

KIIPPEILY

NRO 3/16 6 € www.climbing.fi

SISÄLLYS

- 4 Spotteri Kustavi
- 5 Spotteri Tähtiainesta
- 6 Spotteri Kuutti Huhtikorven vinkit Coloradoon
- 8 Vauvoja ja velkaa, Petäjävaara
- 10 Joensuun kasvatti Sami Koponen
- 12 Lofootit
- 16 Kilometreittäin kalkkikiveä Palestiinassa
- 18 Jäätävää menoa Oulussa
- 22 Suomen kiipeilygeologia
- 27 Tampere Derby
- 30 El Chalten
- 37 Galleria
- 45 Finnish Alpine Award –hanke
- 46 Jäähvyäiset vuorille, Irlanti
- 50 Ateena
- 56 Kustavista rakkaudella
- 57 Kallio-avustus
- 58 Sakun palat
- 60 Tiedotteet

Kuva: Antti Ahola

Kiipeilylehti ilmestyy näillä näkymin ensi vuonna kaksi kertaa; kevät/kesänumero huhtikuussa ja syksy/talvinumero lokakuussa. Ilmestymisvälin harvennukseen päädyttiin säästösyistä. Lisäksi yhden irtonumeron pudottaminen pois helpottaa laadukkaiden artikkelien saamista jokaiseen numeroon.

Kilpakiipeily hyväksyttiin olympialajiksi Tokion kisoihin 2020. Kiipeily oli yksi alunperin kahdeksasta lajista, joiden joukosta valittiin Tokion kisan lisälajit. KOK päätti kokouksessaan Rioissa 3.8. hyväksyä kiipeilyn viiden uuden lajin joukossa kisoihin. Muut Tokioon hyväksytyt kisakohtaiset lajit ovat baseball/softball, karate, skateboard ja surfaus. Voidaan puhua useamman ”fiilis”- ja ”elämäntapa”-lajin nostosta kisoihin. Lajit ovat vain Tokion kisan ohjelmassa, eivät siis kiinteitä olympialajeja. Tokion kisoja varten kokeiltiin ensi kertaa sitä, että kisajärjestäjä saa ehdottaa mieleisiään lajeja kisaan. Tämän systeemin, ja hyväksytyjen lajien taustalla on Olympialiikkeen halu uudistaa kisoja enemmän nuoria kiinnostaviksi.

Olympiakiipeily kisataan kolmen lajin yhdistelmänä: vaikeuskiipeily eli lead, boulderointi sekä nopeuskiipeily. Osaltaan kolmen lajin yhdistelmä asettaa useimmille maille ja kisaajille haasteita, koska nopeuskiipeilyä harrastetaan melko harvoissa maissa ja laji eroaa huomattavasti luonteeltaan kahdesta muusta. Monessa maassa ei ole edes virallista Speed-seinää. Aniharva kisa kaikissa kolmessa lajissa, speed-kisajat ovat ihan oma kastinsa ja he eivät yleensä kilpaile, saattikka pärjää kahdessa muussa lajissa. Lead- ja boulderkisajat sitä vastoin usein hallitsevat sekä leadin että boulderin, mutta eivät osallistu speed-kisoihin. Esimerkkinä Adam Ondra, joka edellisissä MM-kisoissa otti leadissa ja boulderissa kaksovoiton, ja tänä vuonna Pariisissa oli lead maailmanmestari ja boulder hopemitalisti. Kuvaavaa on, että osallistuessaan nopeuskisaan parhaat lead- ja boulderkisajat jäävät parhaimmillaankin 40% speed erikoismiesten ajoista.

Tokioon pääsee vain 20 mies- ja naiskisaajaa, maapaikkoja ei siis ole. Kisoissa jaetaan vain yhdet yhdistelmämitalit (lead/boulder/speed) miehille ja naisille. Kisoihin pääsyn kriteereistä ei ole vielä tietoa, ne päätetään maaliskuussa 2017 IFSC:n kokouksessa. Luultavasti kyseessä on IFSC ranking ja/tai edellisten arvokisojen menestys (MM 2018 ja EM 2019).

Tokio kiipeilyn kisalajien esittely:

Lead kilpailureitit kiivetään rakennetuilla kiipeilyseinillä (kiipeilyreitit minimipituus

15 metriä) köysivarmistuksella liidamalla eli alaköysikiipeilynä. Tässä lajissa nopeus ei ratkaise, vaikka kisassa onkin aikaraja 6-8 minuuttia reittiä kohti. Finaalit kiive-tään on-sight kisa eli kiipeilijät eivät saa ennen kisasuoritusta kiivetä kisareittiä tai edes nähdä, että joku muu kiipeää sitä.

Boulderkiipeily on voima- ja taitolaji, jonka kisoissa kiivetään ilman köyttä matalampia, alle 5 metriä korkeita reittejä. Patjat turvaavat alastulon ja kisaajilla on useampi mahdollisuus yrittää kiivetä reitit, kuitenkin vähiten yrityksiä käyttänyt voittaa. Pisteitä saa reitin loppuun pääsystä ja ns. bonusoteista.

Nopeus (speed) kilpailumuodossa ratkaisevaa on vauhti, eli voittaja on se, joka nopeimmin kiipeää kisareitin loppuun. Kisaseinä on 10-15 metriä korkea (arvokisoissa 15m) ja korkeintaan 5 astetta ylitsekaatuva. Kisatesarja, ja otteiden sijoittelu on aina täsmälleen sama, jolloin lajissa on olemassa maailmanennätys. Nopeimmat selvittävät tämän 6a+ vaikeutta olevan radan alle kuudessa sekunnissa. Nopeuskilpailut kisataan eliminointiperiaatteella parikilpailuna, eli kaksi kilpailijaa kiipeää samaan aikaan vierekkäisillä reiteillä, jonka jälkeen kilpailijat vaihtavat reittejä. Voittaja on se, jolla on nopein yhteenlaskettu aika. Häviöjä putoaa jatkosta.

Hauskaa ja turvallista talvikiipeilyä, ja tuloksellisia treenejä tulevia reissuja ja projekteja varten, päätoimittajanne **Jari Koski**

KANSI | Sami Koponen, Namaste 8A+, Västervik Ruotsi. Kuva Sami Romppainen
SISÄKANSI | Storpillaren keskiön auringossa, Lofootit. Kuva Kuutti Heikkilä

KIIPEILY 3/2016

Julkaisija: Suomen kiipeilyliitto ry. Erätie 3, 00730 HELSINKI www.climbing.fi, ISSN 2323-3745. **Päätoimittaja:** Jari Koski *jari.koski@climbing.fi* 040- 586 8123. **Ulkoasu ja taitto:** Petra Havo. **Kuva-avustaja:** Mina Nytorp. **Paino:** Aleksipaino Oy, **Levikki:** noin 4200. **Aineisto:** teksti word-tiedostona ja kuvamateriaalit erikseen toimitetaan Jari Koskelle: *jari.koski@climbing.fi*. **Teksti:** älä tee tekstiä sisennyksiä tai muita asettelumuokkauksia. Erotta kappaleet välirivillä. Lähetä tekstistä vasta valmis viimeinen versio, oikolue mielellään ennen lähetystä. Ota yhteyttä Jari Koskeen, jos aineistosta ei ole sovittu etukäteen. Toimituksella on oikeus editoida tekstiä. **Kuvat:** digikuvat kameran suurimmalla resoluutiolla. Kuvan oltava 1:1:koossa 300 ppi, esim, galleriaan kokosivuna n. A4 koossa 300 dpi. Alle 500 Kt:n kuvia ei pysty painamaan edes pienessä koossa! Kuvien tallennusmuoto TIFF, PSD tai JPG. Jos lähetät JPG kuvia, lähetä ne alkupeäisinä säätämättöminä. JPG:n tallentaminen uudestaan JPG-formaattiin pakkaa jo pakattua kuvaa, jolloin kuvan laatu heikenee jokaisella tallennuskerralla. Itse skannatut kuvat mielellään RGB-muodossa. Kuvat ilman kuvaajan nimeä itse kuvassa (esim. copyright Kalle Kuvaaja). Kuvaajien nimet painetaan aina kuvan ja jutun yhteyteen. Valitse ja lähetä max 10 kuvaa/juttu. Liitä mukaan kuvaajan nimi sekä kuvatestit; paikka, kuvaaja, kiipeilijä(t), reitinnimi ja vaikeusaste ym. tiedot. Emme mielellään julkaise kuvia, jotka on jo julkaistu muussa lehdessä, blogissa tai www-sivuilla.

Kiipeilylehdessä ilmestyy vuonna 2017 kaksi irtonumeroa

Seuraavat Kiipeilylehdet:	aineistopäivä	ilmestyy
Nro 1/2017 kevät/kesänumero	10.3.2017	huhtikuu 2017
Nro 2/2017 syys/talvinumero	10.9.2017	loka-marraskuu 2017

Kiipeily-lehti postitetaan maksutta Kiipeilyliiton jäsenurojen henkilöjäsenille. Muille tilaukset osoitteesta lajipalvelu@valo.fi. Vuoden kestotilaus 16 €/vuosi. Irtonumerohinta 6 €.

SKIL jäsenurojen jäsenten osoitteenmuutokset ja muut postituksen liittyvät asiat hoitavat Kiipeilyliiton jäsenurat. Halutessasi tehdä osoitteenmuutoksen tai kun et ole saanut lehteä: ota ensimmäiseksi yhteys omaan seuraasi. Seurat hoitavat osoitteistonsa päivityksen Valo lajipalveluun: lajipalvelu@valo.fi

Ilmoitusmyynti: Jari Koski, jari.koski@climbing.fi.

Mediakortti osoitteesta: www.climbing.fi

Toimitus ei vastaa; tilaamatta lähetetystä materiaalista, sen palauttamisesta, lehdessä julkaistujen kirjoitusten sisällön aiheuttamasta mielipahasta, otteiden terävyydestä, hyttysten määrästä, suomalaisista greideistä, kitkan huonoudesta, vääränlaisen talvitreenin aiheuttamasta masennuksesta, väärästä kengistä, huonosta betasta, liian lyhyistä käsistä, voiman vähydestä eikä juuri mistään muustakaan.)

Lehden julkaisijan vastuu mainoksien julkaisussa tapahtuneissa virheissä rajoittuu mainoksen hintaan.

SPOTTERI 3/2016

Toimittaja Pauliina Sjölund

"Pyrstötähti" Kustavi. Kuva: Heikki Karla

Spotteri kertoo tällä kertaa Suomen kesästä ja erityisesti Kustavista. Jos joku ajatteli, ettei länsirannikon kiipeilyparatiisista löydy enää uutta kiivettävää, tämä ajatus on osoittautunut vääräksi. Kelit tosin ovat jälleen asettaneet omat haasteensa. Sami Koposen sanoja lainaten – joko on ollut liian kuuma tai liian märkää. Koponen löysi kuitenkin sopivan välin ja sai lisättyä tikkilistalleen tänä kesänä Suomen vaikeimman sporttireitin, Syncro, 8c. Tällä kertaa Spotteri esittelee henkilökuvassaan myös kiipeilijä Sami Koposen.

Suomalaiskiipeilijät ovat ehtineet kotimaan lisäksi käymään maailmalla. Kuutti Huhtikorpi reissasi kesällä vaimonsa Eijan kanssa Coloradon bouldereilla. Anthony Gullsten, Anna Liina Laitinen ja Ilari Kelloniemi olivat elokuun puolessa välissä kisaamassa boulderoinnin maailmancupissa Münchenissä, Meiringenissä ja Innsbuckissa. Kiipeilijöiden taso osoittautui jälleen kovaksi, kun esimerkiksi Münchenissä Andy flashasi alkukarsinnoissa neljä reittiä viidestä ja tämä suoritus ei riittänyt avaamaan ovea semi-finaaliin. Suomalaisilla kii-

"Pyrstötähti" Kustavi. Kuva: Heikki Karla

peilijöillä onneksi sisua riittää myös nousta kansainvälisille kilpa-areenoille ja heitä nähdään varmasti myös tulevaisuudessa maailmancupin kisoissa koputtelemassa ovea karsinnoista jatkoon.

Perttu Ollilan, Kuutti Heikkilän Hanna Hessen ja Kuutti Huhtikorven kuulumisten myötä Spotteri toivottaa kaikille motivaatorikasta syys- ja talvikautta, treenasit sormivoimaa ja tekniikkaa sisällä tai ulkona.

- Erilaiset vitosen reitit ovat kivasti edustettuina, mutta sitten hypähdetään seiskarekisteriin.

Perttu kehuu kovista reiteistä erityisesti ohutta sormihalkeamareittiä, Lamella, sekä Juha Suikkalan voimanäytettä, Rujo.

- Juhan reitti on siitä kumma kustavilainen halkeama, että siinä ei jammata vaan homman nimi on raakaa layback-kiipeilyä.

Ruuhivuoren reiteistä Perttu kertoo yhden olevan aivan omaa luokkaansa. Pyrstötähti on Kustavin vaikein sporttireitti ja samalla vaikein Pertun tekemä täysin pultattu reitti. Reitissä on kaksi vaakaoetta, muuten koko matka mennään saidareilla ja gastoneilla,

hukkuvilla jalkaotteilla vailla lepoa. Pyrstötähti on tekninen ja sormia kuluttava testipala. Reitin vaikeustaso on 8+, joka on Kustavissa tällä hetkellä aliedustettu, ja siksi Perttu tarjoaa greidiä innottomasti. Pätevä vertaisarvioitsija ei ole vielä pystynyt tekemään reitin muujeja.

- Sen verran paljon hinkkaamista ja lentoja Pyrstötähti joka tapauksessa vaati, että ajoitin suoraan

Hanna Hesse Tähtiainesta 4+ Kustavi.

Kuva: Markku Wächter

Hanna Hesselle Kustavi on ehdottomasti Suomi-kiipeilyn helmi. Hän on kiivennyt viimeiset kaksi kesää aktiivisesti Kustavissa ja on nauttinut joka hetkestä, vaikkeivät jammit vielä sujukaan. Ollenkaan. Alueella Hannaa miellyttää paitsi kallioiden runsaus suhteellisen pienellä alueella, niin myös ympäröivän saariston ja luonnon kauneus. Kustavissa lepää niin sielu, vaikka ruumis välillä joutuisikin kiipeilyn lomassa koetukselle.

Kiipeilykallioista kiitos kuuluu omassa luokassaan uniikin jammi.net -sivuston takapiruorukalle, joka on yli vuosikymmenen aikana pitänyt lahjakkaasti yhteyttä myös alueen lukuisiin maanomistajiin ja yrittäjiin. Sujuvasta yhteistyöstä kertoo myös se, että viimeisen vuoden aikana Kustavissa on uuden kallion lisäksi kehitetty myös kiipeilijöille suunnatun telttailupaikan Itätalon rannan

ensinousun jälkeen hakemaan Kustavin Alkosta skumppapullon.

Ruuhivuorelle on luvassa vielä lisää puluttajia reittejä, mutta myös bouldereita. Kallio on selkeä yhdistelmä köysi- ja patjakiipeilyä.

Tähtiainesta

Teksti: Hanna Hesse
Editointi: Pauliina Sjölund

fasiliteetteja talkoovoimin sekä rakennettu puucee Kustavin ehkä tunnetuimman kallion Hopiavuoren eteen.

- Ajaessani loppukesästä pitkäksi viikonlopuksi Kustaviin yhdessä ystäväpariskunnan kanssa olin mielissäni, kun meidät kutsuttiin katselemaan uutta kehitteillä olevaa kiipeilykalliota Ruuhivuorta.

Paikan päällä Kustavin Jammi-mestarin arvonimen saanut Juha Suikkala esitteli kiipeilyseurueelle kalliolle jo noustuja reittejä sekä vielä putsausta tai ensinousua vailla olevia linjoja.

- Aivan kallion vasenta reunaa lähestyessämme Juha kertoi siellä olevan yhden kivan linjan, jonka vaikka minä voisin ottaa projektiksni. Innostuin asiasta samalla sekunnilla!

Linjan kohdille saapuessaan Hanna oli jo heittänyt haaveet varsinaisesti kiipeilystä viikonlopun aikana ja hän oli aivan myyty ajatukselle putsausurakasta.

- Mistä saan teräsharjan lainaan?

Putsaus kesti yhteensä kolme pitkää päivää kahtena eri viikonloppuna. Reitin putsauksen aloittamisen ja ensinousun väliin mahtui useampi runsas sadekuuro ja yksi harjoittelunousu yläkädessä, joiden seurauksena halkeama tuntui täytyvän aina uudestaan ja uudestaan loppumattomalla määrällä maa-ainesta.

Lopulta elokuisena sunnuntaina Hanna oli mielestään putsausurakassa siinä vaiheessa, että reitin voisi liidata. Päivä oli ollut pitkä ja jalat kipeät seinällä roikkumisesta. Reissukaverina mukana ollut

- Köysireitit eivät ole korkeita, enimmäkseen alle 10-metrisiä, mutta lyhemmissä reiteissä on sitäkin enemmän luonnetta.

Kannattaako tätä varten lähteä sitten Kustaviin kiipeämään sporttia? Tiedä häntä. Perttu Ollilla palaa piirretyn Topon kanssa asiaan lähitulevaisuudessa.

veli vilkuili jo kelloa kotiinlähtö mielessään ja varmistajaksi lupautunut Juha oli aistivinaan sateen tulon.

- Vielä päivällä en ollut aivan varma, ehtisinkö kiipeämään reittiä saman päivän aikana. Päätin kuitenkin kokeilla onneani ja reitti näki ensinousunsa!

Suoritus ei sujunut selkeiden varmistuksien osalta aivan yhtä tyylikkäästi kuin yläkädessä kiivetessä Hanna oli suunnitellut, mutta mahtavan kannustusjoukon tukeamana reitti oli kiivetty. Päivän päätteeksi Hannan veli vielä kakkosteli reitin ja Juha teki varsinaisen toistonousun. Greidiksi Hannan arpoma "ehkä joku nelonen" tarkentui Jammi-mestarin käsittelyn jälkeen kustavilaiseksi 4+:ksi saatesanoilla "solidit jammit, hyvin putsattu, tulee näkemään vielä paljon nousuja". Loppukesästä Hannan reitti saikin useamman uuden nousijan ja kehuja mukavuudestaan. Näiden yhteissummasta syntyi kuukauden pohdiskelun jälkeen reitin nimi, Tähtiainesta.

Uuden kiipeilykallion löytäminen, kiipeilyluvista sopiminen maanomistajan kanssa, parkkipaikkojen ja polkujen huoltaminen, linjojen putsaaminen ja reittien puluttaaminen vievät innokkaimmilla kiipeilyharrastajilta useamman päivän kesästä. Onneksi kyseinen työ on myös kiitollista, ainakin ensimmäisen oman ensinousun jälkeinen fiilis herätti Hannassa innostuksen olla jatkossakin mukana kehittämässä kiipeilykallioita. Uusien reittien avaamisen lisäksi myös vanhoista reiteistä täytyy pitää huolta. Hanna haastaa jokaisen Suomen kiipeilykallioilla kävijän putsamaan kesän 2017 aikana ainakin yhden reitin ja kiittämään oman lempikallionsa kehittämistyöstä vastaavaa seuraa tai henkilöä.

Uudet kalliot eivät vieläkaan loppuneet Kustavista

Teksti: Perttu Ollila
Editointi: Pauliina Sjölund

Kiipeily ja kiipeilijänä pysyminen ruuhkavuosien aikana on mahdollista. Tämän on osoittanut esimerkiksi Perttu Ollilla. Sopiva ratkaisu hänelle ja perheelle on löytynyt kesälomasta vuokraamalla mökki uuden potentiaalisen kallion läheltä. Kallion harjaaminen ja muuvien etsiminen suoritetaan lasten päivä- ja yöunien aikana.

- Jalkaotteita oli öisin vaikea nähdä ja välillä meinasin kyseenalaistaa homman mielekkyyden.

Ruuhkavuosista kuitenkin itse asiaan eli Kustavin loputtomiin mahdollisuuksiin suomalaisen kiipeilyn kehittymiselle. Tänä kesänä Perttu Ollila laittoi Kustavissa alulle uuden kallion, Ruuhivuoren. Alkuun absurdilta tuntunut tehty työ on konkretisoitunut ja kallio on saanut innostuneen vastaanoton. Kesän loppuun mennessä kalliolle syntyi tusinan verran reittejä, joiden vaikeusaste painottuu epätasaisesti.

Kuutti Huhtikorven vinkit Coloradoon: kuntoa ja sormivoimaa

Teksti: Kuutti Huhtikorpi
Kuvat: Eija Huhtikorpi
Editointi: Pauliina Sjölund

Mind Matters, Guenilla Pass.

Kiipeilijä Kuutti Huhtikorpi kävi vaimonsa Eijan kanssa kesällä häämatkalla Yhdysvalloissa. Se oli heille molemmille ensimmäinen matka USA:han. Ennen lähtöä he päättivät käyttää osan matkasta kiipeilyyn ja osan turismiin. Kiipeilyosuus oli enemmän Kuuttia varten ja turismiosuus Eijaa, joka halusi päästä näkemään ja kuvamaan hienoja kansallispuistoja. Koska matka ajoitui kesään, miettivät he kiipeilyalueita, joissa haluaisivat käydä.

- Samalla meidän piti tehdä valinta köysikiipeilyn ja boulderoinnin välillä, koska emme halunneet ottaa varusteita molempia lajeja varten.

Lopulta voiton vei Colorado ja boulderointi. Koska boulderit ovat korkealla vuoristossa, kivet pysyvät viileinä ja kitka hyvänä myös kesällä. Useilla alueilla oli vielä kesäkuun puolivälissä reilusti lunta maassa ja paikoille pääsemiseen olisi vaatinut lumikengät.

- Paikalliset kiipeilijät kertoivat, että kun lumet sulavat, lämpötila nousee vauhdilla. Se vaikuttaa myös kitkaan negatiivisessa mielessä ja reitit muuttuvat haastavammiksi.

Vaikka korkea ilmanala tekee lämpötilasta sopivamman kiipeilyyn, se aiheuttaa myös haasteita suorittamiseen.

- Suomessa merenpinnan tasolla eläminen ei selvästi ollut valmistanut meitä n. 3000 metrin korkeudessa tapahtuvaan boulderointiin.

Tuossa korkeudessa jokainen hengenveto sisältää arviolta 2/3 siitä hapen määrästä, jota saa merenpinnalla hengittäessä. Kuutin mukaan liikkumisessa hapen vähyttä ei huomannut yksittäisten ponnistusten kohdalla, mutta kaikki muuttui raskaammaksi.

- Kahdeksan muuvinen boulderit tuntui vastaavan pituudeltaan köysireittiä, vaikka yksittäisinä muuveina vedot tuntuivat normaalin raskailta.

Onneksi jo viikon kuluttua Kuutti ja Eija olivat melko hyvin tottuneet korkeuteen, mikä oli hyvä asia, koska monelle alueelle lähestymiset olivat melko pitkiä. Myös lyhyen lähestymisen omaavia alueita löytyy. Coloradoon haaveilevan kannattaa jo nyt aloittaa sormivoiman harjoittelu.

- Koen omaavani vahvat sormet, mutta silti muutamalla reitillä en edes pysynyt otteissa, koska ne olivat niin pieniä.

Myös jyrkkiä reittejä löytyy runsaasti. Tässä yhdistelmässä saattaakin piillä joidenkin yhdysvaltalaisen starojen, kuten Daniel Woodsin, voimien salaisuus.

Kuutti ja Eija ottivat matkalle mukaan yhden päidin Suomesta ja toisen he vuokrasivat paikan päältä. Kaksi päidiä riittivät monelle reitille, mutta oli myös useampia bouldereita, joihin olisi toivonut useampaa päidiä alle.

- Toisinaan reitit olivat korkeita ja välillä alastulo oli louhikkoinen.

Reittien hienous ja laatu olivat erinomaisia. Upeita linjoja, hienoilla vedoilla ja upeissa maisemissa löytyi useita. Pääosin kivi on graniittia, mutta myös hiekkakiveä ja gneissia löytyy. Kuutilla Coloradosta jäivät erityisesti mieleen upea Rocky Mountain National Parkin kokonaisuudessaan, Guanella Pass kiipeilyalueena ja sieltä etenkin reitti Mind Matters hienoutensa puolesta.

- Both Sides Of The Spectrum niminen reitti oli myös todella hieno, mutta jäi odottamaan parempaa kitkaa ja kiipeilykuntoa.

Kiipeilykohteena Coloradon Kuutti suosittelee ensisijaisesti yli 7b:tä boulderioville.

Whispers Of Wisdom.

Rocky Mountain National Park.

Kuutin ja Eijan loppureissu kului erilaisia kansallispuistoja ja kaupunkeja kiertäen.

- Jokainen vieraillemme puisto oli omalla tavallaan hieno ja erityinen. Itselleni varsinkin Zionin kansallispuisto oli todella vaikuttava kokemus ja mielestäni paras puisto, jossa kävimme.

Kuutti ja Eija vierailivat tietysti myös Yosemiteissa katselemaan legendaarista Camp 4 -leirintäaluetta ja Midnight Lightning -boulderia. Matkalla Yosemiteen pysähdyimme ihastelemaan Bishopin valtavia lohkarkeitä ja Kuutti kiipeili siellä yhtenä iltana.

- Reitit tosin tuntuivat äärettömän vaikeilta lämpötilan ollessa +25 asteen tasoa.

Bishop on kuitenkin nyt varmistanut paikansa yhtenä must go -listan kiipeilypaikoista, tosin paremmilla keleillä.

"Suomessa merenpinnan tasolla eläminen ei selvästi ollut valmistanut meitä n. 3000 metrin korkeudessa tapahtuvaan boulderointiin."

HYVÄ TIETÄÄ:

- Auto on must. Matkat kiipeilyalueiden väleillä olivat todella pitkiä ja julkinen liikenne ei ole hyvä.

- Muista suojautua auringolta korkealla vuoristossa. Viileä ilma hämää, mutta palat helposti. Nimimerkillä kokemusta löytyy.

- Hanki sormiin voimaa jos boulderointi Coloradossa kiinnostaa

- Varaa reilusti vettä mukaan, koska osalle alueista on pitkä lähestyminen.

Lapin eka 8a, Raportoi Kuutti Heikkilä

”Vauvoja ja velkaa” Petäjävaaralla on luultavasti ensimmäinen Suomen puolen lapin 8a:n köysireitti. Reitti oli pultattu jo useampi vuosi sitten Tapsan toimesta, mutta se ei sitä tainnut kauhean montaa kertaa yrittääkään. Uurtamon Matti otti sen työn alle viime syksynä ja kävi kokeilemassa sitä vissiin kerran tai pari. Tässä syksyllä se kävi kanssa yhden session ottamassa siihen ennen kun käytiin se sitten lähettämässä reilu viikko sitten. Matti teki ensinousun, ja minä toiston 5 minuuttia myöhemmin. Greidaamisen toki tekee hankalaksi se, että vaikeus tulee noin 8 ekasta moovista ja loppu on sitten selkeästi helpompaa. Joka tapauksessa se on varmaan Petiksen vaikein reitti ja 8a:n greidi on varsin hyvin linjassa kallion muiden reittien kanssa.

Matti Uurtamo, Vauvoja ja Velkaa, 8a ensinousu, Petäjävaara. Kuva: Kuutti Heikkilä

Mittatilaus softshell-kuoret ja Merino-kerrastot Made in Oulu

Jääkiepelykuva: Mira Alhonsuo

SHELBY
ULKOILUMATERIAALIT JA -VARUSTEET

www.shelby.fi
Merikoskenkatu 1
90500 Oulu

Joensuun kasvatti Sami Koponen kiipeää omia linjoja kohti

Teksti Pauliina Sjölund
Kuvat: Sami Romppainen

Sami Koponen löysi tiensä kiipeilyn pariin 11-vuotiaana. Koponen oli päässyt kokeilemaan kiipeilyä kerran leirikouluissa ja muisteli sen olleen hauskaa. Isä kertoi muutaman työkaverin harrastavan kiipeilyä ja Sami pääsi joku kerta mukaan jos haluaisi. Ensin nousi suuri innostus, sitten ei tehnyt mieltä, mutta soudettuaan ja huovuttuaan päätöstä hetken, hän päätti lähteä kokeilemaan.

Joensuussa oli vuonna 2006 junioritoimintaa alkeiskurssin verran ja sen Koponen höyläsi läpi muistin mukaan viiteen kertaan. Lopulta Hirvosen Ansa paikallisessa kiipeilyseurassa totesi, että eiköhän Sami voi suorittaa jo valmistustestit ja päästä vapaammin kiipeilemään. Oman ikäistä kiipeilyseuraa ei juuri ollut tarjolla, kun suurin osa junioreista lopetti harrastamisen alkeiskurssin käytyään, mutta Sami meni rohkeasti vanhempien naisten ja miesten mukaan treenaamaan.

- Pysyin hyvin heidän vauhdissa mukana, se oli hauskaa aikaa.

Sami kiipesi ensimmäiset 2-3 -vuotta pelkästään sisällä. Harjoittelu painottui pääasiassa boulderointiin, koska Joensuun ainoa köysiseinä sijaitsi monen mutkan takana ja aina ei ollut varmistusseuraa tarjolla. Vuosi 2009 muutti kuitenkin aika paljon, kun junioreiden köysikisat järjestettiin Joensuussa.

- En tuntenut oikeastaan ketään oman ikäisiä suomalaisia kiipeilijöitä.

Koponen kertoo tässä yhteydessä Penttisen Pasista, hänen ensimmäisestä esikuvastaan kiipeilyn parissa. Pasi koutsasi Samia ensimmäisiin kisoihin. Koponen kiipesi vuoden 2009 nuorten PM-kisoissa ikäluokansa toiseksi ollen sen sarjan paras suomalainen. Rajalan Kaisa bongasi tämän nuoren kiipeilijän ja kyseli Samin kiinnostustaan lähteä mukaan junioreiden maajoukkue-toimintaan. Maajoukkueleiri avasi nuoren kiipeilijän silmiä ja siitä alkoi uusi luku kiipeilyn maailmassa.

- Pasiin kanssa ajettiin ensimmäisen kerran Joensuusta Helsingin seudulle ulos kiipeilemään, se taisi olla kesä 2010.

Awake the unkind, 7c+ (8a), vaati Kuposelta ja Romppaiselta muutaman tunnin kävelyn Solstadströmin metsässä ennen kuin oikea kivi löytyi. Pitkän päivän päätteeksi Sami kiipesi reitin nopeasti. Romppaisen mukaan, kun Sami saa tossut jalkaan niin yleensä tapahtuu ja etenkin tällä 2016 huhtikuun reissulla Vaasaan Koposen kiipeily oli tehokasta toimintaa. Hourglassin kiipeämisen jälkeen Samilla tuntui olevan aikamoinen yliote hommaan ja mies oli pysäyttämätön. Sami kiipesi reitin vielä uudelleen, jotta kuvaajakin ehti mukaan.

Maajoukkuekouhuissa Sami oli tutustunut myös Samuel ja Peter Hammeriin, jotka kutsuivat hänet kylään kesällä 2011. Sami muistelee tuota kesäreissua hymyssä suin.

- Olin 10 päivää Hammereilla ja Pete vei meidät oikeastaan joka päivä johonkin kiipeilemään. Jos en väärin muista, kiipesimme Peter ja Samuelin eli Pamun kanssa kaksi päivää sisällä ja seitsemän päivää ulkona.

Kiipeily ja jutut menivät niin mukavasti yksiin, että Pete kutsui Samin heidän mukaansa seuraavana kesänä Kalymnok-selle heittäessään Samia takaisin Joensuun junalle. Sami muistelee, että äidin kanssa asiasta ei tarvinnut paljon neuvotella vaan lupa heltisi saman tien. Kesällä 2012 nuoren kiipeilijän silmät aukesivat vielä enemmän Kalymnoksen kalkkikivillä.

Samille kuitenkin suomalainen kallio ja köysikiipeily ulkona ovat edelleen lähellä sydäntä. Vaikka reitit ovat lyhempiä kuin ulkomailla, niin niissä on usein enemmän luonnetta. Talvella mies keskittyy sisällä boulderointiin.

- Viime talvena aloitin kuntosalilla treenaamisen kiipeilyn tueksi sekä tuli treenattua sormilaudalla ja campusteltua. Niistä oli apua.

Tänä kesänä Sami onnistui kiipeämään reitin, jota on katsellut kesästä 2011 asti Nummessa, Syncro 8 c. Hän kertoo, että Pamu on ollut erityisen hyvää ja innokasta treeniseuraa. Lisäksi armeijan jälkeen Helsingissä asuessa Sami on kiivennyt paljon myös Anthony Gullstenin, Kuutti Huhtikorven ja Ilari Kelloniemen kanssa.

- En koe olevani mitenkään teknisesti lahjakas kiipeilijä vaan olen aina mennyt enemmän voimalla, mutta sekä Andyttä että Pamulta olen oppinut paljon tekniikkaa.

Sami kertoo oppineensa kaikilta kiipeilykavereiltaan jotain, Haapakosken Samilta erityisesti asennetta. Hän kokee kiipeävänsä ainakin paremmin kuin kolme vuotta sitten. Muut asiat elämässä ovat kuitenkin houkutteleet miehen takaisin omille kotiseuduille Joensuuhun. Haaveissa on päästä opiskelemaan oikeustiedettä, mutta kehittää myös alueen kiipeilyä siinä samalla.

- Tähän asti olen kiivennyt muiden tekemiä reittejä. Nyt kiinnostaa etsiä uusia kiviä ja kallioita Joensuun seuduilta ja päästä löytämään uusia paikkoja.

Ennen asettumista Joensuuhun on kuitenkin luvassa kuukauden mittainen kiipeilyreissu yhteen Koposen lempipaikoista ulkomailla, Ötztaliin Itävaltaan.

- Andyn ja Pamun hyvässä seurassa tulee varmasti väännettyä. Sinne ei lähdetä nähtävyyksiä katselemaan.

Koponen on käynyt siellä kerran aiemmin vuonna 2014 ja reissusta jäi mieleen hyvät kiipeilyt sekä tuhti, rehellinen alppiruoka. Tällä kertaa Samin, Pamun ja Andyn seuraan liittyy myös Kiviojan Eetu. Tavoitteena voisi olla muutaman vaikeamman reitin kiipeäminen, mutta Sami ei kerro niistä sen enempää.

- Tulevaisuudessa olisi hienoa saada kiivettyä joku 9a:n reitti.

Kotimaisista bouldereista tavoitelistalla ovat Globalist ja Monumentti. Boulderoinnissa Suomessa on myös Koposen mielestä

Namaste, 8a+, on lyhyt reitti Vo Västervikissä. Reitillä on tehty vähän toistoja ja suomalaisista ennen Samia reitin on kiivennyt Anthony Gullsten. Samin flash-yritys 5.4.2016 oli todella lähellä onnistua, sai kruksimuuvin pidettyä, mutta sitten mies tipahti. Kuvaaja Romppaisella oli kiire kaivaa kuvausvehkeet esiin, koska lopulta tämä oli vain 15 minuutin jumppa Samille, kun reitti oli kiivetty.

se mukava puoli, että niitä voi kiivetä aikaisin keväällä ja myöhään syksyllä, tosin siitä on välillä nautinto kaukana.

- Ollaan välillä juostu ympyrää toppatakki päällä kaverin yrkätesä ja syöksytty sitten muuvien onnistuessa ripeästi spottaamaan.

Sami viihtyy kuitenkin edelleen myös sisä-

seinillä ja on innoissaan Boulderliigasta, vaikka kisaaminen ei muuten tällä hetkellä ole hänelle se kiinnostavin juttu kiipeilyssä. Hän sanoo tulevansa talvella varmasti myös muutamia kertoja treenaamaan Joensuusta Helsingin suunnalle. Lopuksi hän miettii, että sitähän voisi ottaa yhteyttä myös ensimmäiseen kiipeilykaveriin Pasiin ja kysäistä kuulumisia.

Hourglass 2, Koponen kiipesi klassikkoreitin, The Hourglass SDS, 8B, Västervikin Björnblocketissa 4.4.2016. Kuvaajana toiminut Romppainen kertoo reitin menneen Samilta todella nopeasti ja Koponen itse kuvailee tikkilistassaan problemaa unelmabouderiksi.

Soulfly 8A+

Satunaiset maisemat odottavat Lofoteille saapuvaa.

Helppoa kiipeilyä löytyy Paradiset Dashboard Light -släbilta.

Lofootit

– POHJOLAN KIIPEILYN HELMI

Teksti ja kuvat Pauliina Sjölund

Lofootit ovat kiehtoneet ja kiinnostaneet suomalaisia kiipeilijöitä vuosikausia. Upeat graniittikalliot ovat kuuluisia erinomaisesta kitkastaan. Monille nuo taianomaiset saaret ovat jo vakiokohde, toiset vielä suunnittelevat, miettivät miten reissun toteuttaisi tai riittäkö taidot.

Unstadissa on yksi maailman kauneimmista surffirannoista ja maailman pohjoisin surffikoulu.

"Jos päivällä sataa niin silloin nukutaan ja jos keli muuttuu paremmaksi iltaa kohden, kiivetä voi yömyöhään".

Lofoottien kiipeilyhistoria alkoi tietävästi kesällä 1889, kun Martin Ekroll ja hänen kalastajakaverinsa Angel Johanssen tekivät ensinuousun Vågakallen huipulle. Ensimmäinen Lofoottien kiipeilyopas, Rocks Climbs in Lofoten, Norway, julkaisiin jo vuonna 1953 ja sen oli kirjoittanut englantilainen vuorikiipeilijä Per Prag työskennellessään norjalaiselle matkailuyhdistykselle Lontoossa. Tosin hän ei itse ikinä vierailut Lofoteilla vaan kokosi kirjan muilta kiipeilijöiltä saamiensa tietojen perusteella.

Amerikkalainen kiipeilijä Ed Webster vieraili Lofoteilla 90-luvun alussa, kiipesi, oli mukana avaamassa uusia reittejä ja yhdisti Per Pragin kasaamaan materiaalin sekä 40 vuoden aikavälillä tehdyt vuorikiipeily ja tekniset kalliokiipeilyreitit teokseksi Climbing in the Magical Islands.

Tällä hetkellä Lofoottien viimeisin kansiin koottu topo, **Lofoten Rock** vuodelta 2008, on loppuunmyyty. Uusi topo on rockfax.com -sivuston mukaan valmistumassa myöhemmin vuoden 2016 aikana. Lofoteilla kesällä työskennellyt UIAMG -oppaantutkintoa suorittava aspirantti opas Fredrik Aspö tietää kertoa, että viimeisiä kuvia reiteistä otettiin uutta kirjaa varten elokuussa. On mielenkiintoista nähdä mitä uusi topo tulee pitämään sisällään. Vuoden 2008 versiossa on muun muassa 707 kiipeilyreittiä, historiaa ja tietoa Lofoottien kiipeilyistä sekä reittikuvauksia myös kävelyhuipuille. Kirja sai erinomaiset arvostelut käytettyyydestä, joten uusi tuleva topo toivottavasti jatkaa vähintään samaa linjaa.

Vanhaa topoa selaamalla tulee mieleen eräs reissu Lofoteille. Paikka on pitkän ajomatkan päässä, mutta toisaalta meille suomalaisille helpommin ja nopeammin saavutettavissa kuin monille muille. Viimeksi sinne ajettiin Strynin suunnilta ja sitä ei voi suositella tehtäväksi yhdeltä istumalta tai edes niin, että ottaa muutaman tunnin nokoset tien varressa levähdyspaikalla. Norjassa tiet ovat mutkaisia ja hitaita ajaa. Raikas meri-ilma ja Norjan puolella vaihtoehtoinen lauttamatka lopussa onneksi helpottivat pitkän ajoreissun jäykistämää kehoa. Maisemat olivat lautalla saapuessa epätodellisen kauniit. Etelä-Suomesta Lofoteille ajelee noin 18 tuntia riippuen pysähdysten määrästä. Matkan tekoa on tie-

tysti mahdollista varioida myös muilla kuluvälineillä kuten junalla tai lentokoneella.

Yleensä, kun kuulee sanat Lofootit ja kiipeily, tulee automaattisesti mieleen halkeamat ja jammailu. Tätä varten pääsee treenaamaan muun muassa Suomen Kustavissa. Lofoteilta löytyy vähemmän pultattuja sporttireittejä, joten tradikiipeilytaidot on hyvä olla hallussa. Tradikiipeilyn lisäksi Lofoottien reitit ovat useamman köydenpituuden mittaisia eli multi-pitch-reittejä, joka on myös yksi asia, miksi sinne lähdetään kiipeilemään ja mikä tekee paikasta ainutlaatuisen. Kiipeilijä Sami Koponen ei ole kovin innostunut halkeamakiipeilystä, vaikka linjat hänen mielestään näyttävät hienoilta. Koponen kuitenkin toteaa, että Lofootteja on joskus lähdeävä katsomaan ja löytyyhän sieltä myös boulderointia.

Selfie Fredrik Aspö: Aspirantti opas Fredrik Aspö Prestenillä

Fredrik Aspö kertoo, että on hyvä pitää mielessä, että Lofoottien greidit ovat vähän helpompia kuin Suomessa. Multi-pitchejä varten täytyy kuitenkin hallita ständille tulot ja ankkurin rakentamiset.

- Tämä on täydellinen paikka opetella multi-pitch-kiipeilyä. Lähestymiset reiteille ovat lyhyitä, mikä tekee kiipeämisestä tehokasta ja esimerkiksi kolmen päivän kurssilla saa hyvin hommat alkuun jos liidaaminen on muuten tuttua puuhaa, Aspö kommentoi.

Suosituin kiipeilyaika Lofoteilla on juhannuksesta elokuun puoleen väliin. Aspö kehottaa kiipeilijöitä myös lähemmään matkaan huhti- ja syyskuussa. Silloin porukkaa on vähemmän ja yleensä huhtisekä syyskuussa säärintama tuo usein 10 päivän hyvän kelin jakson ja myös valoa riittää hyvin pitkiin päiviin. Syysväreissä Aspön mukaan maisemat, jotka ovat muutenkin jo kauniit, ovat vielä huikeammat.

Lofoottien sää on vaihtelevaa ja usein neljä tai viisi päivää kestäväillä reissuilla voi joutua viettämään puolet reissusta tellassa sadetta pidellen. Kymmenen päivän reissuun usein osuu suuremmalla todennäköisyydellä paremman sään ikkuna. Kesäkuukausina tosin valon kanssa ei tule ongelmia jos sää on oikukas.

- Jos päivällä sataa niin silloin nukutaan ja jos keli muuttuu paremmaksi iltaa kohden, kiivetä voi yömyöhään, Aspö vinkkaa.

Lofoteilta löytyy majoitusta laidasta laitaan, luksusmokeista edullisempiin leirintäalueiden hytteihin ja maksullisesta teltpaikasta leirintäaluepalveluineen aina ilmaiseen leirintäalueeseen. Kesäaikaan kannattaa muistaa, että Austvågøy saari on erittäin suosittu myös muidenkin kuin kiipeilijöiden keskuudessa. Kiipeilyreitien yhdessä suurimmassa keskittymässä sijaitsee suomalaistenkin suosiossa oleva Kallen teltpailupaikka. Aspön mukaan kannattaa rohkaista itsensä lähtemään vaikka ei olisi kiipeilykaveria valmiina reissua varten.

"Kallen leirintäalueelta löytää yleensä vilkkaimpaan aikaan helposti kiipeilyseuraa, kun vain tarvittavat taidot ovat kunnossa. Paikassa on jotain erityistä ja majoittuva kiipeilyporukka on todella sosiaalista", Aspö painottaa.

Paikka on myös lyhyen ajomatkan päässä viehättävästä Henningsvaerin kylästä, jossa voi välillä käydä hemmottelemassa itseään hyvällä kupillisella kahvia Fredrik Aspön vinkkaamassa Henningsvær Lysstøperi og Cafessa.

- Lofoottien kiipeily ei rajoitu ainoastaan Austvågøy saaren eteläosaan vaan etenkin kokeneempien kiipeilijöiden kannattaa lähteä tutkailemaan mahdollisuuksia, joita ei välttämättä löydy topokirjoista, Aspö sanoo.

Fredrik Aspö antaa mielellään vinkkejä niin uusille kuin vanhoille Lofoottien kävijöille. Etenkin heinäkuussa suosituimmille klassikko reiteille on kiipeilijöitä ruuhkaksi asti. Kiipeilyn lisäksi Lofoteilla kannattaa käydä katsomassa maisemia kävelen sekä ajella autolla ihastelemaan lukuisia hiekkarantoja. Jos kiipeilyn lisäksi surffaus kiinnostaa, välipäivään sopiva kohde löytyy Unstadista.

Lähteet:
Lofoten Rock, Rockfax.com,
Chris Craggs & Thorbjørn Enevold, 2008

Haastattelu:
Aspirantti opas Fredrik Aspö

LOFOOTIT:

Valo ja sää: Keskiyön aurinko noin toukokuun lopusta heinäkuun puoleen väliin. Vähäsaateisimmat kuukaudet ovat touko-, kesä- ja heinäkuu.

Ruuhkaisin aika: Juhannuksesta elokuun puoleen väliin asti. Jos uskaltaa ottaa riskin niin kannattaa joskus kokeilla reissua huhti- tai syyskuussa, silloin on hiljaista.

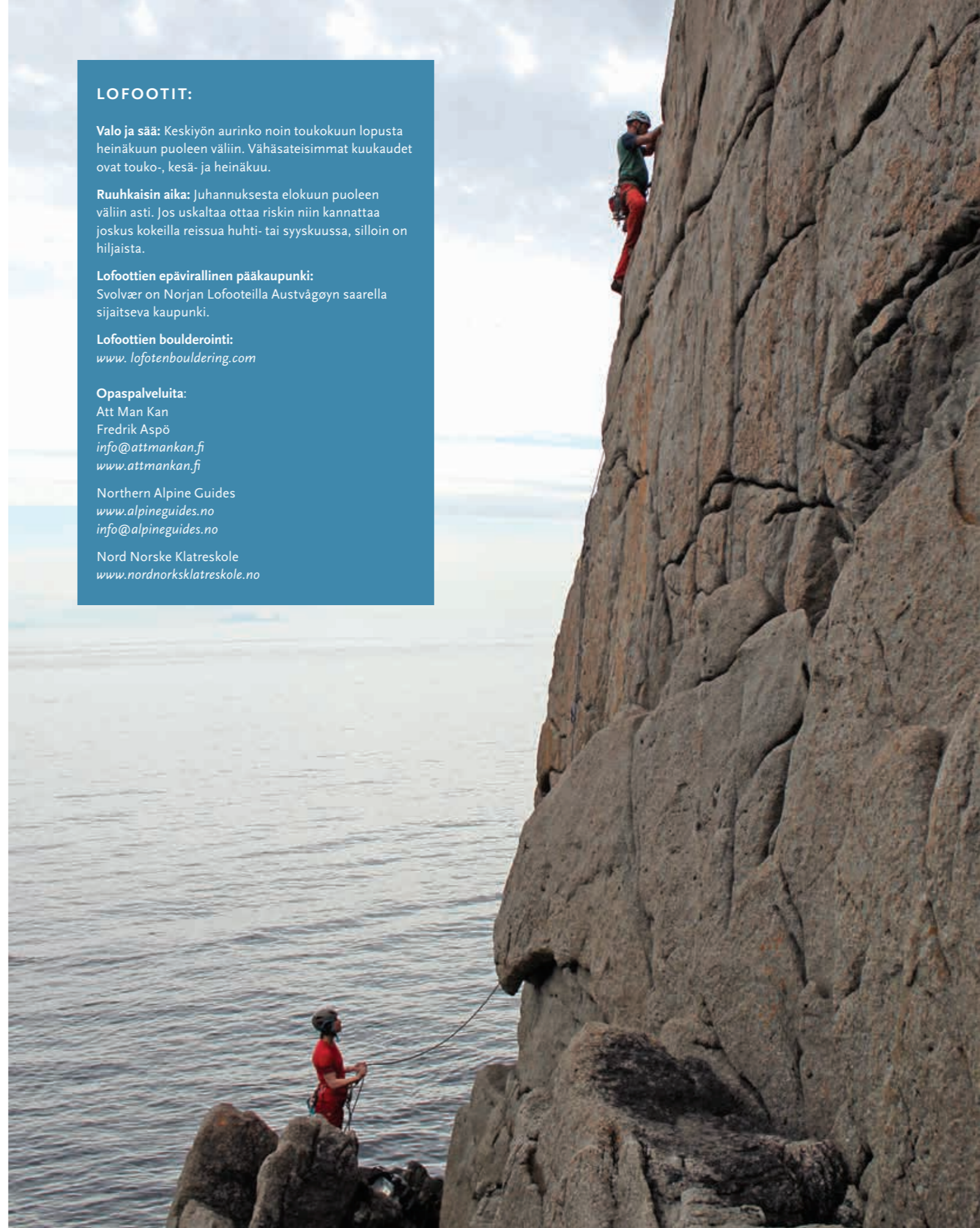
Lofoottien epävirallinen pääkaupunki:
Svolvær on Norjan Lofoteilla Austvågøy saarella sijaitseva kaupunki.

Lofoottien boulderointi:
www.lofotobouldering.com

Opaspalveluita:
Att Man Kan
Fredrik Aspö
info@attmankan.fi
www.attmankan.fi

Northern Alpine Guides
www.alpineguides.no
info@alpineguides.no

Nord Norske Klatreskole
www.nordnorsklatreskole.no

Paradiset-sektorilta löytyy myös yhden köyden mittaisia reittejä aloitteleville tradikiipeilijöille huikeilla merimaisemilla.

Kalkkikivikalliot kohoavat lähes pystysuorina jopa 30 metrin korkeuteen.

Ensikertalaiset mahtuvat hyvin mukaan kokeneempien kiipeilyreissuille, koska sama kohde tarjoaa hyvin eritasoisia reittejä.

Kiipeilyssä naiset ja miehet tekevät tasaveroista yhteistyötä, mikä ei ole palestiinalaiskulttuurissa itsestään selvyyttä.

Kilometreittäin kalkkikiveä PALESTIINASSA

Teksti: Anne Tastula
Kuvat: Karoliina Knuuti

Palestiinaa ajatellessa ensimmäisenä mieleen tulevat varmasti enemmänkin Israelin miehitys ja poliittinen konflikti maan huikeiden kiipeilymahdollisuuksien sijaan. Maastoa hallitsevat kalkkikiviset kallioseinämät odottavat kiipeilijöiden tikkausryntäystä.

Kiipeily on Palestiinassa nuori laji, mutta yksi pioneiryrittys on kasvattanut maahan aktiivisen harrastajajoukon. Kaksi amerikkalaista aktiivikiipeilijää ryhtyi pari vuotta sitten kartoittamaan sopivia kalliokiipeilyksaitteja ja keräämään harrastajia lajille. Tämän kevään aikana he avasivat kymmenen kilometriä Jerusalemissa sijaitsevaan Ramallahin kaupunkiin maan ensimmäisen, tällä hetkellä ainoan boulderointisalin.

Wadi Climbingin omistajille Will Harrisille ja Tim Brunsville kiipeilykulttuurin istuttaminen maahan hyödyttää heitä itseäänkin; he pääsevät kiipeämään sekä työsäään että vapaa-ajallaan. Sitäkin enemmän se on heille tapa vaikuttaa yhteiskunnalliseen kehitykseen.

Liikuntamahdollisuudet ovat Palestiinassa rajalliset etenkin naisille, mutta kiipeily lajina on luonut yhteisöllisyyttä ja rikkonut raja-aitoja sukupolvien, sukupuolten, sosioekonomisten asemien ja kansallisuuksien väliltä.

Harris ja Brunsvall haluavat saada luonnossa liikkumisen ja terveelliset elämäntavat osaksi palestiinalaisten arkea. Vaikeissa

poliittisissa oloissa eläville halutaan opettaa kunnioitusta luontoa ja toisia ihmisiä kohtaan. Kiikkuessa kolmessa kymppissä varmistajan taidoilla on enemmän väliä kuin hänen etnisellä taustallaan tai uskonnollaan.

Kulttuurikiikkua

Myös kansainväliset kiipeilijät ovat löytäneet Jordanian ja Israelin monilukuisista suosituista kiipeilykohteista Palestiinaan. Miehityksestä johtuva vaikeakulkuisuus asettaa jonkun verran haasteita turistillekin, mutta turvallisuuden kanssa ei ole Harrisin mukaan mitään ongelmia, kunhan tietää missä liikkua. Wadi Climbingilta löytyy palvelupalettia kaiken tasoisille.

"Paikalliset beduiinilapset ovat innostuneita kiipeilijöistä ja liidaavat tottuneesti, välillä paljain varpain."

Salilla ohjataan mielellään omatoimikiipeilijät oikeille mestoille, toisaalta ohjattujen päiväretkien hinta varusteineen ja kuljetuksineen on huokea parikymmentä euroa.

Ramallahin lähialueella, lyhyen automatkan päässä, on viisi kiipeilykohdetta, joista löytyy vajaa parisataa valmiiksi pultattua reittiä. Trädikiipeilyyn ja boulderointiinkin löytyy omat mestansa. Maanomistajat ovat olleet suosiollisia lajille ja harrastajat kartoittavatkin uusia kohteita aktiivisesti.

Satojen metrien levyisiltä lähes pystysuorilta kalkkikivikalliolta löytyy nipuittain 20-30 metrin reittejä, joista löytyy kivilajille ominaisista poketeista huolimatta aloittelijoillekin sopivasti haastetta ja aktii-

viharrastajalle 8+ -tasoisia reittejä mielenkiintoisine savupiippuineen ja hyllyineen. Paikalliset beduiinilapset ovat innostuneita kiipeilijöistä ja liidaavat tottuneesti, välillä paljain varpain.

Paras ulkokiipeilykausi Palestiinassa on marraskuusta huhtikuuhun. Talvikuu-kausina voimakkaat sateet voivat yllättää, ja kesällä reilun neljänkymmenen asteen lämpötila saattaa hidastaa etenemistä. Polttavan kuumien auringon aikana on hyvä tietää, missä kohteissa kiivetä mihinkin aikaan päivästä.

Palestiinan kiipeilyreissusta saa halutesaan kulttuurisen kokemuksen. Maasta ja sen tilanteesta oppii vahingossakin siellä

"kiipeily lajina on luonut yhteisöllisyyttä ja rikkonut raja-aitoja sukupolvien, sukupuolten, sosioekonomisten asemien ja kansallisuuksien väliltä."

vieraillessaan, kunhan vain pitää silmänsä auki. Koska skene on uusi, kokeneet kiipeilijät pääsevät helposti halutessaan myös opastamaan ja reitintekijöiksi.

Juttu on tuotettu Kansanvalistusseuran Palestiina-hankkeesta, jonka rahoitus tulee ulkoasiainministeriön kehitysyhteistyön määrärahoista.

Oulun kiipeilyseura järjesti viime talvena kaksi kaikille avointa jääkiipeilypäivää, jolloin jäätornilla kävi yhteensä yli sata kiipeilykokeilija. Kuva: Mika Narinen

Jäätävää menoaa Oulussa

Teksti: Heidi Hahtola

Oulun kiipeilyseura -91 ry järjestää ensi helmikuussa neljännet jääkiipeilyn SM-kisat 13 vuoden tauon jälkeen. Oululainen jääkiipeilyhistoria keinojääseinineen on varsin värikäs, mutta asialleen omistautuneiden jäämiesten ansiosta Oulussa on voinut kiivetä jäätä jo lähes parikymmentä vuotta.

Vuonna 1998 Mika Seppänen oli vastikään käynyt jääkiipeilyn peruskurssin. Lähimmille luonnonputouksille Posion Korouomaan ja Stora Sjöfallettiin Ruotsin puolelle kertyi kuitenkin matkaa useampi sata kilometriä ja muutaman jääkiipeilyreissun jälkeen Seppänen alkoi kaivata treenipaikkaa Ouluun.

Tuolloin Oulun ainoa jääputousta muistuttava paikka löytyi keskustan läheltä Tuiran siltojen alta, jonne vuotavasta vesiputkesta oli jäänyt kolmemetrinen seinämä.

”Sitä seinää minäkin kävin takomassa, kun piti näyttää kokeneemmille kiipeilijöille, että pysyy jäällä. Se oli tulikoe, että pääsi mukaan Storan reissulle”, Seppänen nauraa.

Seppänen kumppaneineen alkoi kartoittaa erilaisia vaihtoehtoja keinotekoisien jääseinän rakentamiseksi. Lopulta paikallinen sähköyhtiö Oulun Energia antoi luvan jäädyttää Merikosken padon seinämän kiipeilykäyttöä varten.

Oulun kiipeilyseuran pitkäaikainen puheenjohtaja Jouni Aspi muistelee jääseinän olleen pitkällisen kehitystyön tulos.

”Keinoseiniä ei ollut silloin muualla Suomessa, joten kehitelimme prototyyppiä. Ensin valutettiin lapolla vettä kanaverkon päälle, mutta lapoletku jäätynä hetkessä pakkasessa. Sitten hankittiin uppopumppu, mutta sekin jäätynä”, Aspi kertoo.

Lopulta ammattikäyttöön suunnitellun uppopumpun ja putkialalla työskennelleen Sami Savelan asennusten ansiosta padon sivuseinään saatiin kiipeilykelpoinen 12-metrinen jääseinämä. Jäädytystyöt etenivät Jukka Leskelän johdolla ja jo joulukuussa 1998 seinällä järjestettiin ensimmäinen jääkiipeilykurssi. Alati muuttuva jääseinä tarjosi mainion, mutta työlästä huollettavan kiipeilypaikan aivan Oulun keskustassa.

Viime keväänä järjestetyt avoimet jääkiipeilykisat toimivat lämmittelynä tulevia SM-kisoja varten. Kuva: Marko Kerola

Kilpailureitit merkitään punaisilla viivoilla, joiden ylityksestä seuraa hylkäys. Kuva: Marko Kerola

Torni Lemminkainen, Haukiputaalle siirron jälkeen jäätornille saatiin sähköä tuulimyllyn avulla. Kuva: Marko Kerola

Kisatoiminta käynnistyy

Vuonna 2001 Merikosken jääseinämällä järjestettiin ensimmäiset jääkiipeilyn SM-kisat. Kilpailutoiminta oli tuolloin vielä lapsenkengissä ja Aspi naurahtaa, että järjestäjät eivät ehkä ymmärtäneet ottaa kisoja aivan tosissaan virallisesta SM-statuksesta huolimatta. Suomen kiipeilyliitto sen sijaan oli tarkkana.

”SKIL oli tilannut doping-testaajat paikan päälle. Kilpailijat miettivät, ehtisikö ennen finaalia käydä kaljalla, mutta onneksi eivät läheneet. Mitalikolmikko ja muutama muukin joutuivat nimittäin testattavaksi”, Aspi kertoo.

Miesten sarjassa oli kymmenen osallistujaa ja naisten viisi. Kilpailu käytiin maailmancupin tyyliin vaikeuskisana. Kisasäännöissä kiellettiin rannelenkit, mikä vaikeutti huomattavasti suoravartisilla hakuilla kiipeämistä. Kisoissa nähtiinkin Suomen ensimmäiset jäähakun trigrestit etusormelle, joita varten kilpailijat hakivat rautakaupasta tarvikkeita kesken kisapäivän.

Reitit olivat samat molemmissa sarjoissa, mutta naiset kilpailivat yläkädessä ja miehet liidasivat. Kisareitit osoittautuivat varsin vaativiksi, sillä yksikään kilpailijoista ei päässyt karsintareittiä ylös saakka. Myös finaalireitit oli haastava 'thin ice' -osioineen ja lopun 'dry tool' -pätkineen.

”Kisoja varten rakennettiin myös pilari, joka jäädytettiin kanaverkkotötterön ympärille. Sitä varjeltiin visusti finaalia varten”

”Kisoja varten rakennettiin myös pilari, joka jäädytettiin kanaverkkotötterön ympärille. Sitä varjeltiin visusti finaalia varten”, Aspi kuvailee.

Tasaisen kisan jälkeen ensimmäisiksi Suomen mestareiksi kruunattiin Vera Haltunen ja Marko Wallin.

Muutto Toppilaan

Seuraavan vuoden SM-kisat käytiin Toppilan satama-alueella, jonne Oulun kiipeilyseura oli pystyttänyt uuden 21-metrin jääkiipeilytorninsa. Oululaisen jääkiipeilyn grande maestro Savelan Sami oli saanut vinkin vanhasta rakennusnosturista, jonka seura sitten päätti ostaa. Seuran aktiivien sitoutumisesta toimintaan kertoo jotain se, että he antoivat seuralle korotonta lainaa tornin oston varten.

Satama-alue oli ihanteellinen paikka tornille, sillä jäädyttämiseen tarvittava sähkö ja vesi olivat helposti saatavilla. Oulun Energia sponsoroi sähköt tornille, mutta verkkoirasta huolimatta lämmityskaapelin kanssa oli ongelmia ja vesiputket pääsivät jäätymään.

”Alkuun torni jäätynä sisälsi umpeen, joten siellä piti kirveen kanssa hakata tiensä eteenpäin”, Jouni Aspi muistaa.

Myös ulkopinta aiheutti päänvaivaa, kun jäädytystä varten viritetty kanaverkko sai kyytiä myrskyn aikana.

”Kokeilimme kaikkia mahdollisia materiaaleja, kunnes lopulta päädyimme viiraan, jota saatiin Stora Enson tehtaalta”, Mika Seppänen kertoo.

Vaikeuksista huolimatta torni saatiin Toppilassa kisakuntoon saman talven aikana. Keskeisen sijaintinsa ansiosta toiset jääkiipeilyn SM-kisat keräsivät parituhatpäisen yleisön ja myös median edustajia oli runsaasti paikalla.

Tällä kertaa kilpailtiin vaikeuskisan lisäksi nopeudessa. Jäätornilla oli enemmän jääpintaa, minkä ansiosta reiteistä pystyttiin tekemään edellisvuottakin vaikeampia ja

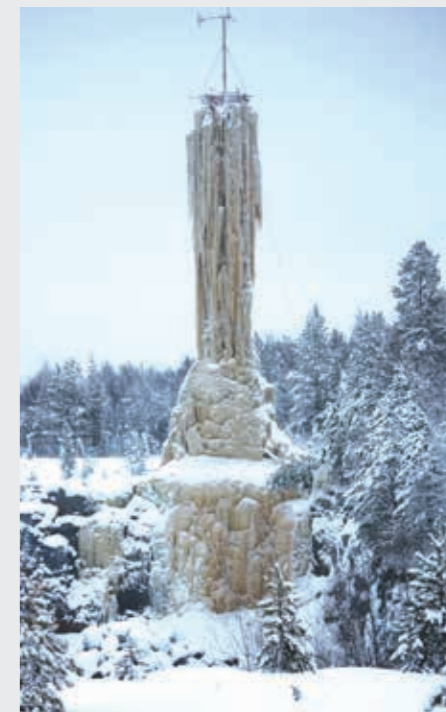
muodoiltaan monipuolisempia. Haastetta toivat myös 'dry tooling' -osiot ja poikkipuomissa roikkuva tynnyri.

Miesten sarjassa oli kymmenen osallistujaa ja naisten sarjassa kaksi. Vaikeuskisassa mestaruudet veivät edellisvuoden mestari Marko Wallin Suomen kiipeilyn edistämisyhdistyksestä sekä Tanja Niemi Oulun kiipeilyseurasta. Nopeuskisan voittajiksi selvisivät Suomen kiipeilyn edistämisyhdistyksen Nico Backström ja Lounais-Suomen kiipeilykerho Kruxin Eerika Pawli.

Aspi ja Seppänen kuvailevat kilpailijoiden tasoa kovaksi. Oululaisedustus jäi harmillisen vähäiseksi, sillä lähes kaikki paikalliset jääkiipeilijät olivat mukana reittien teossa. ”Kyllä meistä joka jätkä sen finaalireitit kuitenkin kiipesi”, Aspi hymyilee.

Vuonna 2003 SM-kisat jäivät välistä sähköongelmien vuoksi. Toistaiseksi viimeiset SM-kisat järjestettiin Toppilassa vuonna 2004.

Monipuoliset kisareitit olivat jälleen haastavia ja etenkin katot osoittautuivat kilpailijoille tiukoiksi. Miesten vaikeuskisan voitti Nico Backström Suomen kiipeilyn edistämisyhdistyksestä ja nopeuskisan vei Oulun kiipeilyseuran Jukka Tervaskanto. Naisten sarjojen mestari oli SAKEn Sara Fagerstedt. Kaikkiaan kisoissa oli mukana neljä naista ja yksitoista miestä.

Torni Lemminkainen, vuonna 2004 kiipeilyseura siirsi jäätornin Haukiputaalle sijaitsevalle louhokselle. Kuva: Marko Kerola

Vuoden 2002 SM-kisoissa tynnyri toi haastetta kisa-reittiin.

21-metrinen torni Toppilassa toimi SM-kisojen näyttämönä vuosina 2002 ja 2004.

Tylynäyte vuoden 2004 SM-kisoista.

Tuomarit seurasivat Toppilassa kisasuorituksia tarkkana mahdollisten rajarikkojen varalta.

Vääntöä SM-kisareitillä Toppilassa.

Kuvat: Mika Seppänen

Oulun kiipeilyseuran viikoittaiset jääkiipeilyvuorot viime talvena olivat suosittuja ja moni uusi kiipeilijä innostui lajista. Kuva: Paavo Hahtola

telmien avulla. Akuista oli riesaa heti alkumetreistä lähtien.

”Kuorma-auto jätti kuorman vähän liian kauas ja siellä sitten yhdellä Savelan pulkalla haalattiin 7000 kg akkuja tornille”, Seppänen irvistää.

Tornin ylläpitäminen muuttui työlääksi eikä sitä saatu kiipeilykuntoon joka vuosi, sillä akustojen toimintavarmuus oli huono. SM-kisojen kaltaisten isojen tapahtumien järjestäminen ei ollut enää mahdollista. Myös sijainti noin 15 kilometrin päässä Oulun keskustasta oli hankala, ja talkoolaisporukka pieni.

”Merikoskella ja Toppilassa jääkiipeilytoiminta oli tuottoisaa, koska sinne oli helppo tulla ja seura pystyi pitämään paljon kiipeilytyskeikkoja. Tornin siirron jälkeen keikat loppuivat ja harrastajamäärä väheni”, Aspi toteaa.

Tornin uusi aika

Muutama vuosi sitten jäätorni jouduttiin jälleen siirtämään lähellä sijainneen räjähdetaraston vuoksi. Vaikka siirto oli kiipeilyseuralle iso sijoitus, tornin uusi sijainti muutaman kilometrin päässä vanhasta paikasta osoittautui hyväksi. Tornille saadaan vesi suoraan läheisestä louhoksesta

ja Oulun Energian kautta järjestyi myös sähköt.

Viime talvena jäätorni olikin ahkerassa käytössä kiipeilyseuran vuorojen ja kiipeilykurssien myötä. Maaliskuussa tornilla järjestetyt avoimet jääkiipeilyn nopeuskisat toimivat myös koeponnistuksena tulevia SM-kisoja varten.

Aspi ja Seppänen toteavat jääkiipeilyn tason nousseen Suomessa vuosien varrella, mutta kovia kavereita oli mukana kisoissa jo 2000-luvun alussa. Heidän tietotaitoaan on siirtynyt myös nykykiipeilijöille.

Eniten ovat kehittyneet jääkiipeilyvarusteet. Alkuaikoina kiivettiin laskettelumonot jalassa suoravartisilla hakuilla. Nykyään välineet mahdollistavat entistäkin haastavampien reittien kiipeämisen.

Jääkiipeilyn viehätyks on kuitenkin pysynyt samana. Kylmyys ja luonnonolosuhteista selviytyminen tuo lajiin omat haasteensa, mutta samalla se tarjoaa erilaisia elämyksiä kuin kalliokiipeily.

”Jokainen tekee omat reittinsä ja valitsee otteensa. Jäässä elementtinä on tietynlainen vapaus. Paitsi jos siinä on se sininen ja punainen viiva”, Seppänen nauraa viitaten kisa-reittien merkkauksiin.

Pari vuotta sitten jäätorni jouduttiin jälleen siirtämään. Talkoolaiset suunnittelivat, miten paperikoneen viira saadaan tornin ympärille. Kuva: Veli-Matii Laasonen

Taistelua tuulimyllyjä vastaan

Vuoden 2004 kisojen jälkeen edessä oli jäätornin siirto pois Toppilasta rakennettavan asuntomessualueen tieltä.

”Hätäpäissään siirsimme tornin Haukiputaan puolella sijaitsevalle louhokselle, kun ei meinauttu löytää sille muuta paikkaa, missä olisi sähköä ja vettä”, Aspi kertoo.

Louhoksen vieressä ollut muuntajakoppi osoittautui kuitenkin tyhjäksi ja tornille piti järjestää sähköt akustojen ja tuulimyllyvirin

FIN
ICE
FINNISH
ICE CLIMBING
CHAMPIONSHIPS
2017

YHTEISTYÖSSÄ

oulunenergia.fi

Suomen kiipeilygeologia

Teksti:
JUSSI HEINONEN

Olen aikaisemmin kirjoittanut Kiipeily-lehden kuusi geologista artikkelia kotimaisista kiipeilykallioista, jotka eroavat toisistaan kivilaadultaan ja siksi myös kiipeilyllisiltä ominaisuuksiltaan (2013/3 - Haukkakallio; 2014/1 - Luhti; 2014/2 - Jaanankallio; 2014/3 - Olhava; 2015/1 - E75; 2015/2 - Viitapohja). Tämän jälkeen sain kyselyitä liittyen muidenkin kiipeilykallioiden kivilaatuun.

Päätin siksi seota lopullisesti ja kesälomani sadepäivien ratoksi kävin läpi kaikkien Suomen köysikiipeilykallioiden kivilajit omaa kokemustani, Geologian tutkimuskeskuksen Maankamara-palvelua (gtkdata.gtk.fi/maankamara/) sekä 27 Cragsin (27crag.com) paikkatietoa, käyttäjien kommentteja ja valokuvia apuna käyttäen.

Rollarit – liuskeiksi ja gneisseiksi metamorfoituneita vulkaanisen kaaren edustan sedimenttikiviä (ikä n. 1.9 miljardia vuotta). Kuva: Tommi Karesvuori

Jaanankallio – vaippaperäisistä sulista kiteytyneitä kvartsista köyhää gabroa ja dioriittia (ikä n. 1.88 miljardia vuotta). Kuva: Riikka Kokko

Falkberget – vuorijonopoitumuksen seurauksena syvälle hautautuneista sedimenttikivistä osittain sulanutta mikroliinigraniittia (ikä n. 1.8 miljardia vuotta).

Aineisto

Lopulliseen analyysiin päätyi yhteensä 130 kalliota. Olen pyrkinyt jättämään pois laskuista kalliit, jotka ovat kiipeilykielossa tai joiden sijainti on epäselvä. Mukana ei juurikaan ole boulderointipaikkoja, koska niitä on niin valtavasti ja monen niistä kohdalla on epäselvää, että edustavatko lohkat paikallista kalliota vai ovatko ne joutuneet mannerjäätikön kuljettamiksi edellisen jääkauden aikana (reilut 10 000 vuotta sitten). Varmasti emäkalliossa kiinni olevat boulderointipaikat on laskettu mukaan vain, jos niillä esiintyy myös joitain köysireittejä (esim. Mäyrävuori, Djupviksgrottorna) tai jos niillä on historiallista merkitystä (Taivaskallio).

Kallioiden luokittelu

Alustavan kartoituksen jälkeen jaoin kalliit erilaisiin luokkiin niiden edustamien kivilajien perusteella. Kivilajien eksakti termistö on kuitenkin tähän tarkoitukseen liian yksityiskohtainen ja siksi jako jalostuikin lopulta kuuteen pääluokkaan niin, että jaolla on jonkinlaista kiipeilyllistä merkitystä. On myös hyvä muistaa, että ihmisen keksimät luokitteluperusteet luonnonilmiöille ovat aina hieman keinoitekoisia ja eri kivilajitkin usein vaihtuvat luonnossa toisikseen. Suluissa on esitetty luokkaan lukeutuvien kallioiden absoluuttiset lukumäärät ja prosentuaaliset osuudet Suomen kiipeilykallioista.

Granitoidit (90 kpl; 69%): Tähän luokkaan kuuluvat graniitit, granodioritit ja tonaliitit eli kivilajit syvällä maan uumenissa hitaasti kiteytyneet kivet, joiden päämineraaleihin kuuluvat maasälvät ja kvartsi. Molemmat näistä mineraaleista ovat hyvin kovia. Maasälpä lohkeilee miltei kohtisuoria lohkosuuntia pitkin muodostaen teräviä listoja ja kulmia ja kvartsin epäsäännöllinen lohkeavuus voi muodostaa erittäin teräviä tai sitten toisaalta liukkaista otepintoja. Molemmat ominaisuudet ovat varmasti graniitin hinkkaajille varsin tuttuja ja niiden vaikutuksen voimakkuus riippuu paljolti kiven raakoista. Granitoidit rakoilevat helposti kohtisuorissa suunnissa, jotka tekevät niistä monin paikoin oivallisia kivilaatuja perinteisen vapaakiipeilyn harrastajille (esim. Kustavin seutu). Svekofennisen vuorijonopoitumuksen jälkimainingeissa syntyneissä Etelä-Suomen mikroliinigraniiteissa tavataan yleisesti punertavaa granaattia ja tummia gneissimäisiä sulkeumia (esim. Olhava, Falkberget). Saman ikäisissä graniitoideissa Lapissa

esiintyy myös selkeäpiirteistä ja tiheää horisontaalista rakoilua (Karhunulkki, Käärmerakka). Suurissa kaikkia muita graniitteja nuoremmista rapakivigraniitti-intruusioissa (21% kaikista kiipeilykallioista) esiintyy paikoin hyvinkin suuria pyöreitä maasälpäkiteitä, jotka toimivat usein yksittäisinä otteina – näin etenkin Kymenlaakson alueella (esim. Louhos, Haukkakallio).

Gabroidit (6 kpl; 5%): Gabroidit (gabrot, dioriitit ja noriitit) ovat graniitoidien tavoin kivilajit syvällä maan uumenissa hitaasti kiteytyneitä kiviä, mutta niiden kantasulat ovat lähtöisin maapallon vaippakerroksesta ja niissä on siksi vähemmän piitä ja enemmän rautaa ja magnesiumia kuin graniitoideissa. Tämän vuoksi niissä esiintyy vähän tai ei ollenkaan kvartssia ja päämineraaleihin lukeutuu yleisesti suhteellisen pehmeitä ja kuituisia tummia amfioleja. Gabroidien sormituntuma on tästä syystä suorastaan silkinen graniitoideihin verrattuna. Gabroideja esiintyy Suomessa laajalti, mutta esiintymät ovat yleensä pinta-alaltaan

Kiipeilykallioita

Arkeiset muodostumat (3.50-2.50 Ga)

Muinaisten alkumannerten graniitoideja ja gneissejä

Muinaisten alkumannerten metavulkaanisia kiviä ja metasedimenttikiviä

Proterotsooiset (ja nuoremmat) muodostumat (2.50-0.40 Ga)

Lapin granuliittivyöhyke

Metavulkaanisia kiviä

Metasedimenttikiviä (liuskeita, gneissejä ja migmatiitteja)

Metasedimenttikiviä (kvartsiittia ja metakonglomeraattia)

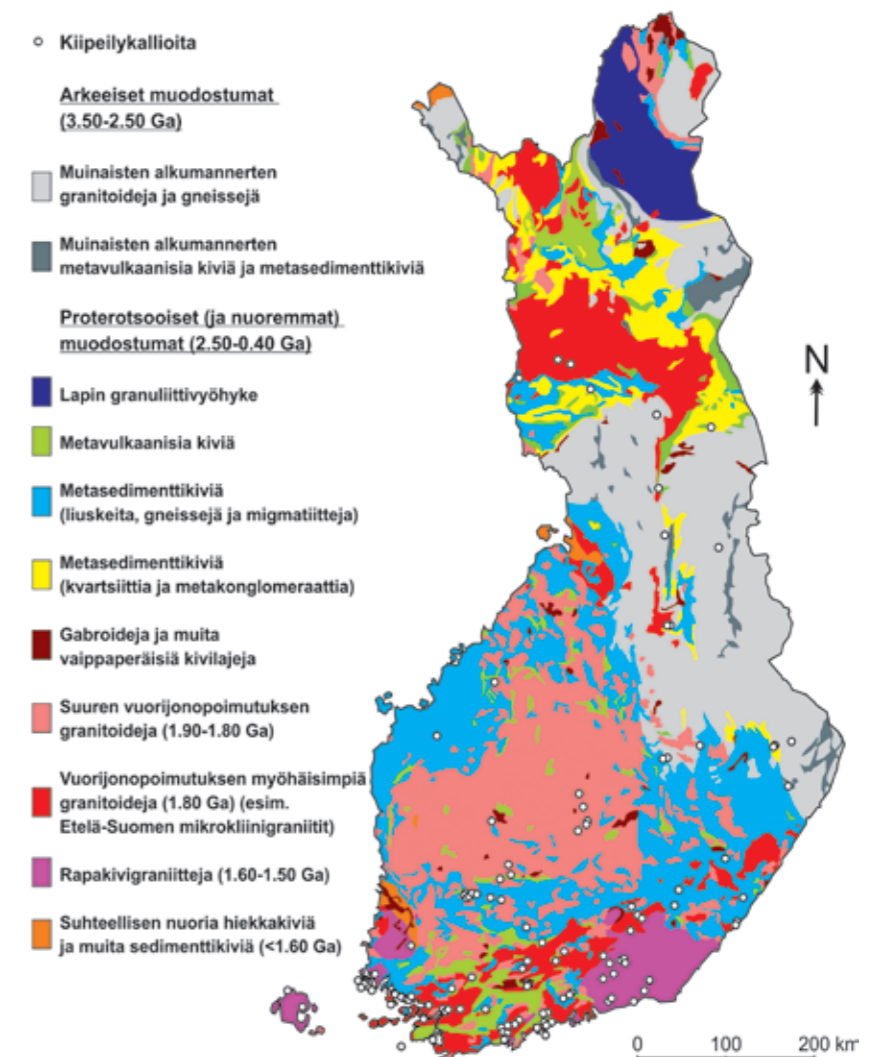
Gabroideja ja muita vaippaperäisiä kivilajeja

Suuren vuorijonopoitumuksen graniitoideja (1.90-1.80 Ga)

Vuorijonopoitumuksen myöhäisimpiä graniitoideja (1.80 Ga) (esim. Etelä-Suomen mikroliinigraniitit)

Rapakivigraniitteja (1.60-1.50 Ga)

Suhteellisen nuoria hiekkakiviä ja muita sedimenttikiviä (<1.60 Ga)

Suomen kiipeilykalliot kallioperäkartalla. Huomioi, että kartan resoluutio on varsin karkea – maastossa kivilajivaihtelu on paljon tiheämpää ja ei aina niin selvärajaisia. Kallioperäkartan lähde: Geologian tutkimuskeskus.

Luhti – voimakkaasti metamorfoituneita ja kvartsisuonien leikkaamia basalttisia laavavirtoja ja tulivuorten muita purkaustuotteita (ikä n. 1.9 miljardia vuotta), Kuva: Marttiina Rantala

hyvin pieniä. Hyvinkään epätavallisen suuri gabrointruusio on osin eteläisen sijaintinsa puolesta tilastossa yliedustettuna (Jaanankallio, Kiiskilampi, Piilolampi ja Rautavuori) – näiden lisäksi varmasti gabroidisia kiipeilykallioita ovat vain Kanavuori Keski-Suomessa ja Kyrkskär Varsinais-Suomen saaristossa.

Metavulkaniitit ja diabaasit (3 kpl; 2%): Metavulkaniitit ovat heikosti alhaisessa paineessa ja lämpötilassa uudelleenkietyneitä eli metamorfoituneita vulkaanisia kivilajeja. Diabaasit taas ovat vulkaanisiin kiviin liittyviä tulivuorten jähmettyneitä syöttökanavia. Kaikki kolme tähän luokkaan luettavaa Suomen kiipeilykalliota (metavulkaniitti: Hampusvaara ja Luhti; diabaasi: Moisseenvaara) ovat alkuaikaneostoja vastaavia ja kvartsi- ja gabro- ja kvarsiköyhiä. Erotuksena gabroideihin metavulkaniiteilla ja diabaaseilla on pienempi raekoko, joka voi tehdä niistä vieläkin kiipeily-ystävällisempiä kuin edellisestä luokasta. Tosin ainakin

Luhdissa esiintyy myös metavulkaniittia leikkaavia kvartsijuonia, jotka tuovat liukkaan ja terävän lisänsä joihinkin kallion reitteihin.

Liuskeet (6 kpl; 5%): Liuskeet ovat myös suhteellisen alhaisessa paineessa ja lämpötilassa metamorfoituneita sedimentti- tai vulkaanisperäisiä kivilajeja. Niille on ominaista runsas kiillemineraalien määrä, jonka ansiosta kivi lohkeilee litteiksi siivuiksi hyvinkin etevästi. Otteet voivat olla hyvin teräviä kohtisuoraan liuskeisuustasoa vastaan ja toisaalta hyvin liukkaita liuskeisuustasojen suuntaisesti. Liuskeiset kiipeilykalliot ovat muita kallioita alttiimpia otteiden rikkoutumiselle juuri etevän lohkeavuutensa vuoksi – otteiden rikkoutumista on raportoitu ainakin Mustavuorelta, Viitapohjasta ja Jynkästä. Liuskeet vaihtuvat gneisseiksi metamorfoosiasteen kasvaessa (esim. Rollarit). Myös monissa muissa kivilajeissa (esim. granitoideissa ja kvartsiiteissa) voi esiintyä heikkoa liuskeisuutta.

Kvartsiitit (3 kpl; 2%): Kvartsiitit ovat kvartsihiekkakivistä metamorfoituneita lähes pelkästään kvartsimetasta koostuvia kivilajeja. Pääosa Suomen kvartsiiteista on muodostunut yli 2,5 miljardia vuotta vanhan muinaismantereen reuna-altaisiin kerrostuneista kvartsihiekoista ja sen vuoksi niitä esiintyy lähinnä Pohjois- ja Itä-Suomessa. Ainoastaan kolme kiipeilykalliota koostuu suurimmaksi osaksi kvartsiiteista: Notko, Hautapää ja Ruoppivaara. Näistä ainakin Notkossa esiintyy myös jonkin verran kiillemineraaleja, jotka saavat kvartsiitin lohkeilemaan säännöllisissä suunnissa liuskeiden tavoin. Ikävä kyllä itselläni ei ole kvartsiiteista kiipeilykokemusta, joten kiipeilyominaisuuksien arviointi jää tässä lähinnä geologisen tuntemuksen varaan. Pahimmillaan kvartsiitti voi olla varmasti aika terävää ja liukasta, mutta on hyvä muistaa, että kvartsiitin alkuperä on hiekkakivessä. Jos kvartsiitti ei ole kovin voimakkaasti metamorfoitunut, alkuperäisen hiekkakiven sokerimainen rakenne on voinut säilyä suhteellisen hyvin ja tällöin sormituntuma ja kitka voi olla jopa miellyttävä. Tämä jääköön kuitenkin vielä ainakin itselleni varmistusta vaille.

Gneissit (22 kpl; 17%): Gneissit ovat korkeassa paineessa ja lämpötilassa (esim. suurten vuoristojen juuriosissa) metamorfoituneita kivilajeja. Niiden lähtökivilaji voi olla mikä tahansa muu kivilaji, joten ne ovat varsin heterogeeninen luokka. Jos lämpötila on metamorfoosissa noussut hyvin korkeaksi (> 600 °C), niin gneissi on voinut alkaa osittain sulaa, jolloin tuloksena on tumman sulamattoman aineksen seassa olevia graniittisia raitoja ja osueita. Tällöin kyseessä on seoskivi eli migmatiitti. Helsingin legendaarisen Taivaskallion kivi on malliesimerkki migmatiitista. Gneissit ovat myös kiipeilyllisesti hyvin monimuotoisia riippuen siitä, mikä on ollut lähtökivilaji, ja missä osassa gneissia otteet sijaitsevat. Kiillepitoiset tummat osat voivat olla hyvinkin sileitä ja liukkaita, kun taas graniittiset osat – no, graniittisia. Gneisseissä voi esiintyä metamorfoosissa muodostuneita suuria erikoislaatuksia kiteitä – tästä esimerkkinä Nummen sporttikallio, josta voi bongata suuria punertavia granaattirykelmiä ja tummansinertävää kordierittiä.

Lopuksi

Kallioperämme pinta-alasta noin 53% on granitoideja, 22% gneissejä ja migmatiitteja, 8% gabroideja, 9% erilaisia liuskeita (mukaan lukien metavulkaniitit), 4% kvartsiitteja ja 4% korkean metamorfoosiasteen granulitteja. Kiipeilykallioiden määräsuh-

Kiipeilykallio	Maakunta	Tyyppi	Luokka	kivilaji	huomioita	ikä (Ga)
Angelniemi	Varsinais-Suomi	s	GR	granodioriitti		1.88-1.87
Askolan Haukankallio	Uusimaa	m	GR	granodioriitti		1.88-1.87
Auhtovaara	Kainuu	s	GN	killlegneissi	+pegmatiittia	>2.50-1.77
Babyface	Varsinais-Suomi	m	GR	granitiitti	mikroliinigraniitti	1.84-1.82
Backnäs	Uusimaa	s	GN	kvartsi-maasäpägneissi		1.93-1.78
Biolaakso	Varsinais-Suomi	m	GR	granodioriitti		1.88-1.87
Djupviksgrottna	Ahvenanmaa	t	GR	rapakvigraniitti	suuria maasäpäkiteitä	1.59-1.52
Falkberget	Uusimaa	s	GR	granitiitti	mikroliinigraniitti	1.84-1.82
Falkin kallio	Etelä-Pohjanmaa	m	GR	granodioriitti		1.88-1.87
Grottaberget	Uusimaa	s	GR	granitiitti	mikroliinigraniitti	1.84-1.82
Halkkallio	Pirkanmaa	m	GR	granodioriitti	suuria maasäpäkiteitä	1.91-1.88
Halsvuori	Keski-Suomi	m	GR	granodioriitti	suuria maasäpäkiteitä	1.91-1.88
Hämälähti 1	Pohjois-Savo	s	GN	migmatiitti	tonalittinen	>2.50
Hämälähti 2	Pohjois-Savo	m	GN	migmatiitti	tonalittinen	>2.50
Hampusvaara	Pohjois-Pohjanmaa	t	MD	metavulkaniitti	tumma	2.50-2.44
Harju	Kymenlaakso	m	GR	rapakvigraniitti		1.66-1.60
Haukankallio	Kanta-Häme	t	GR	granitiitti	mikroliinigraniitti	1.84-1.82
Haukkakallio	Uusimaa	m	GR	rapakvigraniitti	suuria maasäpäkiteitä	1.66-1.60
Haukkämäki	Varsinais-Suomi	s	GR	granitiitti	mikroliinigraniitti	1.84-1.82
Haukkavuori	Etelä-Karjala	s	GN	killlegneissi	suonittunut	1.93-1.78
Haukkavuori	Keski-Suomi	m	GR	granodioriitti		1.91-1.88
Haukavuori	Varsinais-Suomi	t	GR	rapakvigraniitti		1.59-1.52
Hautapää	Lappi	s	KV	kvartsiitti		2.30-2.10
Havukallio	Päijät-Häme	t	GR	granitiitti	suuria maasäpäkiteitä	1.88-1.87
Havukkavaara	Pohjois-Karjala	m	GR	granodioriitti	suuria maasäpäkiteitä	2.80-2.65
Hikivuori	Pirkanmaa	m	GN	killlegneissi	suonittunut	1.93-1.78
Hooperinvuori	Varsinais-Suomi	t	GR	rapakvigraniitti		1.59-1.52
Hopivuori	Varsinais-Suomi	t	GR	rapakvigraniitti		1.59-1.52
Horha	Pirkanmaa	t	GR	granodioriitti		1.91-1.88
Huuhkajavuori	Uusimaa	s	GR	rapakvigraniitti	suuria maasäpäkiteitä	1.66-1.60
Hyttyskallio	Varsinais-Suomi	m	GR	granitiitti	mikroliinigraniitti	1.84-1.82
Hyttövuori	Kanta-Häme	t	GR	granodioriitti	suuria maasäpäkiteitä	1.91-1.88
Härnälänrotko	Varsinais-Suomi	m	GR	granitiitti	mikroliinigraniitti	1.84-1.82
Isoniitti	Varsinais-Suomi	t	GR	rapakvigraniitti		1.59-1.52
Iso-Vuorjärvi	Pirkanmaa	m	GR	granitiitti	suuria maasäpäkiteitä	1.88-1.87
Jeanankallio	Uusimaa	m	GB	gatro		1.88-1.87
Jynkkä	Pohjois-Savo	s	L	killleliuske	porfyroblastinen	2.05-1.96
Keasavuori	Varsinais-Suomi	t	GR	rapakvigraniitti		1.59-1.52
Keikuvuori	Etelä-Savo	s	GN	killlegneissi	suonittunut	1.93-1.78
Kaivarsberget	Uusimaa	m	GR	granitiitti	mikroliinigraniitti	1.84-1.82
Kanavuori	Keski-Suomi	t	GB	kvartsidioriitti		1.91-1.88
Karahonganvuori	Pirkanmaa	m	GR	granodioriitti		1.91-1.88
Karhunulkki	Lappi	m	GR	granitiitti	laattarakoilla	1.84-1.77
Kattilämäki	Varsinais-Suomi	t	GR	granodioriitti		1.88-1.87
Ketaramvuori	Pirkanmaa	m	GR	granodioriitti	suuria maasäpäkiteitä	1.91-1.88
Kiiskilampi	Uusimaa	s	GB	gatro		1.88-1.87
Koruoma	Lappi	s	GN	migmatiitti	+granitiittia	1.84-1.77
Korpjärvi	Etelä-Karjala	m	GN	killlegneissi	suonittunut	1.93-1.78
Koukkukallio	Uusimaa	s	GR	granodioriitti		1.88-1.87
Kräkiniemi	Varsinais-Suomi	t	GR	rapakvigraniitti		1.59-1.52
Kuparivuori	Varsinais-Suomi	m	GR	granodioriitti		1.88-1.87
Kuukko	Kymenlaakso	t	GR	rapakvigraniitti	suuria maasäpäkiteitä	1.66-1.60
Kuulivuori	Varsinais-Suomi	t	GR	rapakvigraniitti		1.59-1.52
Kuusjoki	Varsinais-Suomi	t	GR	granodioriitti		1.88-1.87
Kvarnby	Uusimaa	m	GR	granodioriitti	+tonalittia	1.88-1.82
Kyrkskär	Varsinais-Suomi	t	GB	kvartsidioriitti	granittisuonia	1.88-1.87
Käärmeikallio	Uusimaa	m	GR	granitiitti	mikroliinigraniitti	1.84-1.82
Käärmerakka	Lappi	s	GR	granitiitti	laattarakoilla	1.84-1.77
Lammi	Kanta-Häme	s	GR	granodioriitti		1.88-1.87
Langinkoski	Kymenlaakso	m	GR	rapakvigraniitti	suuria maasäpäkiteitä	1.66-1.60
Linnavuori	Etelä-Karjala	s	GN	killlegneissi	suonittunut	1.93-1.78
Louhos	Pirkanmaa	t	GR	granodioriitti	suuria maasäpäkiteitä	1.91-1.88
Louruvuori	Kymenlaakso	s	GR	rapakvigraniitti	suuria maasäpäkiteitä	1.66-1.60
Louvuori	Varsinais-Suomi	t	GR	granitiitti	mikroliinigraniitti	1.84-1.82
Luhti	Uusimaa	m	MD	metavulkaniitti	tumma	1.93-1.78

Suomen kiipeilykalliot ja niiden kivilajit.

Tyyppi: s = sport (>75% sporttireittejä), t = traditional (>75% tradireittejä), m = traditional + sport. Luokka: GR = granitoidi, GB = gabroidi, MD = metavulkaniitti/diabaasi, L = liuske, KV = kvartsiitti, GN = gneissi. Ikähaarukka ilmoitettu miljardeissa vuosissa (Ga = 109 vuotta; monille kallioille voi olla olemassa tarkempikin ikämääritys, mutta niitä en lähtenyt enää kaivelemaan).

teet siis heijastelevat varsin hyvin kallioperämme, joskin granitoidit (69%, n. kaksi kolmesta) ovat muihin luokkiin verrattuna hieman yliedustettuja. Tämä johtuu varmasti osin siitä, että granitoidit ovat usein kulutusta hyvin kestäviä homogeenisiä kiviä, ja ne ovat siksi jääneet kallioperäs-

sämme enemmän koholle kuin muut kivilajit. On myös hyvä muistaa, että asutustiheys vaikuttaa kiipeilykallioiden suhteelliseen runsauteen eteläisessä Suomessa (enemmän kiipeilyjäitä – enemmän löydettyjä kallioita).

On tärkeää huomioida, että monin paikoin jääkauden aiheuttaman kulutuksen ja heikkousvyöhykkeiden sijainnin yhteisvaikutuksen tuloksena syntyneet kallion lopullinen muoto, jyrkkyys, sijainti (esim. pohjois- tai eteläisnäkö) sekä muut kallion rakenteelliset piirteet (esim. leikkaavat

Kilpelykalio	Maakunta	Tyyppi	Luokka	Kivilaji	huomioita	ikä (Ga)
Luolavuoren Rauninrotko	Varsinais-Suomi	m	GN	kiillegneissi		1.93-1.78
Luolavuoren Siloseinä	Varsinais-Suomi	s	GR	granodioriitti		1.88-1.87
Marjuvuori	Kymenlaakso	t	GR	rapakivigraniitti		1.66-1.60
Melo	Pirkanmaa	m	L	kiillegneissi		1.93-1.78
Mieläkkä	Kymenlaakso	t	GR	rapakivigraniitti	suuria maasalpäkeitä	1.66-1.60
Moisseenvaara	Pohjois-Karjala	m	MD	diabaasi		2.50-2.00
Mustavuori	Etelä-Savo	m	GR	graniitti	mikrodiinigraniitti	1.84-1.82
Mustavuori	Pirkanmaa	s	L	kiillegneissi		1.91-1.88
Mäyrävuori	Pirkanmaa	m	GN	kiillegneissi	suonittunut	1.93-1.78
Nakkivuori	Varsinais-Suomi	m	GR	granodioriitti		1.88-1.87
Nalkkilän släbi	Uusimaa	m	GR	granodioriitti		1.88-1.87
Notko	Pohjois-Karjala	s	KV	kvartsitti	iluskeinen	2.30-2.10
Nummi	Uusimaa	s	GN	kiillegneissi	granaattia+kordierittiä	1.93-1.78
Olhava	Kymenlaakso	t	GR	graniitti	mikrodiinigraniitti	1.84-1.82
Paavaliinvuori	Keski-Suomi	t	GR	pyrokseenigraniitti		1.88-1.87
Pansio	Varsinais-Suomi	m	GR	graniitti	mikrodiinigraniitti	1.84-1.82
Patamankallio	Keski-Suomi	s	GR	granodioriitti		1.91-1.88
Perno	Varsinais-Suomi	s	GN	kiillegneissi		1.93-1.78
Perskallio	Päijät-Häme	t	GN	kiillegneissi		1.93-1.78
Peljävaara	Lappi	m	GN	migmatiitti		1.84-1.77
Pickala	Uusimaa	m	GR	granodioriitti	+mikrodiinigraniittia	1.88-1.82
Pililampi	Uusimaa	m	GB	gabro		1.88-1.87
Pikku-Rokka	Kainuu	t	GR	graniitti	pegmatiittinen	1.80-1.77
Pikku-Suuntio	Uusimaa	s	GR	graniitti	mikrodiinigraniitti	1.84-1.82
Piruntäinkallio	Varsinais-Suomi	s	GR	graniitti	mikrodiinigraniitti	1.84-1.82
Pirunvuori	Satakunta	t	GR	rapakivigraniitti		1.59-1.52
Pitkämäki	Pohjois-Savo	s	L	kiillegneissi		1.95-1.92
Pohjavuori	Varsinais-Suomi	t	GR	rapakivigraniitti		1.59-1.52
Puistomäki	Varsinais-Suomi	t	GR	granodioriitti		1.88-1.87
Pärkänvuori	Varsinais-Suomi	t	GR	rapakivigraniitti		1.59-1.52
Pöskallio	Keski-Pohjanmaa	t	GR	graniitti	pegmatiittinen	1.82-1.80
Rantaniitunvuori	Varsinais-Suomi	m	GR	rapakivigraniitti		1.59-1.52
Rapionvuori	Etelä-Savo	t	GN	kiillegneissi	suonittunut	1.93-1.78
Rautavuori	Kanta-Häme	m	GB	gabro		1.88-1.87
Ravattulan Muikunvuori	Varsinais-Suomi	m	GN	kiillegneissi		1.93-1.78
Reventeenvuori	Kymenlaakso	m	GR	graniitti	mikrodiinigraniitti	1.84-1.82
Riskeläisvuori	Varsinais-Suomi	t	GR	rapakivigraniitti		1.59-1.52
Rokka	Kainuu	t	GR	graniitti	+pegmatiittia	2.30-1.77
Rollarit	Uusimaa	m	L	kiillegneissi	+kvarts-maasalpäkeitä	1.93-1.78
Rotkokallio	Uusimaa	s	GR	rapakivigraniitti	suuria maasalpäkeitä	1.66-1.60
Ruhankallio	Kanta-Häme	s	GR	graniitti	mikrodiinigraniitti	1.84-1.82
Ruoppivaara	Lappi	t	KV	kvartsitti		2.30-2.10
Rymättylä	Varsinais-Suomi	t	GN	kiillegneissi		1.93-1.78
Rämövuori	Pirkanmaa	s	GR	granodioriitti		1.91-1.88
Suuntio	Uusimaa	s	GR	graniitti	mikrodiinigraniitti	1.84-1.82
Skolberget	Ahvenanmaa	m	GR	rapakivigraniitti	suuria maasalpäkeitä	1.59-1.52
Solvalla	Uusimaa	m	GR	graniitti	mikrodiinigraniitti	1.84-1.82
Sonnikallio	Kainuu	s	GR	granodioriitti		>2.50
Suurivuori	Kymenlaakso	m	GR	rapakivigraniitti	suuria maasalpäkeitä	1.66-1.60
Taimin kallio	Pirkanmaa	m	GR	granodioriitti	suuria maasalpäkeitä	1.91-1.88
Taivaskallio	Uusimaa	m	GN	kiillegneissi	migmatiittinen	1.93-1.78
Tikkala	Etelä-Savo	t	GR	graniitti	mikrodiinigraniitti	1.84-1.82
Tollonvuori	Etelä-Savo	m	GN	kiillegneissi	+tonaliittia	1.93-1.78
Toravuori	Varsinais-Suomi	s	GR	graniitti	mikrodiinigraniitti	1.84-1.82
Toriseva	Pirkanmaa	t	GR	granodioriitti		1.91-1.88
Turunvuori	Etelä-Savo	m	GR	graniitti	mikrodiinigraniitti	1.84-1.82
Tussinkoski	Uusimaa	t	GR	graniitti	mikrodiinigraniitti	1.84-1.82
Uhrikallio	Varsinais-Suomi	t	GR	rapakivigraniitti		1.59-1.52
Villuvuori	Kymenlaakso	t	GR	rapakivigraniitti		1.66-1.60
Vinakallio	Pirkanmaa	m	GR	granodioriitti	suuria maasalpäkeitä	1.91-1.88
Viitapohja	Pirkanmaa	m	L	metavulkaniitti	vaalea tuffiitti	1.91-1.88
Villinki	Uusimaa	t	GR	granodioriitti		1.88-1.87
Vuorivaara	Pohjois-Karjala	s	GN	migmatiitti	tonaliittinen	>2.50
Värkäksberget	Varsinais-Suomi	t	GR	graniitti	mikrodiinigraniitti	1.84-1.82
Ytmäki	Kymenlaakso	s	GR	rapakivigraniitti	suuria maasalpäkeitä	1.66-1.60

kvartsijuonet) voivat vaikuttaa kiipeilyllisiin ominaisuuksiin enemmän kuin itse kalliion kivilaji. Kuten jo aikaisemmin mainitsin, kivilajit myös vaihtuvat toisikseen, ja niiden raekoko voi vaihdella saman luokan sisällä hyvinkin paljon. Yleisesti ottaen hienorakeiset ja kvartsikyhyt kivilajit ovat sormistävällisempiä ja omaavat paremman kitkan kuin karkearakeiset ja kvartsirikkaat kivilajit.

Toimikoon tämä artikkeli ensisijaisena tietolähteenä kiipeilijöille Suomen kiipeilykallioiden kivilajeista. Alkuperäinen Excel-tiedosto on saatavissa kirjoittajalta. Asiasta kiinnostuneet voivat myös käydä tutustumassa Geologian tutkimuskeskuksen Maankamara-palveluun (gtkdata.gtk.fi/maankamara/), jonka avulla Suomen maastokarttaa voi tarkastella yhdessä kallioperäkartan kanssa.

FT Jussi Heinonen akatemiaturkija Geotieteiden ja maantieteen laitos Helsingin yliopisto jussi.s.heinonen@helsinki.fi

Team Jolly Good Munamankeli Pirates Tampereen Mustavuoreessa. Kuva: Katja Silomäki

Team Pitkä Kuuma Kesän Kari Kokkonen Viitapohjan Sicamiehillä (6b). Kuva: Rami Valonen

Tampere Derby 2016 voittajat Vatcheslav Gokkoev ja Joni Luhtalampi. Kuva: Katja Silomäki

TAMPERE DERBY 2016

Teksti Maria Hautaviita ja Johannes Sumuvuori

Tampere Derbyn tarina alkoi Emma Karjalaisen ja Katja Silomäen tempauksesta vuoden 2015 syyskuulta, jolloin Emma ja Katja kiipesivät yötä myöten 30 Pirkanmaan köysireittiä uhmaten pimeyttä ja sadetta. Tyttöjen linkkauspäivä kypsytti useamman Pirkanmaalaisen kiipeilyharrastajan mielessä ajatuksen kokonaisen tapahtuman järjestämisestä idean ympärille. Vajaa vuosi, lukematon määrä talkootunteja ja muutama tuhat chat-viestiä myöhemmin tämän vuoden elokuussa kisattiin lopulta ensimmäinen Tampere Derby, johon starttasi 18 innokasta kiipeilyparia ja joukko järjestäjiä.

Kilpailupäivän aamu valkeni harmaana ja sumuisena. Kurkistus keittiön ikkunasta lupaili kuitenkin hyvää. Asfaltti oli kuivan harmaa, joten yön aikana ei ollut satanut! Sää tiedotus oli oikeassa! Saapuessani seitsemän aikoihin Tampereen Kiipeilykeskukselle parkkipaikalla oli useampi reissupaku ja monta henkilöautoa. Vanhan postiauton vieressä oli tutun näköinen tamperelais-syntyinen takkutukka Samuli Sinisalo setvimässä köyttään. "Tultiin just Ceusesta ja köysikin on vielä ihan märkä. Pöhdittiin hetki, että mennäänkö Helsinkiin vai tullaanko tänne, mutta ei sitä tarvinnut kovin kauaa miettiä". No ei tietenkään! Olihan edessä Suomen ehdottomasti omalaatuinen kiipeilytapahtuma Tampere Derby.

Tampereen Kiipeilykeskuksessa oli ilmoitautuminen jo täydellä tohinalla käynnissä. Talkootiimin Hanna-Maria Ritoniemi ja Katja häärivät tiskin takana ja kilpailijat

Sporttisarjan voittanut Team Pitkä Kuuma Kesä. Kuva: Rami Valonen

jonottivat kisapassejaan, venyttelivät ja tekivät viimeisiä suunnitelmia päivän kulusta.

Kisailijat olivat oivaltaneet tapahtuman karnevaalitunnelman loistavasti ja varhaiseen lauantaiaamuun oli herännyt ainakin pari intiaanipäällikköä, piruja, merirosvoja sekä kiipeilykisojen kiintiöspandex-miehet. Ilmoittautumisen jälkeen talkootoimikunta kävi vielä pikaisesti läpi kilpailun keskeisiä sääntöjä, aikatauluja ja turvallisuuskäytäntöjä. Taistelutorvi kajahti tasan kahdeksalta ja lähetti kilpailijat matkaan pitkin Pirkanmaan kiipeilykallioita. Kenen tiimi tikkaisikaan eniten?

Ensimmäisen kalliion valinnassa päivän sää tiedotuksilla tuntui olevan oma vaikutuksensa. Tampereen länsipuolelle, Nokialle, oli luvattu iltopäivästä sateita, kun taas Tampereelta itään oli luvassa hyvää keliä

koko päiväksi. Minä ja parini Olli Hakanen ajoimme ensimmäisenä Tampereen itäpuolelle, Oriveden Viitapohjaan. Saimme kalliolla oli vain kaksi kiipeilyparia meidän lisäksi. Jo alussa kävi selväksi, että oma kiipeilykunto on helppo arvioida reilusti yläkanttiin. Niinpä joukkueemme nimeksi varmistui muutaman lämpäräksi aiotun kutosen jälkeen Team Isohauki. Oman mahtoappotason tasaantuessa oli hieno seurata Helsingiläisten Mukavien valkoisten kristittyjen heteroiden, eli Simo Kontion ja Jukka Kopran varmoja otteita, kun esimerkiksi Tampereen ensimmäinen 7a, Hui Lai Lee taittui pitkän ja hartaan liidin päätteeksi.

Samaan aikaan Tampereen länsipuolella oli täysi tohina päällä, kun kilpailustrategiansa ja kiipeilykoneensa täyteen iskuun piiskanneet derbylaiset valloittivat Noki-

Lähetysjuhlan tuntua Viitapohjassa. Kuva: Rami Valonen

Savolais-Turkulais-Oululais-Helsinkiläinen team HiMo lepotaolla. Kuva: Rami Valonen

Kisatunnelmia Viitapohjassa. Kuva: Rami Valonen

alta Rämövuoren, Mustavuoren, Melon ja Ketaranvuoren upeita reittejä yksi toisensa perään. Tampere Derbyn ehdottomasti suosituin aloituskallio oli Nokian Rämövuori. Rämövuorella on käytännössä kaksi erillistä kalliota; tekninen, pysty ja herkkä vanha Rämö sekä reilusti loivapiirteisempi uusi Rämö. Taktiikka tuntui tehoavan ja puolivälin pistetsekkauksessa Rämöllä käyneet kiipeilyparit erottuivat selkeästi edukseen. Oma kilpailumme tuli puoleen väliin ajellessamme Viitapohjasta kohti länttä. Olo oli mukava, kun aamupäivän kiivettyyn yhteentoista reittiin mahtui sekä napakoita kutosia, että helppoja nelosen ja vitosen tradireittejä. Jaksamisen suhteen mieli oli luottavainen, sillä loppupäiväksi oli luvassa lähinnä helppoa kiipeilyä. Päivän puolessa välissä alkoi oivaltaa, kuinka lyhyt aika 12 tuntia lopulta on, kun kiivetään yhden köydenmitan reittejä monella eri kalliolla. Jo suunnitteluvaiheessa väläytelty vuorokauden mittainen derby tuntui entistä houkuttelevammalta ajatukselta, mutta nyt oli keskityttävä tähän päivään.

Tampere Derbyn pisteytyksessä kaikki kii- vetyt reitit olivat samanarvoisia. Jokaisesta puhtaasta suorituksesta sai kaksi pistettä, kun taas epäpuhtaasta noususta yhden pisteen. Jos parin molemmat kiipeilijät kiipesivät reitin puhtaasti oli mahdollista saada reittikohtainen pistemaksimi, neljä pistettä.

Lisäehtona oli, että toisen kiipeilijän täytyi liidata reitti ja molempien oli päästävä reitti ylös. Tämä helppoja reittejä suosiva laskutapa sai meidät suuntaamaan seuraavaksi Nokiaan Melon kalliolle, joka on parhaimmillaan jopa 25 metriä korkea selvästi loivapiirteisempi kiipeilykallio. Ensimmäistä kertaa päivän aikana kohtasimme kalliolla ruuhkaa, kun kaikki seitsemän reittiä olivat varattuja. Hyvän kilpailuhengen vallitessa sopu antoi kuitenkin sijaa ja saimme Melon reitit kiivettyä. Loivapiirteisellä graniitilla oli varpaiden vuoro maksaa veroa päivän aikana kiivetyistä metreistä.

Melossa kiipeily alkoi tuntua jo hieman yksitoikkoiselta. Hyvän kiipeilyrytmin tilalle tuli pieni kiireen tuntu ja mekaaninen kauhominen otteelta toiselle. Onneksi luonto järjesti viimeiselle reitille oman mausteensa. Varmistaessani Ollia kallion päällä rankkasateen piiskatessa tuli elävästi mieleen muistot melkein kymmenen vuoden takaiselta Lofoottien reissulta, kun Solens Sonner ei näyttänytkaan niin aurinkoisia kasvojaan. Tällä kertaa kiipeilyparin välinen kommunikaatio oli paljon sivistyneempää ja pelon tilalla oli lähinnä keventynyt tunnelma. Kävellessämme autolle tuumailtiin, että Derbyn kaltaisina kiipeilypäivinä pääsee Suomessa lähimmäksi sitä tunnelmaa, minkä tavoittaa vaikkapa Norjassa tai Alpeilla pitkiä reittejä kiivettä.

Mankanpölyisillä sisähalleilla tehdyt uhrukset palkitaan sujuvalla ja kevyellä kiipeilyllä köydenpituus toisensa jälkeen.

Itäisen Pirkanmaan läpi pyyhkäissyt ravakka, mutta lyhytkestoinen ukkoskuuro toi oikeastaan aika mielenkiintoisen mausteen päivän viimeisille tunneille. Jotkut saapuivat kalliolle juuri taivaan tippuessa niskaan ja toiset onnistuivat välttämään kastumisen hyvällä ennakkoinnilla. Meillä kävi hyvä tuuri, sillä saapuessamme Rämövuorelle aurinko paistoi taas täydeltä terältä ja kallio oli enää vain osittain märkänä. Olimme hyvin perillä siitä, että kiipeilyvauhdillamme ei ollut enää asiaa kärkisi- joille, mutta otimme tavoitteeksi kiivetä kaikki uuden Rämön reilut kymmenen reittiä ennen kiipeilyajan loppumista. Rämön kiipeily jatkui siitä, mihin oltiin Melossa kiipeilyvauhdillamme ei ollut enää asiaa kärkisi- joille, mutta otimme tavoitteeksi kiivetä kaikki uuden Rämön reilut kymmenen reittiä ennen kiipeilyajan loppumista. Rämön kiipeily jatkui siitä, mihin oltiin Melossa

Rämövuorelle kävellessä kuljimme kahden puuta vasten parkkeeratun polkupyörän ohi. Pyörät kuuluivat Team Jolly Good Munamankeli PIRATESille, eli Tero Marttilalle ja Alan Goldbetterille, jotka olivat lähteneet päivän koitokseen muista poiketen polkupyörillä. Tämä ei ollut poikien kiipeilytahtia hidastanut, sillä reit- tejä kertyi päivän aikana enemmän kuin

useimmilla kilpakumppaneilla. Team Jolly Good Munamankeli PIRATES oli lopulta kokonaiskilpailussa neljäntenä. Iltapäivällä meidän kiivetessä Rämövuoren puolikos- teita reittejä, Viitapohjassa oli ollut suuren lähetysjuhlan tuntua. Suurin osa Derby- läistä oli valinnut Viitapohjan viimeiseksi kalliokseen.

Kiipeilyaika loppui kellon lyödessä kahdeksan. Jäljellä oli enää siirtymä maalipaikalle Vihreä Polku -keskukselle, minne joukkueiden tuli toimittaa kisapassinsa 20:30 mennessä. Peilitynyn Höytämöjärven rannalla oli hieno tunnelma, kun joukkue toisensa jälkeen ylitti maaliviivan suosionosoitusten saattelemena. Päivän rasitukset pestiin pois saunan löylyissä ja illan kruunasi Mikä-Mikä -bändin energisen groovaava soitto. Tampere Derbyn voiton vei lopulta Helsin- kiläinen kiipeilypari Team Happopojat eli Vatcheslav Gokkoev ja Joni Luhtalampi, jotka keräsivät vakuuttavan määrän pisteitä kiivettyään reilusti yli kolmekymmentä reit- tiä. Luulen kuitenkin, että voittajia olimme me kaikki, jotka kiipesimme pitkän päivän omalla tasollamme ja sen rajamailla, toinen toistamme tsemptä.

Yksi asia oli selvää: Ensi vuonna uudestaan!

Kirjoittaja Eero Kettunen (Team Isohauki, tal- kootoimikunta). Kuvat Rami Valonen ja Katja Silomäki. Artikkelin kokosi Liisa Peltonen

Team Diabolo Viitapohjan Sormenleikkaajalla (6a).
Kuva: Rami Valonen

Tampere Derby järjestettiin Pirkanmaan kiipeilykallioilla 6.8.

Kilpailun järjesti Kiipeilykerho Vertikaali Ry.
Tapahtumapaikat: Tampereen Kiipeilykeskus, Ketaranvuori, Rämövuori, Hikivuori, Mustavuori, Linnavuori, Karahonganvuori, Viitapohja, Melo

Osallistujat: Tampere Derbyyn osallistui 18 kiipeilyparia ympäri Suomen.

Kiipeilyaika: 12 tuntia

Pistelasku: Puhtaasta suorituksesta 4 pistettä. Ylös kiivetyistä reitistä 2 pistettä. Molempien tuli päästä reitti ylös, joista toisen kiipeilijän piti liidata.

TAMPERE DERBYN 2016 TULOKSET :

Lähetysvalio:
Tampere Derby 2016 voittajat:
Team Happopojat; **Vatcheslav Gokkoev** ja **Joni Luhtalampi**,
pisteitä trad 36 + sport 96 = 132

Trädivalio:
Vermon Ravit; **Juha-Heikki Henttonen** ja **Olli Karjalainen**,
pisteitä trad 59 + sport 24 = 83

Sporttivalio:
Pitkä Kuuma Kesä; **Hiski Eronen** ja **Kari Kokkonen**,
pisteitä trad 4 + sport 103 = 107

Tsemppipalkinto:
Jolly Good Munamankeli PIRATES; **Tero Marttila** ja **Alan Goldbetter**,
pisteitä trad 16 + sport 87 = 103.
Huomattakoon, että pojat liikkuvat kaikki välimatkat fillareilla!

Ensi vuonna uudestaan!

"Aurinko painuu pikkuhiljaa mailleen ja sinertävä illan pimeys peittää ympäristön alleen. Olet yksin kiipeilyparisi kanssa vuorella ja tiedätte että laskeutuminen vie pitkään, ehkä jopa aamuun."

El Chalten

PATAGONIA ARGENTIINA

Teksti ja kuvat Matti Kivinen

Isken kevyeen aproach-kenkääni kiinnitetyn alumiiniraudan toistamiseen jyrkkään jäärinteeseen saadakseni paremman jalansijan, ja päästäkseni ylöspäin edessä näkyvän massiivisen graniittiseinämän juurelle. Ilma on tyyni ja lämmin. Aamu ei ole vielä kokonaan valjennut mutta eteläisen auringon kajo ja sen oranssin eri sävyt taivaanrannassa heijastuvat laakson toisella puolella kohoavan Cerro Torren jäisistä seinästä. Päässä soi Jenni Vartiaisen hittibiisin sanat: "En halua kuolla tänä yönä".

Olemme kuukautta aikaisemmin astu-
neet ulos bussista melko tarkalleen maa-
pallon toisella puolella lähtöpaikastamme.
60 tunnin matka busseilla, lentokoneilla
ja taas busseilla on takana ja silmiemme
edessä avautuu sanoin kuvaamaton mai-
sema, jota olen niin usein katsellut kiipei-
lylehtien kuvista. Tiedän vuorten nimet
ulkomuistista, niin kuin varmaan jokainen
asiaan perehtynyt kiipeilijä. Niin ikään tari-
noista tuttu Patagonian tuuli sylkee hiekkaa
vasten kasvoja, ja toivottaa siten meidät ter-
vetulleeksi. Tunnen jotenkin olevani kotona,
vaikkakin kotiin on kymmenien tuhansien
kilometrien matka. Olen El Chaltenissa,

Argentiinan Patagoniassa, maailman hie-
noimpien vuorten juurella.

Paljon on muuttunut niistä ajoista kun
Casimiro Ferrari ja kumppanit saapuivat
hevosvankkureineen tiettemmin taipaleiden
taakse savuavan vuoren (Cerro Chalten),
joka nykyisin tunnetaan nimellä Cerro Fiz
Roy, juurelle. Itse vuoret ja maisemat ovat
yhtä lumoavan kauniita kuin silloinkin,
mutta hevosvankkurit ovat muuttuneet
linja-autoiksi, jotka tuovat tuhansia ja taas
tuhansia turisteja vuosittain lumoutumaan
näistä maisemista, ja mahdolltomilta näyt-
tävistä vuorensinimistä. El Chaltenin kylä

kasvaa kasvamistaan ja ensimmäiset kadut
ovat saaneet asfaltteipiteen muutamia
vuosia aiemmin. Kaikki talot ovat melko
lailla uusia. Kaupunkia alettiin rakentaa
vuonna 1985 turvaamaan Chilen rajaa.
Nykyään maiden välinen tilanne on rauhoit-
tunut. El Chaltenia kutsutaan Argentiinan
trekkauspaikaksi. Turisteja ympäri
maailmaa saapuu alueelle nauttimaan epä-
tavallisen mahtavista maisemista ja luon-
nosta sekä vaeltelemaan vuoristopoluilla.
Vuoret pystysuorine seinämineen kiehtovat
tietenkin myös kiipeilijöitä.

Lähdemme aamulla, tai oikeastaan myö-

hään illalla, Niponinon leiristä Torren
laaksossa. Lähestyminen reitille on pitkä,
niin kuin kiipeilyn luonteeseen täälläpäin
kuuluu. Pimeässä ylitämme suuren mur-
tojääalueen ja lukusia ammottavia railoja
otsalampun valossa. Aurinko alkaa aamu-
yöstä valaista ympäröiviä vuoria ja aamun
sini tekee tunnelmasta taianomaisen. Ilma
ei ole täydellinen - tuulee ja välillä sataa
lunta - mutta kelvollinen pitkän jääreitin kii-
peämiseen.

Iltapäivällä seisomme suut auki viimei-
sen köydenpituuden alla. Viisikymmentä
metriä päälle kaatuvaa jäätä on vaikuttavan

näköinen köydenpituus. Sataa lunta ja sään-
nöllisin väliajoin sitä ryöppyä niskaamme.
Paleltaa ja väsyttää, mutta huipun veto-
voima vetää meitä puoleensa. Tunne siitä,
että olemme menossa ylöspäin vailla täyttä
kuvaa siitä miten pääsemme alas, kutkut-
taa mielen syövereissä. Tämä on sitä oikeaa
seikkailua.

Cerro Domo Blancon huippu on laakea
lumikenttä. Näkyvyys on vain muutamia
kymmeniä metrejä. Tunnelma on korkealla,
vaikka lumisade piiskaa kasvoja. Olemme
kuitenkin vasta puolivälissä matkaa. Alas
on pitkä matka ja ilta alkaa pikkuhiljaa

Vasemmalta oikealle poincenot2, fitz roy ja mermoz, El chalten, Argentina.

Lauri Hämäläinen Poincenotin eteläseinällä. Taustalla kohoaa Cerro Torre.

"Aamu ei ole vielä kokonaan valjennut mutta eteläisen auringon kajo ja sen oranssin eri sävyt taivaanrannassa heijastuvat laakson toisella puolella kohoavan Cerro Torren jäisistä seinämistä."

Lauri Hämäläinen ylittää Poincenotin alaosan lumikenttiä aamuauringon noustessa.

Kovat tuulet tekevät mielikuvituksellisia pilvimuodostelmia vuorten ylle.

Superdomon viimeinen köydenpituus, Lauri kiipeää jyrkkää jäätä.

pimetä. Aloitamme pitkän laskeutumisen nopeasti. Puolessa välissä laskeutumista istumme pimeydessä lumisella hyllyllä reppujen päällä. Tuuli on tyyntynyt ja pilvet alkavat rakoilemaan. Keittelemme mehua ja syömmme viimeiset suklaapatukat. Toisella puolen laaksoa näkyy otsavalojen tuiketta Fiz Royn rinteillä. Emme olekaan yksin pimeillä vuorenrinteillä.

Kiipeily El Chaltenin massiivilla on haastavaa. Lähestymiset ovat pitkiä ja reitit vaikeita. Jopa helpoimmat reiteistä vaativat vankkaa alppikiipeilyn kokemusta ja päättäväsyyttä. Vuoret eivät ole korkeita merenpinnan tasoon verrattuna, mutta korkeuserot ovat kunnioitettavia. Pelkästään vuorille päästäkseen joutuu näkemään paljon vaivaa, saatikka jos haluaa kiivetä jonkin vuoren huipulle. Esimerkiksi Fiz Royn huippu kohoaa noin kolme kilometriä el Chaltenin yläpuolella. Usein reitin

alkuun pääseminen vaatii vähintään yhden päivän, ja parin tuhannen korkeuserometrin kävelyn.

Kelien kanssa alueella täytyy luottaa arpaonneen. Mikäli sääjumala on suotuista, voivat korkeapaineen alueet seurata toinen toistaan viikkokaupalla. Tavanomainen Patagoniakeli pitää sisällään hurrikaanin lailla lännestä puhaltavia myrskytuulia, joita eteläisen Etelä-Amerikan keskiosien mannerjäätikkö muodostaa. Jos tuuli kääntyy itään, virtaa Argentiinan tasangoilta suuria korkeapaineen alueita muodostaen pitkiä, tyyniä ja lämpimiä sääikkunoita. Parhaimmillaan pääsee kiipeämään nautinnollisia halkeamia kultaisella graniitilla lämpimässä auringonpaisteessa. Pahimmillaan sataa lunta vaakatasossa ja lämpötila tipahtaa hengenvaarallisen alas. Säänvaihtelut ovat äkillisiä, mutta onneksi nykyään alueelle on saatavilla melko tark-

koja sääennustuksia, joiden mukaan voi tehdä lähes tuntintarkkoja suunnitelmia seikkailuistaan.

Oman lisähaasteensa kiipeilyyn tuo käytännössä olematon vuoristopelastustoiminta. Lähin pelastushelikopteri on useiden tuntien lentomatkan päässä. Pienetkin tapaturmat vuorilla voivat kasvaa vakaviin mittasuhteisiin, sillä ainoa pois pääsy on käveleminen, tai toisista kiipeilijöistä muodostuvan pelastusryhmän apu. Erittäin vaikeakulkuinen maasto hidastaa ja vaikeuttaa pelastusoperaatioita. Jos vaikkapa murrat jalkasi reitillä, olet aikamoisissa vaikeuksissa. Ellei kiipeilykaverisi saa sinua reitiltä alas, olet tilastojen valossa todella huonossa tilanteessa. Reitiltä pelastaminen ulkopuolisen pelastusryhmän toimesta ei ole koskaan onnistunut tällä vuoristoalueella.

Seuraavaksi päiväksi on luvattu täydellistä

keliä. Kävelemme illalla Lago de los tres –järvelle, josta avautuu mahtava näkymä koko Fiz Royn massiiville. Iltapäivä on lämmin. Makoilemme järvenrannassa ja koetamme rentoutua. Otan valokuvia uteliaasta linnusta, joka on totunut kiipeilijöiden ruoanjätteisiin. Kuuntelemme musiikkia.

Illalla pimeys laskeutuu hiljalleen eteläisen pallonpuoliskon kesäiselle taivaalle, ja tähdet syttyvät yksitellen. Heräämme hyvissä ajoin aamuyöllä. Edessä on muutamman tunnin kävely reitin juurelle. Kohteenamme on legendaarinen Whillans-Cochrane –reitti Aguja Poincenotille.

Kuin varkain, pilvet ovat peittäneet tähti-taivaan ja lumihiihtaleita alkaa leijailta otsalampun valokeilassa. Lumisade yltyy ja pian kahlaamme pehmeässä puuterilumessa. Pääsemme reitin juurelle. Istumme reppu-

jen päällä ja odottelemme lumisateen loppumista ja ensimmäisiä auringon säteitä. Myös puolitusinaa muuta kiipeilijää odottelevat reitille pääsyä. Tuoretta lunta on tässä vaiheessa jo polveen asti ja epäily lumiolosuhteiden turvallisuudesta valtaa mielen. "En haluu kuolla tänä yönä". Päätämme lähteä alas, vaikka muut köysistöt aikovat lumesta huolimatta lähteä reitille.

Pettymys painaa mieltä kävellessämme takaisin kylille. Päivästä tulee tähänastisista keliltään paras; aurinkoinen, tyyni ja lämmin. Jälkeenpäin kuulemme päätöksemme kääntyä takaisin kuitenkin oikeaksi. Olosuhteet reitillä ovat olleet säästä huolimatta kaoottiset ja vaaralliset. Kaikki köysistöt ovat kääntyneet takaisin melko varhaisessa vaiheessa.

Voisin vilpittömästi sanoa, että kiipeily El Chaltenin massiivilla on ehkä parasta alp-

pikiipeilyä mitä maailmassa on tarjolla. Onnistumiseen näillä vuorilla tarvitaan taitoa, kokemusta, päättäväsyyttä ja ennen kaikkea onnea. Vaikkakin el Chalteniin on nykyään hyvät kulkuyhteydet muusta maailmasta, ovat vuoret melko eristyksissä. Täällä olet omillasi.

Joinain kausina kelit suosivat ja saatat kiivetä täydellisissä olosuhteissa, täydellistä kalliota. Toisena vuotena voit olla onnellinen, jos edes näet kaikkia vuoria, saatikka pääsisit kiipeämään jollekin huipulle, pilvien peittäessä ne syleilyynsä.

Sitkeä yrittäminen kuitenkin palkitaan. En voisi kuvitella parempaa fiilistä kuin seisoa vuoren huipulla, kiivettyäsi päivän kultaisella el Chaltenin graniitilla. Aurinko painuu pikkuhiljaa mailleen ja sinertävä illan pimeys peittää ympäristön alleen. Olet yksin kiipeilyparisi kanssa vuorella ja tie-

dätte että laskeutuminen vie pitkään, ehkä jopa aamuun. Ilma on lämmin eikä tilanteessa ole mitään hätää. On hienoa saada nauttia vuorten hienoudesta mahdollisimman pitkään.

Kiipeily Patagoniassa pitää sisällään uskomattomia seikkailuja, kauniita maisemia, villejä vuoria, mukavia bivy-paikkoja, jatkuvaa säätiedotusten tarkkailua, järjettömiä tuulia, pelkoa, onnea, epäonnea, surua, iloa, kylmää, uusia ystäviä, ja ennen kaikkea loppuelämäksi mieleenpainuvia kokemuksia.

Jos haaveilet edellä mainituista kokemuksista ja aikomuksenasasi on matkustaa el Chaltenin massiiville kiipeilyhommiin, suosittelen hankkimaan Patagonia vertical -opaskirjan. Siitä löytyy kaikki oleellinen tieto alueesta ja kiipeilystä siellä. Toinen kirjan kirjoittajista, alppikiipeilyn superlegenda Rolando Garibotti, pitää myös kattavaa nettisivustoa, johon lähes reaaliaikaisesti päivitetään uusimmat reitit ja kiipeilyuutiset alueelta. Nettisivu löytyy osoitteesta www.pataclimb.com.

El Chalten

- El Chalten sijaitsee Argentiinassa Santa Cruzin maakunnassa lähellä Chilen rajaa. Suurin osa kiipeilyalueesta kuuluu kansallispuistoon, joka kuuluu Unescon maailmanperintökohteisiin.
- Lähin lentokenttä 3 tunnin bussimatkan päässä El Calafatessa, johon Buenos Airesista useita lentoja päivässä.
- El Chaltenissa useita majoitusvaihtoehtoja. Suositeltava paikka on Aylen Aike hostel, joka erityisesti suosittu kiipeilijöiden keskuudessa
- El Chaltenin hintataso verrattain kallis muuhun Argentiinan nähden. Kylässä muutama kauppa, josta saa peruselintarvikkeita, sekä runsaasti ravintoloita ja baareja. Kylässä on käteisautomaatti, joskin usein se on tyhjä.
- Ennen kiipeilyä tulee rekisteröityä ja hakea ilmainen kiipeilylupa kansallispuiston toimistosta
- Tarvitset normaali alppikiipeilyvarustuksen, jääkiipeilyvarusteista kalliikiipeilykamoihin.
- Jos haluat kiivetä jotain, varaudu raskaisiin reppuihin, pitkiin lähestymisiin ja teltassa odotteluun.
- Lisätietoa alueesta ja kiipeilystä löytyy kirjasta Patagonia Vertical, Chalten massif -kirjasta tai nettisivustolta www.pataclimb.com

Torren laakso Cerro Sololta katsottuna.

Cerro Torre kylpee aarnupäivän auringossa.

El Chaltenin massiivi kohoaa taivaanrannassa.

ENEMMÄN
HIIHTOKESKUKSIA,
SUKSIMERKKEJÄ, MAASTO-
HIIHTOA JA ELÄMYKSIÄ!

SKIEXPO

4.-6.11.2016

MESSUKESKUS

HANKI- ELÄMIÄ.

❄️ LASKETTELU

❄️ HIIHTO

❄️ TALVIMATKAILU

❄️ KAMAPÖRSSI

Ensilumille pääsee pyhäinpäivän viikonloppuna Pohjoismaiden suurimmilta talviurheilumessuilta!

Tapaa laskijoita, hanki parhaat uutuusvarusteet, vertaile monoja ja suksimerkkeitä, tutustu hiihtokeskuksiin ja tee löytöjä kamapörsseistä. skiexpo.fi * [facebook.com/skiexpo](https://www.facebook.com/skiexpo) * [#skiexpo](https://twitter.com/skiexpo)

Avoinna: pe 12-20, la 9-19, su 10-17. **Liput edullisemmin ennakkoon verkkokaupasta 3.11. asti:** 15/9 €, shop.messukeskus.com. Liput tapahtuman aikaan verkkokaupasta ja kassoilta 18/11 €.

Samalla lipulla myös

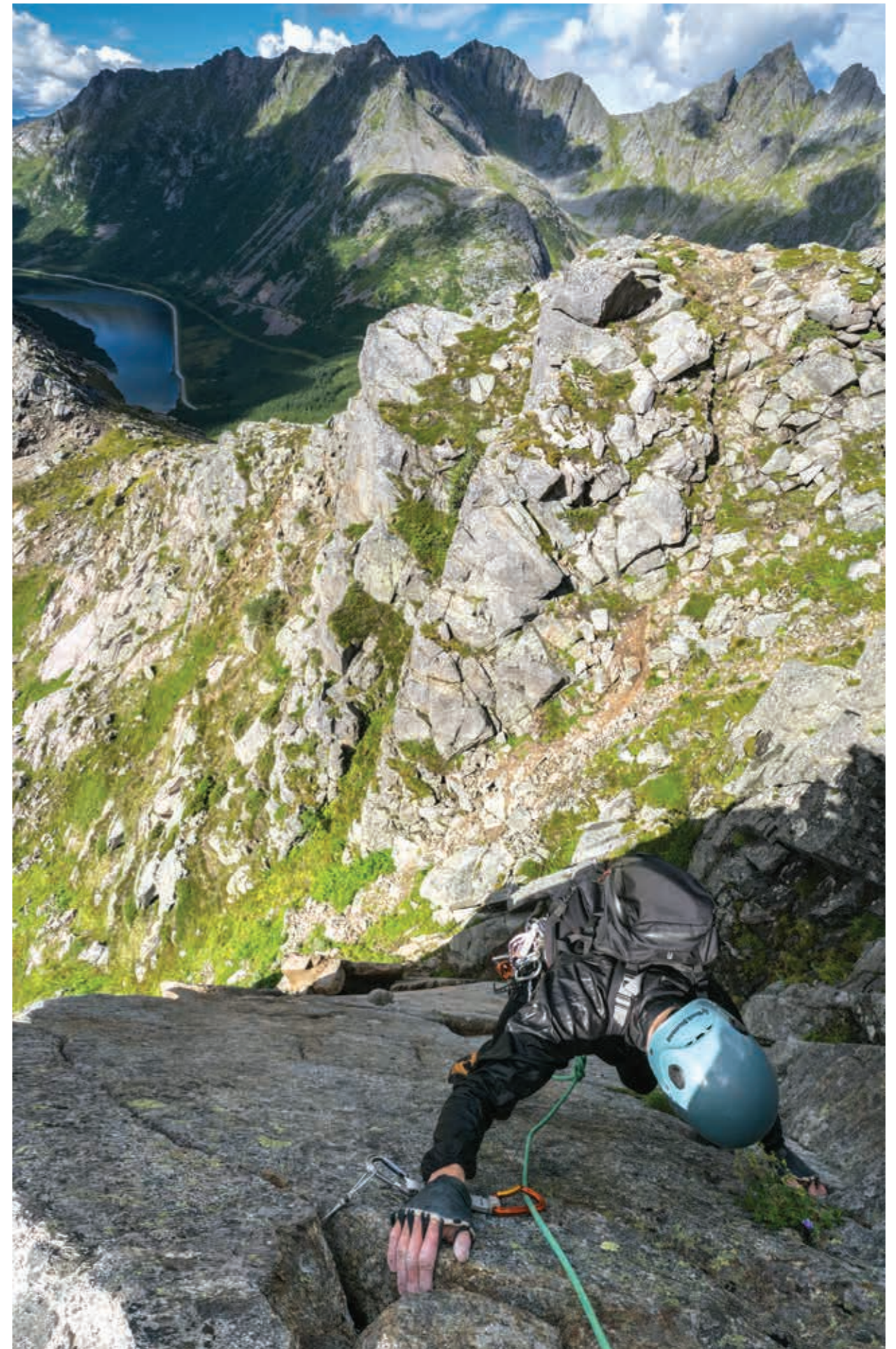

Lataa Messukeskus-appi älypuhelimellesi ja tee omat suosikkilistasi

Galleria

Galleria julkaistaan jokaisessa kipeilylehdessä. Lähetä omat täysosumasi Kipeilylehteen osoitteeseen: jari.koski@climbing.fi

Mikko Voutilainen, Örnryggen, Lofootit. Kuva: Kuutti Heikkilä

Butter Arms, Paradiiset, Lofootit. Kuva: Kuutti Heikkilä

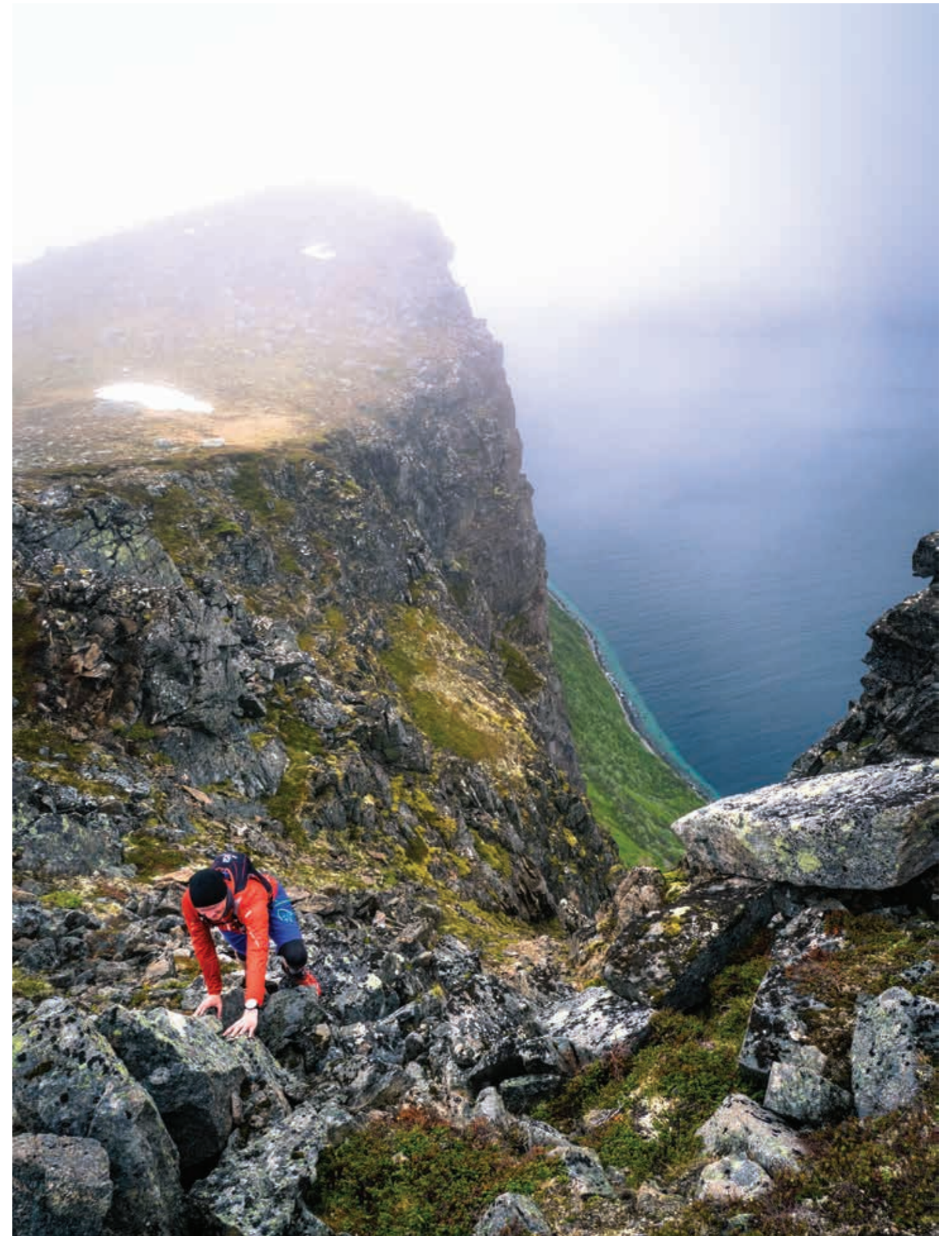
Samuli Pekkanen, Butter Arms, Lofootit. Kuva: Kuutti Heikkilä

Samuli Pekkanen, Värkät (7), Lofootit. Kuva: Kuutti Heikkilä

Mikko Voutilainen@Kantti, Martti Servo. Kuva: Kuutti Heikkilä

Ville Norra Kvaløyn maisemissa. Kuva: Kuutti Heikkilä

Tuomas Koski, Poppikoulu (6c+), Petäjävaara

Finnish Alpine Award –hanke

Teksti Jere Pettersson
Finnish Alpine Award –työryhmä
Logo: Mika Mäkinen

Suomalaista vuori- ja alppikiipeilyä edistämään on reilu vuoden päivät puuhattu hanketta, jolla voitaisiin osittain madaltaa taloudellista kynnystä toteuttaa uusia latua avaavia vuoristohankkeita itsenäisesti, mutta kestäväällä ja ympäristöä suojelevalla tavalla.

Sponsoreiden saaminen on Suomessa ollut isommissa vuoristohankkeissa kovan työn takana ja silloinkin pitkälti varusteisiin keskittyntä. Finnish Alpine Awardilla halutaan helpottaa seikkailijoiden taloudellisia mahdollisuuksia toteuttaa unelmansa hanke ja nostaa suomalaisen vuorikiipeilyn tasoa entisestään.

Alpine Awardin idea sai alkunsa keväällä 2015 Phil Cramptonilta, yhdysvaltalaiselta kiipeilyorganisaattorilta ja juuri ajankohtana menehtyneen Samuli Mansikan läheiseltä ystävältä, joka oli kanssamme Helsingissä muistelemassa ystäväämme ja illastamassa pienellä porukalla Samun läheisten kanssa.

Tunsin Philin jo vuoden 2006 Cho Oyu –retkeltä, jolloin Samulin onnistui nousta uransa ensimmäiselle 8-tonniselle ilman lisähappea. Lisäksi Heimosen Kari Aventuraalta oli ollut jo vuosia yhteydessä Philin kanssa Samulin työskennellessä sekä Aventura –matkatoimistolla, että Philin Altitude Junkiesilla oppaana.

Illallisella oli mukana myös Jussi Haara, Samun pitkäaikainen ystävä ja alppikiipeilykaveri.

Phil kertoi tuolloin alustavasti ajatuksestaan suomalaisesta stipendistä, joka voitaisiin jakaa vuosittain parhaalle kiipeilyhankkeelle. Tällainen on tyypillistä Yhdysvalloissa, mutta lopulta Karin kutsu mana aloimme pohtia, kuinka tämä saataisiin istumaan suomalaiseen ympäristöön. Kesti kuitenkin pitkälle syksyyn, ennen kuin ensimmäinen kokous saatiin järjestettyä, jolloin paikalla olivat Kari Heimonen, Joel Ormala, Noora Sotaniemi, Kalle Viira, Jussi Haara, Niina Miettinen, sekä minä. Myöhemmin joukkoon vakiintui myös SAKEN puheenjohtaja Reima Karhila.

Asiat ovat edenneet tämän ryhmän panoksella mahtavasti siihen pisteeseen, että hanke voidaan julkistaa nettisivuineen, palkinnon

hakuaikoineen ja tietysti hankkeen arvoineen päivineen. Eikä unohdeta yhdelle tai useammalle jaettavan palkintopotin suuruutta, kirjoitushetkellä kasassa on hieman yli 2000 euroa

Summasta voi olla montaa mieltä, mutta on varmaa, että suomalaisia kiipeilyhankkeita se helpottaa osaltaan tuntuvasti ja joissakin tapauksissa aivan ratkaisevasti.

Oma motiivini olla hanketta edistämässä on selvä. Jos aikanaan minulla olisi ollut tällainen palkinto saavutettavissa vain hake muksen jättämällä, ei olisi ollut kahta sanaa olisiko kannattanut. Sponsorihakemusten ja markkinointisuunnitelmien laatiminen oli huomattavasti työläämpää ja monimutkaisempaa 2000 –luvun alussa ilman kunnollisia nettiyhteyksiä ensimmäisellä kännykälläni tapaamisia sopiessani. Kiitokset siis jokaiselle mukaan sitoutuneelle taholle, joiden kohtuullisista panoksista on yhdessä saatu tuntuva ja tavoiteltava potti kasaan.

Kiitos myös työryhmälle. On mahtavaa, että ystävän poismeno on tutustuttanut meidät kaikki tämän tiiviin projektin ympärillä. Näin Samun perintö konkretisoituu yhteiseen tekemiseen ja kestäväen kehityksen mukaisiin vuoriprojekteihin.

Ole hyvä ja hae www.alpineaward.fi -sivuilla!

Kauniit maisemat. Kuva: Taina Nordgren

Long way up. Kuva: Taina Nordgren

Meet the team: Malcom, Siobhan, Emma. Kuva: Taina Nordgren

Tiimi tunnelmissa. Kuva: Taina Nordgren

Spagaattibetaa pitkäjalkaisille. Kuva: Siobhan McKibben

Jäähyväiset vuorille

Teksti Taina Nordgren

Sain viimevuonna ainutlaatuisen tilaisuuden pitää välivuoden oikeasta elämästä ja töistäni Suomessa. Vietin vuoteni Pohjois-Irlannin Newcastlesta, Mourne Mountainssien katveessa, Irlannin meren rannalla. Eikös Pohjois-Irlanti olekin tuo kiipeilyn luvattu mekka ja vaelluskohteiden ykkönen? Tämä juttu kertoo viimeisestä päivästäni Mourne Mountainseilla. Haikkein mielin jouduin jättämään kukkulat taakseni palatessani Suomeen. Koitin pakata Mournet mukaan reppuun, mutta 25kg painoraja tuli vastaan ja pilasi suunnitelmani.

Viimeinen päiväni vuorilla alkoi perinteiseen malliin, sateessa. Sääennuste lupasi aurinkoa. Olimme tarkistaneet ennusteen viimeksi aamulla ennen lähtöä ainakin viideltä eri sääsivustolta yr.no mukaan lukien. Kesäistä keliä vuoden aikaan nähden. Loistavaa. Olin pakannut sortsit mukaan toiveissani altistaa talven jäljiltä vitivalkoiset pohkeeni Pohjois-Irlannin auringon hyväiltäviksi. Harmiksemme arpa ei tälläkään kertaa osunut kohdilleen ja aloitimme Slieve Binnianin lähestymisen sateen ja tuulen pieksemänä. Toiveikkaina otimme täydet tradikamat mukaan miettien, että mikäli kiikusta ei tulisi mitään, niin aina-

kin saamme päivästä hyvän treenin, sillä lähestyminen oli Mournelle tyyppillinen puolentoista tunnin haikki jyrkkää vuorenrintettä ylös. Joukkoomme kuuluivat itseni lisäksi Maeve, Siobhan, Malcolm sekä Emma. Tuuli puhalsi Annalong laakson pituudelta voimalla meitä päin, enkä voinut muuta kuin toivoa, että kiipeilyreitimme sijainti olisi suojan puolella tai muuten päivä kuluisi kovin arktisissa tunnelmissa. Hiki tuli pintaan ja keuhkot saivat sopivasti hyvää harjoitusta ylämäkitreenin aikana. Jos jotain hyvää Pohjois-Irlannin sääalasta voi sanoa, niin se on vaihtelevaa ja yleensä saa varautua kaikkiin neljään vuodenaikaan varmuuden vuoksi. Onneksi lähestyminen oli pitkä ja hikinen, sillä saavuttuamme kohteeseen sade taukosi juuri sopivasti ja näppärä luontofööni kiviäsi kalliot meille kiipeilyvalmiiksi. Miksi Slieve Binnian? Irlannin ykköskiipeilijöihin kuuluva Angela Carling oli suosittelut paikkaa ja vannotanut, että en saa lähteä Pohjois-Irlannista kiipeämättä Binnianilla, koska kiipeily siellä on 'as Mournes as Mournes can get'. Uskoin Angelan sanaan, vaikka sateisen ja tuulisen lähestymisen aikana ehdinkin miettiä moneen kertaan liekö kiikku Binnianilla kuitenkin vaivan arvoista.

Huipulla Malcolm alkoi heti hätistelemään, että millä suunnitelmalla olisimme

tänään liikkeellä. 2 + 3? Kuka kiikkuu kenenkin kanssa? Hikisen lähestymisen aikana verensokerini oli päässyt painumaan hälyttävän alas ja turhautumisasteeni oli äärimmillään etsiessäni eväitä täyteen pakatun kiikkurinkan uumenista. Ilmoitinkin Malcolmille, että suunnitelmasta viisi, oma suunnitelmani on löytää eväitä, istua alas ja syödä. Piste. Leppoisan tunnelman vallitessa nautimme maisemista ja eväistämme ja verensokerin noustessa kiipeilysuunnitelma alkoi muodostua lupaavanlaisesti.

Pariuduimme Malcolmin kanssa ja koska kyseessä oli jäähyväiseni Mournelle sain liidikunnian Sentinel Crack nimisellä reitillä. Greidiltään Severe. Pohjois-Irlannin greidauksen on yhtäläinen koko saarivaltiossa valitsevan käsittämättömän asteikon kanssa. Olin vuoden aikana liidannut kaikkea very difficultista Et:seen saakka, eikä asteikon logiikka ollut auennut itselleni vielä. Reittiä katsoessani olin intoa täynnä, sillä epätyypillisesti Mourne-kiipeilylle edessä oleva reitti seurasi kaunista käsihalkeamaa ja tunsin oloni kumman kotoisaksi. Kiipeily Mourne Mountainseilla on tyyppisesti kitkakiipeilyä isokiteisellä graniitilla pyöreillä otteilla ja vähäisillä varmistuksilla. Kustavin jammikasvattina kiipeilyvuoteni Mournella oli haasteita ja oppimista täynnä. Nyt vihdoin pääsisin jammaillemaan. Kädet syyhyten lähdin reitille ja ensimmäisen parin metrin jälkeen sain kuin sainkin käteni tungettua tuohon halkeamaan vain todetakseni sen olevan läpimärkä. Märkä!!! Suureksi pettymyksekseni jammailu ei käynytkään päinsä ja minun piti nopeasti löytää suunnitelma B reitin selättämiseksi. Onneksi varmistuksia oli riittämiin ja hetken pohdittuani tein kruksimuuvin korkean jalannoston ja vasemman käden släbimantelin turvin. Vasen jalka sohi kalliota jossain alempana ja oikea käsi tapaili epätoivoista jammia läpimärässä halkeamassa. Onnistuin muuvin kuitenkin pienen tarinan ja muutaman kirosan siivittämänä, minkä jälkeen reitti jatkui släbihiippailuna puolen välin hyllyyn saakka. Treffasin Emmen hyl-

Emma ja Taina kaupoilla. Kuva: Siobhan McKibben

Märkää ja liukasta.

Sennapod cornerin puolivälin kauppa-
paikka.

Seminary gates sateen jälkeen.

Malcom tarkkana.

Kuvat yllä: Siobhan McKibben

lyllä, sillä joukkomme kolme muuta jäsentä olivat kulman takana sijaitsevan Sennapod cornerin kimpussa. Onneksi Malcolmilta löytyi tuohon reittiin nelosen camu, sillä kyseinen kulma ei syönyt mitään muuta kokoa ja Emma kiipesikin reitin ensimmäisen puolikkaan hiissaten nelosta ylös kulmahalkeamassa. Thank good for the number four! Hyllyllä perustimme Emman kanssa improvisoidun Pop up kamapörssin vaihtaan varusteita tarpeen mukaan. Itse pummasin Emmalta saman suosituksen nelosen oman reittiäni varten. Katsoin edessä olevaa halkeamaa ja epäilykseni alkoi vallata mieltäni. Halkeama nieli ainakin nelosen ja olisi kaivannut isompaakin kamua, enkä ymmärtänyt millä keinoin siirtyminen hyllyltä halkeamaan oli tarkoitus toimittaa. Päätin kilauttaa kaverille ja hetken punailun jälkeen varmistustimmme reitin juurella tarkasti asian topokirjasta ja helpotukseksi oma reitti ei jatkunutkaan suoraan isoa halkeamaa ylöspäin, vaan vasemmalle ilmavasti kulman taakse ja siitä helpommin ylös. Treffasin Emman ylhäällä ankkurinrakennuspuuhissa. Pohjois-Irlannissa ei juurikaan ole puita, joten ankkureiden rakentaminen vaatii aina jonkinasteista luovuutta. Onneksi Binnianin huipulta löytyi eri kokoisia halkeamia ja kiven järkäleitä juuri sopivasti sommiteltuna. Aurinko oli jo tullut esille ja edessämme avautui

mitä kaunein vihreä vuorimaisema sinisine järvineen, joiden takana aukeni Irlannin meren ulappa aina Englannin rannikolle saakka. Hiljaisuus ja rauha. Täydellinen kiipeilypäivä. Nautimme kaikki hetken auringonsäteistä huipulla ennen seuraavaa koitosta. Koska tämä oli viimeinen kertani Mournella, myös Sennapod Cornerin liidi kuului minulle. Urakka, jota en odottanut niinkään innoissani kuultuani naisten reportaasin reitin kulusta: Nelosen kulmahalkeama ja jatko släbiä, jolle siirtyminen oli haasteellinen itsessään ja varmistukset vähissä. Släbihiippailu ilman varmistuksia ei kuulu omiin lempilajeihini, mutta koska tänään jättäisin jäähyväiset Mournelle, en voinut muutakaan, kuin lähteä yrittämään kaikesta huolimatta. Reitin greidi oli pykälän helpompi äskeiseen verrattuna; VD (very difficult). Onneksi lähdin matkaan, sillä reitti osoittautui todella nautinnolliseksi ja leppoisaksi maineestaan huolimatta. Ehkä olen Kustavin kalliolla äheltäessäni oppinut tarpeellisia taitoja ison kulmahalkeaman selättämiseksi ja reitin alku meni oikein sujuvasti. Halkeaman lisäksi tarjolla oli muutama pieni iloinen hylly ja oikealla kulki matala halkeama, johon sai mukavasti nojailta matkan varrella. Puolivälin hyllylle en edes noussut, sillä pitkien raajojeni ansiosta pystyin stemmailemaan sopivasti vasemman seinämän ja oikealla

kulkevan matalan halkeaman välillä. Joskus pituudesta on hyötyä. Äärimmäinen spagaatti sai aikaan krampin oikeassa pakarassani, josta koitin päästä eroon epätoivoisella ravistelutaktiikalla. Tilannetta ei helpottanut lainkaan se, että laiskuuttani olin jättänyt sadehousut jalkaan ja pipon päähän ja auringon lämmittäessä kalliuseinämän sisäkulmaa kuumasti, vaatetuseni sisäpuolelle muodostui subtrooppinen microilmasto. Haasteista huolimatta siirsinkin stemmistä painon oikean jalan varaan ja pääsin hiippailemaan reitin viimeiselle släbiosuudelle. Löysin varmistuksiakin itseäni tyydyttävän määrän eikä loppu aiheuttanut enää sen pahempia sydämentykytyksiä.

Upea päivä ja hienot jäähyväiset Mournelle. Angelan suosituksukset olivat osuneet kohdilleen. Pitkästä ja hikisestä lähestymisestä huolimatta kiikku Binnianilla oli todella tasokasta ja niin kuin Mournseilla yleensäkin kitka ensiluokkaista. Mourn Mountainseilla määrä korvaa laadun. Välttämättä ei ehdi tikkaamaan kymmentä reittiä yhteen päivään, mutta vaellus upeissa vihreissä vuorimaisemissa lampaiden laiduntaessa ympärillä palkitaan tasokkaalla ja vaihtelevalla kiipeilyllä sekä hyvällä kitkalla. Useimmiten seurakin on kohtuullista eikä pubi ja tuopillinen Guinnessa koskaan ole kaukana.

The Mourne wall, Kuva: Taina Nordgren

ENGLANNIN GREIDISYSTEEMI:
www.thebmc.co.uk/a-brief-explanation-of-uk-traditional-climbing-grades
Lisätietoa Mourne Mountains-seistä:
www.visitmournemountains.co.uk/
www.discovernorthernireland.com/mournes/
Lähin leirintäalue:
Tollymore forest park
www.nidirect.gov.uk/articles/tollymore-forest-park

Lähin lentokenttä: Dublin tai Belfast, joista lennot Dubliniin usein halvempia. Toistaiseksi Irlannin ja Pohjois-Irlannin välillä ei ole rajamuodollisuuksia.
Valuutta: Punta (muista, että Dublin on EU:n puolella, eli siellä tarvitset euroja)
Helppo tapa matkustaa: oma (vuokra) auto. Muista vasemmanpuolinen liikenne.

CLIMBING IN GREECE

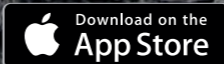
ROCK CLIMBING TOPOS FROM ATHENS, LAGADA, LEONIDIO AND MORE

GET 27 CRAGS .PREMIUM

27CRAGS.COM/PREMIUM

ATEENA

KAPUILUA SUURKAUPUNGIN KUPEESSA

Teksti ja kuvat Antti Liukkonen

Ollin Juha vanhana Kreikan tuntijana on kehnut Ateenan ympäristön kiipeilymahdollisuuksia jo vuosien ajan, mutta nuo markkinapuheet on tullut sivuutettua sujuvasti kerta toisensa jälkeen tutulla Kalymnos-kortilla. Tänä kesänä perinteinen Kalymnos-retki jäi väliin ja oli luottoa, että kesä Suomessa on pitkä ja kuiva. No samanpituinen se oli kuin aina ja melko lailla yhtä vähäsateinenkin. Vettä tuli siis kuin esteristä, ja varsinkin kun työpäivät sijoittuivat melko lailla sopivasti kaikkiin jaksoihin, alkoi selkäranka nitistä aika tavalla heinä-elokuun vaihteessa. Kun herra 27crags.com Ville Muittari ehdotti, että kävisin testaamassa 27:n uutta premium-versiota ja samalla tutustumassa Ateenan ympäristön kiipeilytarjontaan, olin valmis kuin lukkari sotaan. Vaikka lämmintä elo-syyskuun taitteeseen luvattiinkin n. +35, ei siellä ainakaan yhtä paljon suurella todennäköisyydellä sataisi kuin kotomaassa.

Paikallinen Adonis redpointtaa Aisiiodoksiaa 7c Platosissa. Kuva: Antti Liukkonen

Antti etsimässä pumpun tunnetta tufaviidakosta. Protaprilia 7a+ Mavrosouvalassa.
Kuva: Elmeri Maja

Kiipeilyä marmorilla Spilia Davelin massiivilla. Kuva: Antti Liukkonen

Kohderyhmämme kokoonpano piti sisälleen yhden keski-ikäisen toppahoususeis-koja hyvänä päivänä kapuavan, toisen, jolle toppahousukutokset ovat oiva onnistuminen ja kolmannen lyhyemmän edustajan, joka lähestyi vitosen liidejä ja alakutosia ylik-sellä. Tavoitteena oli käydä tsekkaamassa mahdollisimman monta topossa hyvältä näyttävää kalliota, joista löytyisi jokaiselle jotakin.

Platosi

Koska saimme järjesteltyä menomat-kalle aamulennon, oli iltapäivästä mahdollisuus piipahtaa jollekin kalliolle. Platosi näytti houkuttelevalta vaihtoehdolta hotellin läheisen sijainnin, pohjoisseinämän ja 150m lähestymisen vuoksi. Lentokonejumi sai aikaan aika horkkamaisen olon ja kiipeily itsessään ei tuntunut mitenkään supermu-kavalle. Vaikka lämmintä oli +35, navakka tuuli teki kiipeilystä kuitenkin mukavaa, ja tärinästä huolimatta yritimme saada nes-teitä kropassa liikkeelle pari reittiä kiipeä-mällä.

MIELEEN PAINUNEET REITIT:

- *Prothermanssi 6a*. Pitkä mukava kruisailu. Yllättävän vähän lasittunut, vaikka kallio on varmasti suosittu
- *Apodrasi 7b*. Ei kyllä mennyt putkeen, mutta kiipeily oli erinomaisen mieleenpai-nuvaa ja atleettista.

Korakofolia

Korakofoliaan päädyimme toisen päivän ohella myös viimeisenä päivänä sen korkean sijainnin, pohjoisseinämän ja hienon kiipeilyn vuoksi. Toisen päivän aamuna sel-käränkä oli kyllä katketa, kun saavuimme sektori Arnitikalle. Kiipeily oli hirveää kuraa. Irtonaista ja likaista. Kun päälle lyö-ttiin vielä kolme nopeaa ampiaisenpistoa alle varttitunnin, olimme jo lähes starttaamassa takaisin kohti Ateenaa. Topon nopea vilkaisu kuitenkin kertoi, ettei tällä sekto-rilla juuri kukaan nykyään kiipeile... Reipas siirtyminen pääsektori Katolle saikin jo hymyn huulille koko possella. Korkeita, lähes 30m pitkiä reittejä, erittäin hyvällä harmahtavalla/ punertavalla kalkkikivellä. Ampiaisprobleemakin saatiin lähes ratkais-tua, tai ainakin autettua limutölkeistä teh-dyillä ampiaisansoilla. Korakofolia tarjoili kumpaisenakin päivänä parastaan, antaen onnistumisen elämyksiä kaikille ryhmän edustajille. Lämpötila kalliolla oli var-maan vajaan kymmenen astetta keskustan huudseja matalampi, ja sijainti laaksossa aiheutti tuulitunnelimaisen efektin, jonka vuoksi välillä piti päälle kiskaista jopa paita.

Lähestyminen parkkikselta Korakofoliaan oli reissun pisintä antia, vaikkakin vain noin 1km hyvää tietä/polkua pitkin.

KLASSIKKOAINESTA:

- *Kaikki Kato-sektorin oikeanlaidan vitoset*. Hyvin pultattuja, hyvää kiveä ja monissa kohdin makeita muuvejakin.
- *O Manos Pou Gela, 6a*. Hieno sisäkiipei-lyttyinen ja jyrkähkö reitti isoilla otteilla. Kaupantekijäisiksi kivasti pultattuna.
- *Anatoli, 6a+*. Kallion korkein reitti, joka etsii tiensä pääfeissin helpoimpien kohtien kautta. Välillä tulee olo, että olisi vaikeam-mallakin reitillä, mutta pienen pohdinnan jälkeen tämä harha katoaa.
- *Trumpetistas, 6b+*. Hieno ja pitkä (25m) kruisailu. Yhdistelmä vaihtelevia krukseja joiden välissä aina kohtuullinen lepo.
- *Saltarismenos, 6c*. Ehkä kallion hienoin allekirjoittaneen mielestä. Herkkää ja tark-kaa kiipeilyä, jossa lepo tulee aina kun sitä oikein toivoo.
- *Ektonosi ja Ogdoi Tehni, 7a:t*. Kalymnostyy-lisiä kruisailuseis-koja. Hyvää kiveä ja haus-koja muuveja.

Vrachokipos ja Mavrosouvala

Vrachokipos ja Mavrosouvala ovat alueen kaksi pääkalliota napakampaamaan sport-tiin. Ensimmäisen osalta meidän retkemme katkesi jo autolähestymiseen. Kova tuuli ja kuivuus aiheuttavat kesäaikaan välillä sen, että tie blokataan vuoren alapäästä ja niin oli käynyt tälläkin kertaa. Kävimme kuitenkin tsekkaamassa hiekkatietä hieman lähem-pää ja totesimme, ettei meidän pikkurui-sella Smartillamme olisi viimeisen 4,5km siirtymään muutoinkaan ollut asiaa tien huonon kunnan vuoksi.

Koitimme parantaa mielialaa siirtymällä Mavrosouvalaan, jota moni kansakiipei-lijä oli aiemmin kehunut ja pari paikallista suositteli ehdottomaksi tufakapuiluvisiit-tiksi. Lähestyminen navigaattorin ohjeis-tamalta parkkikselta ei tuntunut oikein luvutulta kahdelta minuutilta, mutta polun varrella bongattu heinäa mutustava kilpi-konna helpotti nousevaa ärtymyskäyrää. Ärtymyskäyrä laski plussan puolelle välittö-mästi kalliolle saavuttaessa. Valtavan hieno Kalymnosmainen hänkkiluola, jossa näytti olevan varsin vaihtelevia reittejä napa-koista krimppailufeisseistä aivan hillittö-miin tufakattoihin. Reittien testaaminen vastasi ennakkokuvaa. Vasemman laidan pystymät kuudennen vaikeusasteen reitit olivat yllättävän hyviä ja vielä yllättäväm-pää oli, etteivät ne olleet lasittuneet juuri lainkaan, vaikka ne ovat luolan lämpöpärit. Kiipeilykumppanini Pasi kävi kaksikon

oikeanpuoleisen Vrahosouvalan 6b kanssa painia koko rahan edestä, ja tällä kertaa kellistyväksi osapuoleksi joutui reitti, eikä mies. Itse taasen painiskelin ja hikoilin itseni erinomaisen Protaprilian 7a+ ket-juille. Protaprilia olikin pääfeissin reiteistä mukavin siinä mielessä, että se ei pitänyt sisällään kumppaneidensa tavoin boulder-muuveja, vaan kokonaisuus oli jatkuvampi. Käväisimme retken lopulla kalliolla vielä toisenakin aamuna ja pääsimme autolla suoraan kallion alle, kun hoksasimme lukea 27:n topon Access info –osiosta tarkemman lähestymisohjeen. Tuon tulkinnan avulla lähestyminen olikin se luvattu 2min J.

SUOSIKIT:

- *Vrahosouvala, 6b*. Mukava tasaisesti vai-keutuva krimppailureitti ampfitatterin vasemman laidan loivemmassa osassa.
- *Protaprilia, 7a+*. Tasaisen vaikeaa tufakruis-ailua. Itse pidin erinomaisen hyvänä.
- *Gorgo, 7a+*. Protaprilian kaltaista muka-vaa kauhomista ihan loppupuolelle saakka. Lämpötilan vuoksi loppuosan napakka krimppailukruksi antoi redpointissa kui-tenkin nenille.
- *Straggalistis, 7b*. Tämä reitti jäi kaivele-maan niin paljon, että sen vuoksi Ateenaan pitää tehdä uusikin retki. Tasaista pumppu-tufailua loppupuolelle saakka ja hieno kruk-sisekvenssi loppuosaa kruunaamassa.

Mikri Varasova

Mikri Varasovaa yksi paikallinen heppu ja aikanaan kokonaisen talven Ateenassa viet-tänyt Luukkosen Jussi suosittivat sen hänk-kisektorin kutosten vuoksi. Tuo suositus ei mennyt vikaan, sillä sektorin reitit olivat yhtä 6a+:saa lukuun ottamatta erinomain-sen mainiota kiipeilyä, lyhykäisydestään huolimatta. Kun lähestymiskäppäilykin on taasen noin 150m, se sopii mainiosti aamu-(tai talvella iltapäivän) kapuiliuihin.

TOP-3 KUTOSET:

- *Stavrakas, 6b*. Lyhyenlännästä korkeudes-taan huolimatta mainio. Kuin sisäkiipeilyä mukavilla kahvoilla, kiipeää vain paremmin kuin suurin osa sisäreiteistä.
- *Halara, 6b+*. Boulderalku ja Stavrakasin kaltaista kauhomista loppuosaa.
- *Adelaida, 6c*. Greidilleen aika napakka kokonaisuus. Tasaistempaa ja tiukempaa muuvailua edellisiin verrattuna.

Acharneis

Acharneis on Ateenan kiipeilykoulujen suosima koulukallio, joka merkittävimmil-lään näkyy siinä, että reitit ovat vaikeusasteeseensa nähden erinomaisen mukavasti

pultattuja. Joillakin reiteillä pulttien määrä oli ehkä jopa häiritsevän suuri. Kivi oli tääl-läkin yllättävän vähän lasittunutta, vaikka kallio on todella helposti saavutettavissa Ateenan keskustasta. Tämä sektori olikin itse asiassa yksi harvoja kallioita, jossa näimme muita kiipeilijöitä. Epun suosikkisi reittitarjonnasta nousi ensimmäinen lii-dattu ulkovitonen, Trizina Direct, 5a.

Spilia Daveli

”Kukapa ei haluaisi kiivetä marmorilla”. Sanonta taitaa kulkea kreikkalaisessa kii-peilyscenessä tiukasti, sillä sen kuuli eri lähteistä viikon aikana useasti. Päätimme-kin yhdistää aamupäivän Mikri Varasovan session iltapäiväsessioksi Spilia Davelissa, koska sektorin piti olla minilähestymisellä varustettu. Väärässä oltiin. 27:n navigoin-tiominaisuus oli toiminut muille kalliolle niin hyvin, että emme tulleet edes vilkais-seeiksi access -infoa. Tämä oli virhe. Köröt-tely koko ajan huononevaa kinttupolkua päätyi ajokelvottomaan kohtaan, josta pää-timme jatkaa matkaa mäkeä ylös jalan. Mäen päällä hoksasimme, että navigaattori oli järkeillyt itselleen lähimmän parkkik-sen, joka tällä kertaa oli väärällä kukku-lalla... Narisevin selkärangoin ja 3-4 litraa vettä juoneena pääsimme takaisin autolle ja kaivoimme nöyrästi kirjoitetut ajo-ohjeet esille. Puolen tunnin seikkailun jälkeen löy-simme tiemme oikealle kukkulalle varsin vaikuttavannäköisen marmoriseinämän juurelle. Oikean tien löydyttyä ei kävelyä sitten ollutkaan autolta kalliolle kuin 200-300m. Pääseinämä Spilia Daveli on joitain tuhansia vuosia vanha louhos, josta on tari-nan mukaan louhittu muun muassa Akro-poliksen kukkulan rakennelmien kivet.

Paikalliskontakti suositti reittivalinnaksi seuraavaa kombinaatiota: ”Warmup Diago-nus 6b and Listeia 6c to get used to marble. Then Kopsi Korre 7a+ for good onsite burn”. Paketoin päivän loput jerkut Diago-nukseen ja Listeiaan ja siirsin Kopsi Korren seuraavalle retkelle. Se oli kyllä erittäin hienon näköinen hiukan hänkkäävä kantti, mutten ollut varma, saisinko rimpuiltua itseäni edes doggailemalla ketjulle saakka.

Kiipeily marmorilla oli varsin erikoista. Geometriset muodot saavat ihan oikeastikin aikaan varsin erikoisia muuveja ja kivenä marmorin oli positiivinen yllätys. Kesäläh-merössäkin kitkaa oli yllättävän hyvin, ja voin vain kuvitella hiekkakivimäisen pinnan kosketuksen iholla viileässä talvi-aamussa. Erikoinen kokemus, jota suositte-len lämpimästi muillekin.

Allekirjoittanut klassikolla. Ogdoi Tehni 7a Korakofoliassa. Kuva. Elmeri Maja

Kulkeminen

Ateenaan saa lentoja varsin kohtuulliseen hintaan. Norwegianin lennot tällä kertaa suhteellisen lyhyellä varoitusajalla kustansivat hiukan yli 200€/kärsä. Kun lentoaika on vain 3,5h, voi periaatteessa päästä kapuilemaan sekä tulo- että lähtöpäivänä. Kallioita on reilun puolen tunnin siirtymän päässä kentästä useampiakin.

Paikan päällä suosittelen vuokra-auton ottamista, vaikka paikallinen liikennekulttuuri saakin herran pelkoon ja sääntöihin tottuneelle pohjoismaalaiselle välittömästi ihottumaa aikaan. Suosittelen myös jonkinlaisen navigointivälineen mukaan ottamista, sillä suurkaupunginomaisesti suunnistaminen Ateenassa (ja lähiöissä) ei ole ihan triviaalia. Oman lisähaasteensa paikasta toiseen siirtymisessä aikaan saavat kreikkalaiset aakkoset, joilla paikannimet on monesti viittoihin merkattu. Meidän supernäppärä Smarttimme ei ollut välttämättä kaikkein parhailla maasto-ominaisuuksilla varustettu, joten suosittelen sijoittamaan hiukkasen enemmän ja hankimaan jonkun edes hieman enemmän maavaraa omaavan siirtymävälineen. Toisaalta Smart ja hieman yli 200€/viikko ei ollut hinnalla pilattu. Joillekin sektoreille pääsee siirtymään julkisillakin, mutta

kompromisseja joutuu tekemään ja osan kallioista skippaamaan.

Autoa käyttäessä pieni miinuspuoli ovat tietullit moottoriteillä. Toki näistäkään ei lisäkustannusta tule kuin 5-10€ per päivä, riippuen siitä millä kallioilla aikoo vieraila. Välillä päivän siirtymisiä suunniteltaessa kannattaa hiukan pohtia, kannattaako laittaa navigaattorin asetuksiin tietullien kieron. Monesti siitä ei koidu kuin muutaman minuutin lisälennkki.

Majoittuminen

Vielä vajaa kymmenen vuotta sitten Ateenan ympäristön kallioilla oli suosittua punkkailla teltaillen suoraan kallioiden parkkiksilla, tai jopa kallioiden alla. Tälläkin kertaa joitain germaanipariskuntia yhitimme teltoistaan kallion juurelta, mutta paikalliset toivoivat joko leirintäalueen tai hotellimajoituksen käyttämistä. Merkittävimpänä syynä pakolaistilanne, joka on Ateenankin seudulla karkaamassa lapa-sista.

Hotelliyöille ei hirveää hintaa välttämättä tule, sillä viikon majoitus mukavassa perushotellissa maksoi näin elokuun lopulla kolmen hengen huoneessa hiukan

yli 100€/h:lö. Majoituksen sijaintia haarakoidessa suosittelen etsimään hotelleja moottoriteiden E75 ja E94 risteyksen tienoilta. Tästä sijainnista kaikki pääkalliot ovat mukavan ajomatkan päässä. Tämänkertaista valintaamme, Olympion -hotelleja, voin suositella muillekin. Ympäristö saattaa vaikuttaa hiukan HC-osastolle, mutta itse hotelli on mukava ja siisti.

Ruokailu

Gyros pita, ei liene lisättäviä. Viikon reissun pärjää näillä ja eväillä. Kaksi gyrosta ja olut 5€. Ehkä paras gyrospaikka löytyy, kun esim. Platosilta laskettelee Fylis -nimistä katua kohti E94 motaria. Samasta paikasta saa halutessaan myös grillatun lampaan naaman, en uskaltanut kokeilla kun olen mammari.

Kenelle?

Alue toimii kiipeilypaikkana varsin monen näköisille seurueille. Lähestymiset kallioille ovat pääosin erittäin lyhyitä, joten seurueen on mahdollista helpostikin siirtyä päivän aikana parille ei sektorille. Yli kasin kiipeilijöille ei hirveän montaa kalliota löydy, mutta esim. Mavrosouvalassa ovat kapuuluhommista olleet muun muassa Chris Sharma ja Steve Mclure, joten kyseisen luolan tarjonta pitää kovemmankin star-bun työläänä varmasti yhden reissun ajan. Perhelomapaikaksi alue sopii erinomaisesti suurkaupungin, rantojen ja erinomaisten helpompien reittien vuoksi.

Topot

Topojen osalta alueelle on kaksi vaihtoehtoa: 1. Perinteinen kirjatopo. Athens Climbing Guidebook, 2014 edition. Hintaa esimerkiksi Boulderkeskuksen shopissa 40€ + postit. Koska en ollut itse testannut käytännössä 27:n premiumia, ostimme matkaan varuulta myös paperiversion. 2. 27cragsin premium -versio, jonka Ateenan osio on tehty yhteistyössä tuon paperiversion tekijöiden kanssa. Premiumissa on topot kaikkiin pääpaikkoihin, ja pikku hiljaa niitä tippuu myös pienempiin paikkoihin.

Käytännössä käytimme puhelinversiota koko ajan sen näppärän käytettävyyden vuoksi ja myös siksi, että sen kautta saa suoraan navigoinnin puhelimeen. Kahden kallion osalta laitoimme moderaattoreille viestiä, jotta he osaavat muokata karttatägin mieluummin parkkipaikan kohdalle kuin kalliolle (tai sitten kummallekin). Muutoin navigointi ja topot toimivat kuin junan vessa.

27crag.com

Kun rupattelin 27cragsin nykyisen veturin Ville Muittarin kanssa tästä palvelun Vol.2 versiosta kävi ilmi, että suomalaisetkin harrastajat laittavat välillä käyttäjätukeen viestiä/kysymyksiä englanniksi olettaen, että kyseessä on ulkomainen palveluntuottaja. Päätinkin, että on lienee paikallaan esitellä varsinkin uusille lajin pariin päätyneille harrastajille mistä on kyse.

27crag.com on 8v. vanha, Markus Bengtsin alun perin Jyväskylässä synnyttämä kiipeilyyn liittyvä verkkopalvelu. Tällä hetkellä 27:n parissa hääraävät: Ville Muittari, Pekka Melgin, Tomi Lindroos, Jarmo Annunen, Markus Bengts ja Jens Jönsson.

Totesinkin, että luontevinta on antaa Villen raottaa Pandoran lipasta ja tiivistää mistä ollaan tultu ja miten suomalainen informaatioteknologia tulee valloittamaan kiipeilyscenen maailmalla.

Mikä 27crag.com on?

Tiedon jakamista kalliokiipeilypaikoista sijaintitietoina ja erityisesti reittikartastoina (topot). Perusajatuksena on ollut se, että kenellä tahansa on ollut (ja tulee olemaan) mahdollisuus jakaa tietoa uusista kiipeilypaikoista ympäri maailmaa. Lisäksi palvelussa on mahdollisuus pitää to do- ja ticklistaa omista suoritteistaan ilman kilpailuasetelmaa.

Mitä Premium -versio tuo lisää verrattuna toppahousuversioon?

Premium –version historia juontaa vuoteen 2014. Tuolloin pohdimme, että miten palvelua saadaan vietyä uuteen ammattimaisempaan suuntaan ja erityisesti sitä, miten laatu varmistettaisiin niin korkealuokkaiseksi, että ihmiset olisivat valmiita maksamaan palvelun käytöstä. Päätimme tuolloin, että pyrimme tarjoamaan yhteistyömahdollisuutta jo olemassa oleville palvelun tuottajille (ihmisille, jotka ovat esimerkiksi tehneet topokirjan jostain alueesta). Tuolloin jo olemassa olevan topokirjan tekijät pystyvät hyödyntämään jo tehdyn työn nykyaikaisessa verkkosovelluksessa, jonka päivittäminen onnistuu reaaliajassa ilman uusien painosten painamista yms.

Mitä kallioita premiumissa on jo tällä hetkellä ja mitä on työn alla?

Tällä hetkellä premiumissa on jo Ateenan seudun kiipeily ja sitä seuraavat Kreikan paikoista Leonidion alue ja Spartan kupeessa sijaitseva Lagadan tienoo. Boul-

Eppu kruisaailee Trizina Directiä 5a Acherneisissä. Kuva Antti Liukkonen

derpaikoista ensimmäinen isoin ja varsin merkittävä alue tulee olemaan Macig Wood. Norjan paikoista yhteistyökumppanimme on jo työstänyt useita kallioita valmiiksi julkaisuun. Osion alueen kallioista on julkaistu jo viisi kalliota ja paikkoja lisätään tasaista tahtia. Uudemmissa underground –paikoista voisin mainita Tsekeistä Bor –nimisen boulderpaikan, josta löytyy noin 500-600 reittiä hiekkakivellä.

Ideana on, että paikalliset palveluntuottajat pääsivät tekemään nämä topot, jolloin jatkuvuus topojen ajantasaisuudesta pysyisi yllä mahdollisimman hyvin (uudet reitit, vaaralliset pultit, access ...). Osa palvelun kuukausimaksusta menee suoraan palveluntuottajille, jotka päättävät miten tuon korvauksensa käyttävät. Esimerkkeinä Leonidion topon tekijä käyttää suurimman osan uusien reittien pulttaukseen ja Tsekin yhteistyökumppanimme lasten hyväntekeväisyyteen.

Kustannukset premium-käyttäjälle ovat joko päiväpassi (2) tai kuukausimaksullinen versio (5). Kuukausimaksullinen versio on toistuvuontoinen maksu, mutta

sen voi katkaista halutessaan milloin vain.

Onko tulevaisuudessa suunnitella lisäominaisuuksia jo nykyisten lisäksi?

Topojen tekoon on työn alla uusi applikaatio, joka tulee helpottamaan varsinkin bouldertopojen tekemistä puhelimella.

Tulevaisuuden visiona on laadukkaat topot, joita löytyy valtava määrä eri puolilta maailmaa. Merkittävä painopiste kehitystyössä tuleekin koko ajan olemaan laadunvalvonta, jotta premium-palvelun topot ovat kaikkialla ensiluokkaisia.

Terveisiä kansakiipeilijöille?

Kiitokset kaikille käyttäjille, jotka ovat nähneet vuosien aikana valtavan työn topojen tekemisessä. Toivottavasti ihmiset jaksavat jatkaa tätä osaa harrasteesta ja lisäksi huomioida uusiin paikkoihin liittyen tärkeät seikat, kuten access-asiat yms.

Ylä: Juhan jammikoulu käynnissä. Kuva: Viljami Peltonen.

Vas: Hyyppivuoren herätysjuhlien voittaja Arno Viitaniemi saa ensimmäisen palkinnon seremoniassa. Kuva: Heikki Karla

Toiseksi kisassa tuli viimeiseen hetkeen asti harjannut Henri Tiusanen, jonka ansiosta nyt seuraavat reitit ovat taas ensiluokkaisia: Antero Vipunen, Terrakotta, Life in every breath ja Myrkyneittäjä.

Kolmannen sijan tavoitti Markus Hasla siistimällä Rock 'n' Roll Screamerin ja Stalkerin.

Voittajat palkittiin kiila-amuleteilla, jotka on valmistettu Perttu Ollilan patinoituineista ja naarmukkaista Wallnuteista, joilla on ensinoustu suuri osa Kustavin reiteistä ja kiipeilyseikkailtu ympäri maailmaa. Nämä kaulakorut tuovat kantajilleen kunniata kustavilaisen kiipeilykulttuurin edistämistä.

Joonas Rautakoski palkittiin samanarvoisella kiilakorulla arvokkaasta työstään Itätalon rannan kehittämisessä. Tämä tunnelmallinen leiripaikka alkaa nyt olla Kustavissa paras tukikohta kiipeilijöille.

Kustavin aktiivit ehdottavat, että pyrimme luomaan kiipeilykulttuuria, jossa jokainen aktiivisesti kiipeilevä putsaa kauden aikana ainakin yhden reitin. Näin kalliit pysyvät kunnossa – ja on hieno tunne kiivetä puhdas reitti, jota kukaan ei ole pitkään aikaan noussut.

Ensi vuonna 14. Kustavi-festari – tervetuloa jammailemaan!

Ilmari Vauras :)

Kustavilainen kiipeily netissä

www.jammi.net – kattavat topot ja kustavilaisista kulttuurihistoriaa. Huomaa, että 27crags sisältää vain osan tärkeistä tiedoista.

Facebookissa ryhmä [Jammi.net](https://www.facebook.com/jammi.net) - Kustavi Climbing ja sivu Itätalon Ranta

Kustavista rakkaudella

Teksti Ilmari Vauras

Kustaviin lähtiessä optimismi usein palkitsee, ja voi nauttia halkeamista luomukiipeillen kauniissa maisemissa.

Kustavin saaristosta on kehittynyt 2000-luvun aikana suomalaisen traditieli luomukiipeilyn keskeinen alue, jonka tietoutta ja kulttuuria löytyy kattavasti jammi.net-sivustolta. Tarjolla on erityisesti hienoa halkeamakiipeilyä. Kustavi-festari aloitettiin vuonna 2004 kiipeilijöiden vapaamuotoisena tapaamisena. Lounais-Suomen kiipeilykerho Kruxi on ollut mukana tapahtumassa alusta asti.

Kustavista rakkaudella

Kustavin 13. perinteikäs kiipeilyfestari juhliitti onnistuneesti sateista huolimatta 12.-14. elokuuta 2016. Kiitos kaikille osallistuneille. Oli mainiota, että myös eteläisestä naapuristamme oli edustus paikalla – terveiset Ronimisministeriimme!

Kustaviin lähtiessä optimismi usein palkitsee, ja voi nauttia halkeamista luomukiipeillen kauniissa maisemissa. Tänäkin vuonna festarin kaikkina päivinä pääsi kiipeämään. Kustavin sade kestää harvoin kauan ja kalliit kuivuvat nopeasti – erityisesti Riskeläisvuori, Hopiavuori ja Pohjavuori.

Jokavuotinen ohjelmanumero on Juha Suikkalan jammikoulu, jossa saa harjoitella halkeamakiipeilyn taitoja parhaassa opastuksessa. Opetusreitteinä on Hopiavuoren Säkkipilli, josta on tekniikan puutteen takia pakittanut tiettävästi kolme kasitason kiipeilijää. Greidi on kustavilainen 6-, joka kyllä taipuu treenillä melkein keneltä tahansa, kun jammit alkavat sujua.

Kustavi-festari on kevyt järjestää, kun tapahtumassa on kyse pääosin kiipeilystä, rennosti yhdessäolosta ja saunomisesta. Joinakin vuosina on ollut muuta ohjelmaa, kuten kuvaesityksiä reissuista.

Tänä vuonna järjestimme ensimmäistä kertaa kilpailun, jonka brändäsimme nimellä Hyyppivuoren herätysjuhlat. Tarkoituksena oli elvyttää vähälle huomiolle jäänyt ja sammaloitumaan päässyt upea kallio, samalla lisäten arvostusta kallioiden puhdistajille. Kilpailun idea oli harjata reitejä priimakuntoon ja raportoida työstä tapahtuman sivuille.

Kisan voitti Arno Viitaniemi, joka puhdisti Avaruuscowboyn kaikki kolme variaatiota, Jummijammin ja Meduusan.

Kallio-avustus

SKIL jäsen seurat voivat anoa liitolta avustusta erilaisiin seuran kehittämistarpeisiin.

Uutena erillisenä avustuksena on kallio-avustus. Tätä seura voi hakea seuran isännöimän kiipeilykallion käytön parantamiseen, ja ongelmien ehkäisemiseksi. Esimerkkeinä kallion pysäköintipaikan rakennus tai laajennus, infokylttien teko ja pystytys, kallion edustan raivaus, lähestymisreittien teko ym. Huom: nämä toimenpiteet aina vain maanomistajan ja lähiasukkaiden kanssa yhteistyössä.

Tässä yksi esimerkki seuran toiminnasta kallion käytön yhteydessä syntyvien ongelmien ehkäisemiseksi:

Haukkakallion parkkipaikan laajennus 2009

Teksti ja kuva Markus Nyman

Ruotsinpyhtään Haukkakallio avattiin kiipeilijöille vuonna 2006 ja jo 2009 kalliolla oli noin 100 reittiä (nyt noin 140). Kapean Haukkakallion tien varteen oli kalliota silloin ylläpitänyt seura Släbi tehnyt pienen parkkiksen noin viidelle autolle. Vuonna 2009 kallion suosio kuitenkin yllätti, ja sen mukaan myös autojen määrä parkkiksella / tien varrella kasvoi ja oli parhaimmillaan yli 10 autoa.

Haukkakallion teitä käyttävät säännöllisesti alueen mökkeilijät, marjastajat ja osin armeijan autot – joille tiepohja kuuluu. Jotta ACCESS-ongelmilta voitaisiin välttyä, oli tarpeellista laajentaa parkkista pikimmiten.

Seuran oma budjetti 10 jäsenellä ei antanut tähän eväitä, joten Släbi (nykyisin kalliota hoitaa Kotkan Kiipeilyseura ry.) anoi SKIL:ltä tukea parkkiksen laajentamista varten. Anomus hyväksyttiin ja saimme 2 kuormaa murskettä, jotka Släbin silloinen 4 hengen hallitus levitti ja teki tarvittavat metsänraivaustyöt.

Parkkiksella on nykyään ollut parhaimmillaan 12-15 autoa, joten laajennus tuli todella tarpeeseen! Suurkiitos SKIL:lle!

Anu Korosuo

Saku Korosuo on Ruotsin kautta Itävaltaan karannut kiipeilypakolainen. Mies uskoo halkeamien pultittomuuteen ja seisomalähtöihin. Saku viihtyy parhaiten pitkillä reiteillä, ja mieluiten vielä yksin, jolloin kukaan ei ole näkemässä jatkoista vetämistä. Mies on kiipeilyn sekatyöläinen ja tällä hetkellä suuri osa ajasta kuluu näppiksen takana kirjaprojektin parissa. Vapaa-aikanaan Saku etsii pehmeitä greidejä ja halpaa vehnäolutta.

Sakun palat

Katso myös kirjoittajan nettisivut osoitteessa korosuo.com.

21.8.2016 Kyle Dempster ja Scott Adamson lähtivät kiipeämään Ogre II:n pohjoisseinää Pakistanissa. Seuraavana iltana heidät nähtiin kiipeämässä puolessa välissä vuorta. Tämän jälkeen keli huononi vuorella, eikä kiipeilijöistä kuulunut enää mitään.

He olivat yrittäneet reittiä edellisellä vuonna aikaisemminkin, ja silloinkin oli hengen lähtö lähellä. Scott tippui 30 metriä lähellä huippua, ja mursi jalkansa. He päättivät laskeutua. Vuoren juurella, viimeisiä laskeutumisia tehdessä, ankkuri petti ja he liukuivat 130 metriä vuoren rinnettä. He kuitenkin selvisivät säikähdyksellä, ja päättivät palata seuraavana vuonna takaisin.

31.8. sosiaalinen media alkoi täyttyä avunpyynnöistä. Omaiset olivat laittaneet pystyyn keräyksen, jolla olisi tarkoitus kustantaa etsintäpartio vuorelle. Tässä vaiheessa kiipeilijät olivat olleet vuorella jo yksitoista päivää, joista yhdeksän päivää huonossa kelissä. He olivat kevyellä varustuksella liikkeenteessä, mahdollisesti jyrkällä seinällä jumissa. Ruokaa oli mukana viideksi päiväksi. Kiipeilijöiden elossa löytymisen alkoi kuulostaa hyvin epätodennäköiseltä.

Keräystä jakoivat monet ison profiilin kiipeilijät, samoin kun kiipeilijöiden yhteistyökumppanit. Keräyksen tavoite oli 100 000 \$, mikä yllättäen saatiin kasaan jo päivässä. Tämän jälkeen tavoitetta nostettiin 150 000 dollariin, mikä sekun täytyi saman tien.

Voisi kuvitella, että tällainen toisista huolehtiminen saisi vain positiivisia kommentteja, mutta toisin kävi. Monien mielestä rahat menivät väärään osoitteeseen.

"150 000 \$ ruumiidenhakureissuun? Sillä rahalla monessa muussa kohteessa voisi tehdä jotain konkreettista hyvää."

"Miksi kuuluisia kiipeilijöitä haetaan kotiin isolla rahalla heti kun homma kusee, samaan aikaan kun Everestillä jätetään jatkuvasti tuntemattomampia kiipeilijöitä kuolemaan."

Maailma ei ole reilu. Jos Alex Honnold olisi joskus pulassa, oli se kuinka hänen omaa syytään tahansa, keräisi hän faneiltaan miljoonan päivässä. Sanotaan, että kuolema on osa lajia, mutta ehkä toiset ihmiset jätetään herkemmin kuolemaan kuin toiset.

Tottahan sekin on, että rahaa voisi aina käyttää fiksuminkin, ja esimerkiksi mahdollisimman montaa vähempiosaista auttaen. En kuitenkaan ymmärrä miten Kylan ja Scottin etsintään lahjoitetut rahat olisivat pois muista avustuskohteista.

Kritisoinnin kohteeksi joutuivat myös viestiä jakaneet yhteistyökumppanit. He kun olisivat voineet maksaa pelastusoperaation myös omasta pussistaan. Alppikiipeilyn luonteesta kuitenkin häviää jotain, jos sponsorit alkaisivat automaattisesti järjestää pelastuspartioita. Lisäksi ihmiset, jotka haluavat olla pelastettavissa, eivät todellakaan kiipeä Ogre II:lla.

Ogre II:n nousu ei ollut missään mielessä turvallista kiipeilyä. Alppikiipeily on tietysti yleensäkin vaarallista. Varsinkin sillä tasolla millä Kyle ja Scott sitä harrastivat, alppikiipeily lienee vapaasoolon jälkeen vaarallisin kiipeilyn muoto. Lumivyöryt, kivivyöryt, railot, sekä ylipäättään liikkuminen kevyellä varustuksella on vaarallista. Noin vertailun vuoksi, tuskin kukaan enää yllättyy, kun kuulee basehyppääjän kuolemasta. Kun itsestä riippumattomat riskit ovat tarpeeksi suuret ja hommaa harrastetaan tarpeeksi kauan, jossain vaiheessa onni loppuu kesken.

Tätä kirjoittaessa ovat jo pelastuspartiot tulleet takaisin ja toivo uhrien löytymisestä hiipunut. Vuorelta ei ole löytynyt jälkeäkään kiipeilijöistä. Tämä voisi viitata siihen, että he olisivat joutuneet joko lumivyöryyn tai pudonneet railoon. Itse en tuntenut Kyleä tai Scottia, mutta meillä on yhteisiä ystäviä. Heistä monet ovat viime vuosien aikana kokeneet saman kohtalon. He eivät koskaan päässeet eläkkeelle, eivätkä kuolleet sairaalaan sängylle. He elivät elämänsä täysillä, enkä usko, että edes kuollessaan katuiivat valintojaan.

Makak otteet
Makak treenipalkit

Rock Empire
Streak valjaat 44,00
Valjassetti 59,00

Rock Empire mankkasetti 16,00

Boreal Crux - tarkka tossu
pienille listaotteille 69,00

kaksiakseliset camut
Rock Empire Axel
46,00/kpl

Kiipeilyköydet Rock Empire
Tango 9,8mm x 60m Std 99,90
Tango 9,8mm x 60m DRY 119,90

Boreal Joker Velcro
leveälestinen yleistossu 69,00

Garra First - aloittelijan yleistossu
niin seinälle, kuin kalliolle 49,00

Kypärät
alk. 54,00

Kerhovaljaat
Speedy 35,00

Camp iso kasi korvilla 26,00
Rock Empire Ascender 49,00

Köysipussi
Zora 25L
19,90

Rock Empire Spectrum, musta
- kiipeilyyn, työ- ja pelastuskäyttöön
-tukevat ohjaajanvaljaat 79,00

Jäähakku Neve 59,90, jääraudat Machki 79,90

ROCK EMPIRE, PETZL, CAMP, BEAL, BOREAL

Uutta: yli 15 euron toimitukset postitse ilman kuluja

MOUNTAIN SHOP 050- 5017157

Hämeentie 40, 00500 Helsinki

www.mountainshop.fi

skil SUOMEN KIIPEILYLIITTO

SKIL HALLITUS 2016
pj. Sampsa Jyrkynen, jäsenet Otto Lahti, Arttu Eloranta, Oskari Sneck, Hanna Hesse ja Juho Hirsimäki

SKIL JÄSENSEURAT

BK CLIMBERS ry. HELSINKI
CLIMBING CLUB ry. PORI
CLUB ALPIN SAVONLINNA ry.
HANGON HYRSKYT ry. KIIPEILYJAOS
HELSINGIN NMKY ry.
HIGH SPORT VAASA ry.
HIRVENSALMEN URHEILIJAT ry. (kiipeilyjaos)
HYVINKÄÄN KIIPEILYSEURA RY. HYVINKÄÄ
HÄMEENLINNAN KIIPEILYSEURA ry.
JYVÄSKYLÄN KIIPEILYSEURA ry.
KARELIAN KIIPEILIJÄT ry. JOENSUU
KIIPEILYSEURA KAKKONEN ry. ESPOO
KIIPEILYSEURA ORANKI ry, HELSINKI
KIIPEILYKERHO KIILA ry, KOUVOLA
KIIPEILYKERHO VERTIKAALI ry. TAMPERE
KIIPEILYN VUOKSI ry, IMATRA
KIIPEILYURHEILIJAT ry. HELSINKI
KIRKKONUMMEN SEUDUN KIIPEILIJÄT ry.
KIRKKONUMMI
KLONDYKE WALL ry. KERAVA
KOILLISMAAN KIIPEILYSEURA ry. KUUSAMO
KOTKAN KIIPEILYSEURA ry.
KUOPION KIIPEILYSEURA ry.
LAHDEN SEUDUN KIIPEILYSEURA KITKA ry.

LOUNAI-SUOMEN KIIPEILYKERHO KRUXI ry. TURKU
MURIKKA RY., SEINÄJOKI
OULUN CAVE RY.
OULUN KIIPEILYSEURA 91. RY.
PROJEKTI RY. JYVÄSKYLÄ
RIIHIMÄEN KIIPEILIJÄT RY. RIIHIMÄKI
ROVANIEMEN VUORISTOKLUBI RVK ry.
SKEY ry. HELSINKI
SLÄBI ry. RUOTSINPYHTÄÄ
SUOMEN ALPPIKERHO ry. HELSINKI
TAMPEREEN NMKY ry. kiipeilyjaosto
TAPANILAN ERÄ ry KIIPEILYJAOSTO HELSINKI
TEAM PANIC ry, PORVOO
TORNIORAVAT ry. TORNIO
TURUN NMKY ry.

Seurojen kotisivujen osoitteet tai muut yhteystiedot löytyvät SKIL www-sivuilla.

SKIL postiosoite:

Suomen Kiipeilyliitto ry.
Erätie 3
00730 HELSINKI

Toiminnanjohtaja, Kiipeilylehden päätoimittaja, KTO –kursivastaava:

Jari Koski
jari.koski@climbing.fi
gsm. 040 -586 8123

KTO -kurssia ja Kiipeilylehden aineistoa koskevat tiedustelut suoraan Jari Koskelle, mielelläin e-mail:lla.

Liiton toimisto VALO-Lajipalvelut on lajiliiton yhteistoimisto, josta saa yleistä tietoa liiton toiminnasta sekä apua Sporttirikisteri- ja lisenssiasioissa.

Puh. (09) 3481 2005
Email: lajipalvelut@valo.fi
Fax: (09) 3481 2602
Käyntiosoite: VALO-talo 7. krs, Radiokatu 20 00240 Helsinki
Postiosoite: Lajipalvelut, Suomen Kiipeilyliitto ry. FIN-00093 VALO
Lisätietoja VALO-Lajipalvelut-toimistosta: http://www.slu.fi/jasenjarjestoille/lajipalvelut_pienlajiliitoille/
Valo on Valtakunnallinen liikunta- ja urheiluorganisaatio ry toimii suomalaisen liikunnan ja urheilun yhdistävänä voimana. Visiona on "Olemme maailman liikkuvien urheilukansan – 2020".

SKIL JULKAISUJEN MYNTI

SLU Sporttikaupasta, vain tilauslomakkeella. Linkki löytyy SKIL www-sivuilta; climbing.fi > julkaisut > hinnat ja tilaukset

SEURAAVA KIIPEILYLEHTI

Kiipeilylehden seuraava numero ilmestyy huhtikuussa 2017, lehden aineistopäivä on 10.3.2017

KTO 3: 175 €
K TO-3 päivitys: 100 €

Kaikki ajankohtaiset kurssihinnat löytyvät SKIL www-sivuston kurssihinnastosta. Kurssia tai koetta ei voida järjestää, jos osallistujia ei ole tarpeeksi. Jos kurssi joudutaan peruuttamaan, niin ilmoittautuneille ilmoitetaan tästä mahdollisimman aikaisin ja pyritään tarjoamaan korvaavaa päivämäärää.

Kurssipaikat:

KTO-kurssit Helsinki; Helsingin Kiipeilykeskuksessa www.kiipeilykeskus.com
KTO 3: pääsääntöisesti Virrat nuorisokeskus Marttinen www.marttinen.fi
KTO Joensuu; Pohjois-karjalan Opisto Niitty-lahti ja koulutuskallio Vuorivaara
KTO Rovaniemi; liikuntakeskuksessa Rovaniemellä, lisätietoa myös www.santasport.com
KTO Peräpohjolan opisto, Tornio, www.ppopisto.fi/etusivu
KTO ja KTO 3 Basecamp Oulanka www.basecampoulanka.fi, www.basecampoulanka.fi/

KTO 3-, SCI (KO)- sekä KKK- kurseille ja kaikkiin kokeisiin ilmoittautuminen on tehtävä vähintään 2 viikkoa ennen tapahtumaa, jonka jälkeen ilmoittautuminen on sitova ja osallistumismaksu tulee maksaa, vaikkei saapuisi koulutukseen.

Ilmoittautumiset kursseille ja kokeisiin :

KTO Helsinki:
Jari Koski, jari.koski@climbing.fi
KTO Rovaniemi ja TaTu: Oula-Matti Peltonen, oula-matti.peltonen@roiakk.fi
KTO Tampere ja KTO 3: Kimmo Peltonen, kt.peltonen@gmail.com
KTO Joensuu ja Mikkel: Pasi Penttinen, pasi.penttinen@kaski.info
KTO Peräpohjolan opisto, Tornio, koulutus@ppopisto.fi
SCI (KO): Jaakko Lehto, jvlehto@iki.fi
KKK: Tuomo Pesonen, tuomo.pesonen1@gmail.com
KO - ja KKK -kurseille Ilmoittautumiset ja tiedustelut myös: koulutus@climbing.fi

HUOM!

Jos sinulla on sairauksia jotka voivat vaikuttaa ohjaajakurssin läpikäymiseen (esimerkiksi diabetes, epilepsia, sydänsairaudet) tai olet raskaana niin ilmoita tästä kurssin järjestäjälle.

KTO-KLUBIN JÄSENILLE

Klubin jäsenyys on ilmaista vuoden ajan liittymisestä eli KTO -kurssin moduuli 2:lle osallistumisesta. Tänä aikana saat Kiipeilylehden 3 kertaa vuodessa kotiisi. Vuoden kuluttua jäsenyys loppuu automaattisesti mutta voit jatkaa sitä ottamalla yhteyttä SKIL toimistoon. Jäsenmaksu ensimmäisen vuoden jälkeen on 20 euroa/vuosi.

NUORISOVALIOKUNTA

- Kansallinen junnuleiri 2017 järjestetään toukokuussa Ahvenanmaalla.
- Pohjoismainen junnuleiri 2017 järjestetään Islannissa. Leirin tarkka ajankohta ei ole vielä selvillä.
- Junnuohjaajakoulutus järjestetään kerran vuodessa tai kysynnän mukaan. 2016 syksyn koulutus Oulussa 29.-30.10. Junnuohjaajakoulutuksen voi myös tilata erikseen omalle seuralle, jos osallistujia on riittävästi.
- ”Junioriohjaajan opas kiipeilyseuroille” (Kaisa Härkönen) –opasta voi tilata VALO lajipalvelutoimistosta: lajipalvelut@valo.fi

Lisää infoa Nuorisovaliokunnan toiminnasta löydät nettisivuilta: www.climbing.fi.

Nuorisasioissa tai junnuohjaajakoulutuksiin ja leireihin liittyen voit ottaa yhteyttä valiokunnan puheenjohtajaan: Markku Moilanen, moilanen.markku@hotmail.com

kiva kilpailuvaliokunta

Oskari Sneck: puheenjohtaja (email: oskari.sneck@gmail.com)
Nora Isomäki: valmennus, tiedotus
Oskari Skyttä: valmennus
Santeri Turkulainen: juniorit

Kaisa Rajala on Suomen päätuomari

31.12. SM lead aikuiset ja junnut, Kiipeilyareena Salmisaari

Kilpailuja koordinoi KIVA.

Lisätietoja: Kilpailuvaliokunta, kilpailu@climbing.fi

Palautetta, kysymyksiä ja ideoita kilpailutoimintaan voi lähettää sähköpostitse osoitteella: kilpailu@climbing.fi

HUOM!!

Kilpailuvaliokunnan Internet-sivuilta löytyy valikko ”Kilpailun järjestäjän opas”, josta löytyy hyödyllistä tietoa ja ohjeita kiipeilykilpailun järjestämiseen. Käy katsomassa kilpailuvaliokunnan sivuja osoitteessa: www.climbing.fi kohdassa Kilpailu.

skil tuki seuratoiminnan kehittämiseen

SKIL jäsen seuraturat voivat hakea tukea kiipeily- ja seuratoiminnan aloittamiseen ja kehittämiseen. Tukianomukset käsitellään hallituksen toimesta hyväksytyyn budjetin puitteissa. Tuki voi olla joko työtä ja neuvontaa (esim. lähetetään asiantuntija boulderseinää suunnittelemaan ja valvomaan rakentamista) tai rahallista tukea.

Hakuperusteet:

ainoastaan SKIL jäsenseurojen haettavaksi

ensisijaisesti pienien paikkakuntien seurojen tukemiseen ja seuduilla missä ei ole paljoa kiipeilytoimintaa

Hakuperusteet:

- ainoastaan SKIL jäsenseurojen haettavaksi
- ensisijaisesti pienien paikkakuntien seurojen tukemiseen ja seuduilla missä ei ole paljoa kiipeilytoimintaa

Esimerkkejä hankkeista:

- tien levikkeen tai pysäköintipaikan rakentaminen kiipeilypaikan yhteyteen. Vain yhteistyössä maanomistajan ja lähiasukkaiden kanssa!
- kalliotalokoiden kustannuksiin
- junnuoiminnan aloittaminen
- kiipeily/boulderseinän suunnittelu ja rakentaminen
- kiipeilykilpailun järjestäminen

Hakemuksessa tulee näkyä:

- avustuksen käyttötarkoitus ja mille ajalle haetaan
- vastuuhenkilö
- talousarvio
- haettava summa
- seuran ja paikkakunnan olosuhteet kiipeilyn kannalta

Vapaamuotoinen hakemus lähetetään mail-osoitteeseen: jari.koski@climbing.fi

SKIL hallitus päättää avustuksen jakamisesta

access

On kokeneen kiipeilijän velvollisuus opastaa uusia harrastajia ”pelisäännöissä”. Huono tai ajattelematon käytös kalliolla leimaa samalla kaikki kiipeilijät, eikä meillä ole varaa menettää yhtäkään harvoista harrastuspaikoistamme kieltojen takia.

Tässä tärkeimmät ohjeet kiipeilykallioilla ja bouldereilla (sekä talvella myös jääkiipeilypaikoilla) liikuttaessa:

- autojen pysäköinti vain niille osoitetuissa paikoissa ja lähiasukkaiden kulkemista estämättä. Pysäköinti ei saa estää työkonoiden ajoa pelloille tms.
- yksityisten tilapäinen ja satunnainen käyttö on sallittua, paitsi jos on virallinen (omatekemä pahvinen ei kelpaa) ajokieltoimerkki. Oikeaa ajokieltoa pitää noudattaa.

kova KOULUTUSVALIOKUNTA

SKIL AVOIMET OHJAAJA- JA KOULUTTAJAKURSSIT

2016 syksy:

12.11.	KTO-koe	Helsinki
20.-21.8.	KKK/RCI-koe	Olhava
13.-14.10	KTO 2	Rovaniemi
2017 kevät		
11.-12.3.	KTO 1	Helsinki
18.3.	KTO-koe	Helsinki
18-19.3.	Jääkiipeilyohjaaja JKO (KKK1-jäämoduuli), Korouoma.	
25.-26.3.	KTO 1	Helsinki
8.-9.4	KO 1, HKK,	Helsinki
6.5	KO-koe ja -päivitys,	Havukallio, Hollola
27.5.	KTO-koe	Helsinki
27.-28.5.	KKK2,	Olhava.
kesä-heinäkuussa	KKK3,	Dolomiitit, Italia
18.-20.8.	KKK-koe,	Olhava

KTO 3 kurssi järjestetään kysynnän mukaan 2017 Tampereen seudulla

Joensuu, Kuopio ja Mikkel KTO -kurssit: info ja kyselyt Pasi Penttiseltä, pasi.penttinen@kaski.info

HUOM! KO/SCI 2-kurssi on kaksipäiväinen ja erillinen koe yksipäiväinen.

Päivämääriin voi tulla lisäyksiä ja muutoksia; ajankohtaiset kurssi- ja koepäivämäärät ilmoitetaan SKIL kotisivuilla: www.climbing.fi > koulutus > kurssi- ja koekalenteri.

Kurssia tai koetta ei voida järjestää, jos osallistujia ei ole tarpeeksi. Jos kurssi joudutaan peruuttamaan, niin ilmoittautuneille ilmoitetaan tästä mahdollisimman aikaisin ja pyritään tarjoamaan korvaavaa päivämäärää.

Tarvittaessa voi myös kysyä yksityiskursseja esimerkiksi yritykselle ja opistolle.

KTO-kurssien hinnat 2016:
KTO moduuli 1: 155 €
KTO moduuli 2: 155 €
KTO- koe: 100 €
KTO-kortin päivitys: 80 €

- ystävällinen ja kohtelias käytös kiipeilypaikan lähiasukkaita ja muita luonnossa liikkuvia kohtaan on itsestäänselvyys
- ollaan metelöimättä kalliolla ja viedään omat roskat pois

Uutta kiipeilykalliota tai bouldereita suunniteltaessa:

- ennen kuin aloitat kiipeilytoiminnan kalliolla, ota ensimmäiseksi yhteyttä paikalliseen kiipeilyseuraan. Sieltä saat tietoa mahdollisista sopimuksista maanomistajan kanssa, kiipeilykielloista ja rajoituksista. Paikallisella jäsenseudella on mahdollisuus käyttää SKIL:n resursseja porahakojen asennuksessa.
- ennen reitintekoa selvitetään aina maanomistaja ja kysytään häneltä luvat sekä pysäköinti, kulku kalliolle ym. Myös näkö/kuuloväistyillä asuilla pitää pyytää lupa, vaikkei olisikaan maanomistaja.
- Paikallinen kiipeilyseura saa Skil access-ryhmältä tukea kiipeilytoiminnan aloittamiseen: access@climbing.fi
- myös uusissa boulderpaikoissa kannattaa aina ottaa ensin yhteys maanomistajaan,

yleensä tällöin hommat sujuu hyvin ja saa kiipeillä. Jos ei ole maanomistajalle mitään ilmoitellut, niin jossain vaiheessa, kun porukkaa alkaa kivillä käymään enemmän, aina tulee ongelmia ja siinä vaiheessa saattaa olla peli menetetty kiipeilyn suhteen.

- paikallisesta ympäristökeskuksesta saa tietää, että onko kalliolla/kivillä suojeltavia kasveja

Jokamiehenoikeuksien nojalla luonnossa saa toisen maalla liikkua lihasvoimalla aiheuttamatta vähäistä suurempaa haittaa. Tämä perustuu rikoslain hallinnanloukkaus-säädökseen. Maanomistajalle ja lähiasukkaille ei saa tuottaa häiriötä eikä luonnolle saa aiheuttaa vahinkoa. Esimerkiksi pultitukseen tarvitaan aina maanomistajan lupa.

Linkki Ympäristöministeriön julkaisuun "Jokamiehen oikeudet ja toimiminen toisen alueella" löytyy SKIL www-sivuilla: Access > Jokamiehenoikeudet
Kiipeily osassa 1, sivu 71
Julkaisu on nyt käännetty myös englanniksi.

Voimassa olevat kiipeilykiellot:

- Klöverberget**, Siuntio
- Vanjärvi**, Vihti
- Ispoinen**, Turku
- Falkberget "Immersby"**, Sipoo
- Kakarsbergetin pohjoinen parkkis** ei käytössä tällä hetkellä. Käytä eteläistä pysäköintiä ja reittiä kalliolle.
- Kuopion alueelle Rajavuoren kalliolla** kiipeilykielto

Siuntion Falkberget: jätä auto kauas kalliosta sellaiseen paikkaan, jossa se ei estä mitään liikennettä ja josta kenellekään ei tulisi mieleenkään valittaa.

Kirkkonummen Grottagerget: kiipeily kielletty viikonloppusin (pe-su) ja kokonaisuudessaan kesä-elokuun aikana. Muina aikoina tärkeää noudattaa pysäköintiohjeita (SKIL access FB sivuilla ja 27craggs))

Ajantasalla olevat access-ohjeet, tiedotteita ja lisätietoa kiipeilykielloista löytyy SKIL www-sivuilla Access-osiosta ja nykyisin uudet tiedotteet SKIL access -Facebook sivustolla.

MEILTÄ MYÖS KIIPEILYVAATTEET

ARC'TERYX tarjous: Gamma MX Hoody 300€	FIXEROCA Sport alkaen 125€ (60m)	Ocun Webee 3 53€	Ocun OXI 107€
---	---	---	--

TUTUSTU VERKKOKAUPASSA 8BPLUS JA 3RD ROCK UUTUUKSIIN

www.BOULDERTEHDAS.FI
PUH 010 2818 999
RUUKINKATU 4, 20540 TURKU

BOULDERTEHDAS

Helsingin Kiipeilykeskuksen Puodista löydät monipuolisen valikoiman urheiluvaatteita monenlaiseen liikuntaan. Meiltä löydät mm. housuja, shortseja, t-paitoja, huppareita, toppeja, farkkuja, urheiluliivejä.

Tule tutustumaan! Henkilökuntamme palvelee Kiipeilykeskuksen aukioloaikoina.

Helsingin Kiipeilykeskus Erätie 3, 00730 Helsinki
p. 050 - 554 2218 www.kiipeilykeskus.com

SITTA

Huippukeveyttä ja ergonomiaa.

High-end -luokan SITTA-valjaat on suunniteltu kaikkeen sportti- ja vuorikiipeilyyn. Kompakteina ja erittäin keveinä (S-koko 230 g) ne tarjoavat todella hyvän liikkuvuuden, ergonomian ja erinomaisesti tilaa varustelle sekä pakkautuvat pieneen tilaan.
www.petzl.com

Access
the
inaccessible®